Bundel - 2b.Commissie Maatschappij en Bestuur oordeelsvormend van 5 november 2026

1 Opening door de voorzitter van de Commissie Maatschappij en Bestuur, mevrouw J. Keessen

2 Vaststellen van de agenda
Agenda Oordeelsvormende commissie MB 05-11-2026

3 Actieve informatie uit het college

4 Mededelingen vanuit de fracties

5 Vragenkwartier
Er zijn vragen in het vragenkwartier van de fractie van FlorAalsmeer.
Vragenkwartier FlorAalsmeer Vastlopende hulp en bescherming

6 Septembercirculaire 2026
Portefeuillehouder: S.A.S. Spaargaren
Het Rijk informeert gemeenten over mutaties in de algemene uitkering via circulaires gemeentefonds. De septembercirculaire is de 2e circulaire van het jaar. Dit raadsvoorstel gaat over de uitkomsten van de septembercirculaire 2026.
Per saldo heeft de septembercirculaire 2026 een positief effect op de gemeentefinanciën van Aalsmeer. In dit raadsvoorstel doen wij u een voorstel over de verwerking daarvan.
Vergaderorde beeldvorming:
1e termijn commissie: Gelegenheid voor vragen van de fracties aan de portefeuillehouder (5 min.)
1e termijn college: Beantwoording door het college (5 min).
2e termijn commissie: Gelegenheid voor aanvullende vragen n.a.v. de beantwoording door de portefeuillehouder (5 min.)
Vergaderorde oordeelsvorming:
1e termijn: fracties geven voorlopige mening over het voorstel
2e termijn: fracties gaan met elkaar in gesprek over wat van belang is om in te kunnen stemmen met het voorstel
Voorgesteld wordt dit onderwerp te agenderen voor de raadsvergadering van 12 november 2026.
Raadsbesluit septembercirculaire 2026
Raadsvoorstel septembercirculaire 2026
Septembercirculaire-gemeentefonds-2026

7 Informatie onder geheimhouding (art 87 Gemeentewet)

8 Regionale samenwerking

9 Sluiting

Gemeente Aalsmeer

AGENDA VOOR DE VERGADERING VAN DE
COMMISSIE MAATSCHAPPIJ EN BESTUUR
op donderdag 5 NOVEMBER 2026, 20.00 uur

OORDEELSVORMEND

Doel van oordeelsvormende bespreking is dat de raadsfracties de voor- en nadelen van het voorgestelde raadsbesluit hebben verkend en afgewogen en dat het inzichtelijk is voor de commissie aan welke voorwaarden het besluit moet voldoen voor een fractie om hier mee in te kunnen stemmen.

Tijd	Agenda punt	Onderwerp
20.00	1.	**Opening door de voorzitter van de Commissie Maatschappij en Bestuur, mevrouw J. Keessen** **Griffier: H.R.E. Hofland**
20.02	2.	**Vaststelling van de agenda**
	3.	**Actieve informatie uit het college**
	4.	**Mededelingen uit de fracties**
20.05	5.	**Vragenkwartier** Vragen van FlorAalsmeer inzake Veilig Thuis.
20.20	6.	**Septembercirculaire 2026** Portefeuillehouder: S.A.S. Spaargaren *Het Rijk informeert gemeenten over mutaties in de algemene uitkering via circulaires gemeentefonds. De septembercirculaire is de 2e circulaire van het jaar. Dit raadsvoorstel gaat over de uitkomsten van de septembercirculaire 2026.* *Per saldo heeft de septembercirculaire 2026 een positief effect op de gemeentefinanciën van Aalsmeer. In dit raadsvoorstel doen wij u een voorstel over de verwerking daarvan.* **Vergaderorde:** 1e termijn: fracties geven voorlopige mening over het voorstel 2e termijn: fracties gaan met elkaar in gesprek over wat van belang is om in te kunnen stemmen met het voorstel
20.45	7.	**Informatie onder geheimhouding (art 87 Gemeentewet)**
21.45	8.	**Regionale samenwerking**
	9.	**Sluiting**

Vragenkwartier (art. 48 RvO) m.b.t. Vastlopende hulp en bescherming

Inleiding
Afgelopen week luidde Veilig Thuis de noodklok. De wachtlijsten lopen op, medewerkers staan onder grote druk en de ruimte om problemen vroegtijdig aan te pakken neemt af. Achter die wachtlijsten zitten kinderen, volwassenen en gezinnen die hulp en bescherming nodig hebben. De problemen staan bovendien niet op zichzelf, maar raken de hele keten van zorg, ondersteuning en veiligheid. FlorAalsmeer wil weten wat dit betekent voor inwoners van Aalsmeer en Kudelstaart en wat de gemeente kan doen om te voorkomen dat mensen te lang op hulp moeten wachten.

Vragen aan de wethouder

1. Herkent de wethouder dit beeld in onze gemeente? Waar lopen inwoners en professionals in Aalsmeer en Kudelstaart momenteel tegenaan bij het vinden van passende hulp en ondersteuning?
2. Hoe staat het met de wachttijden en de samenwerking tussen Veilig Thuis, het lokale zorg- en sociaal domein en andere betrokken organisaties in onze regio?
3. Wat gebeurt er wanneer mensen wel hulp nodig hebben, maar die niet tijdig krijgen? Hoe wordt voorkomen dat problemen verergeren of onveilige situaties voortduren?
4. Welke mogelijkheden ziet de wethouder om problemen eerder te signaleren, de samenwerking te verbeteren en te voorkomen dat inwoners tussen wal en schip vallen.

FlorAalsmeer
Afke Dappers

Gemeente Aalsmeer

RAADSBESLUIT

De raad van de gemeente Aalsmeer;

gelezen het voorstel van college van burgemeester en wethouders, d.d. 6 oktober 2026, zaaknummer Z26-145805;

gelet op artikel 189 van de Gemeentewet;

Besluit

1. Kennis te nemen van de uitkomsten van de septembercirculaire 2026.
2. Aan de stelpost areaal een structureel bedrag toe te voegen van € 0,3 miljoen in 2027 oplopend tot € 0,5 miljoen ten behoeve van toekomstige budgetbijstellingen die het gevolg zijn van wijzigingen in het gemeentelijk areaal.
3. Aan de stelpost loon-prijs een bedrag toe te voegen van € 0,2 miljoen in 2028 tot € 0,4 miljoen vanaf 2030 ter dekking van toekomstige prijsstijgingen.
4. Aan de stelpost behoedzaamheid een bedrag toe te voegen van € 0,4 miljoen in 2027 aflopend tot € 0,1 miljoen vanaf 2030.
5. De toename van het gemeentefonds als gevolg van taakmutaties budgetneutraal in de programmabegroting 2027 te verwerken in afwachting van het advies van de vakafdeling.
6. De financiële effecten voor de jaarschijf 2026 overeenkomstig dit raadsvoorstel te verwerken in de 2e bestuursrapportage 2026.
7. Het financieel effect van de bijstelling van de BUIG gelden (€ 0,29 miljoen structureel voordelig) te verwerken in de programmabegroting 2027.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 12 november 2026.

De griffier,	De voorzitter,
H.R.E. Hofland	mr. G.E. Oude Kotte

Dit document is elektronisch ondertekend. Zie de elektronische handtekening(en) rechtsboven op pagina 1.

Signed By: Oude Kotte, G.E. (Gido)
07/10/2026 17:17:35 +02:00
ID: 9fef3071-c82b-4a8a-a123-0a6e7379ed37
Auth: Scribble

Gemeente Aalsmeer

RAADSVOORSTEL

Signed By: Simonse, P. (Petra)
07/10/2026 14:45:02 +02:00
ID: 9fef3071-c82b-4a8a-a123-0a6e7379ed37
Auth: Scribble

Zaaknummer:	Z26-145805	
Voorstel van:	college van burgemeester en wethouders	**Behandelend ambtenaar:** Inge Harmsen 06-34559876 inge.harmsen@aalsmeer.nl Kernorganisatie
Datum:	6 oktober 2026	
Portefeuillehouder:	wethouder ing. S.A.S. Spaargaren	

Onderwerp

Septembercirculaire 2026

Raadsbesluit

Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad voor te besluiten:

1. Kennis te nemen van de uitkomsten van de septembercirculaire 2026.
2. Aan de stelpost areaal een structureel bedrag toe te voegen van € 0,3 miljoen in 2027 oplopend tot € 0,5 miljoen ten behoeve van toekomstige budgetbijstellingen die het gevolg zijn van wijzigingen in het gemeentelijk areaal.
3. Aan de stelpost loon-prijs een bedrag toe te voegen van € 0,2 miljoen in 2028 tot € 0,4 miljoen vanaf 2030 ter dekking van toekomstige prijsstijgingen.
4. Aan de stelpost behoedzaamheid een bedrag toe te voegen van € 0,4 miljoen in 2027 aflopend tot € 0,1 miljoen vanaf 2030.
5. De toename van het gemeentefonds als gevolg van taakmutaties budgetneutraal in de programmabegroting 2027 te verwerken in afwachting van het advies van de vakafdeling.
6. De financiële effecten voor de jaarschijf 2026 overeenkomstig dit raadsvoorstel te verwerken in de 2e bestuursrapportage 2026.
7. Het financieel effect van de bijstelling van de BUIG gelden (€ 0,29 miljoen structureel voordelig) te verwerken in de programmabegroting 2027.

Samenvatting

Het Rijk informeert gemeenten over mutaties in de algemene uitkering via circulaires gemeentefonds. De septembercirculaire is de 2e circulaire van het jaar. Dit raadsvoorstel gaat over de uitkomsten van de septembercirculaire 2026.
Per saldo heeft de septembercirculaire 2026 een positief effect op de gemeentefinanciën van Aalsmeer. In dit raadsvoorstel doen wij u een voorstel over de verwerking daarvan.

Doel

De ontwikkelingen uit de septembercirculaire 2026 vertalen naar hun betekenis voor de programmabegroting 2026 en de meerjarenraming 2027 - 2030 van Aalsmeer.

Prestatie

De raad een voorstel doen over de financiële mutaties in de algemene uitkering uit het gemeentefonds naar aanleiding van de septembercirculaire 2026 voor de begroting 2026 en het meerjarenperspectief 2027-2030. Dit voorstel wordt als 1e begrotingswijziging toegevoegd aan de programmabegroting 2027 (raadsvergadering 12 november 2026). De gevolgen van de septembercirculaire 2026 op de programmabegroting 2026 worden verwerkt in de 2e bestuursrapportage 2026 (raadsvergadering 17 december 2026).

Voorgeschiedenis en context

Op 15 september is de septembercirculaire 2026 gepubliceerd. De circulaire geeft een actualisatie op de ontwikkeling van de algemene uitkering uit het gemeentefonds ten opzichte van de meicirculaire 2026 en is gebaseerd op de Miljoenennota van het Rijk.
Een link naar de septembercirculaire 2026 vindt u hier: Septembercirculaire gemeentefonds 2026 | Rijksoverheid.nl

Overwegingen die hebben geleid tot het voorgestelde besluit

Beslispunt 1 tot en met 4 en 6
Gemeenten ontvangen op drie tijdstippen in het jaar informatie over de gemeentefondsuitkering: in mei op basis van de Voorjaarsnota, in september op basis van de Miljoenennota en in december, ter afronding van het lopende jaar, op basis van de Najaarsnota.

De wijziging in de omvang van de algemene uitkering kan het gevolg zijn van:
- Algemene mutaties
  Deze mutaties hebben betekenis voor de financiële ruimte van de gemeenten, zonder veranderingen in het takenpakket.
- Taakmutaties
  Deze mutaties hebben betrekking op veranderingen van taken bij gemeenten en hebben corresponderende gevolgen voor inkomsten of uitgaven. De in de circulaire opgenomen indeling heeft echter geen gevolgen voor de bestedingsvrijheid van de algemene uitkering.

Onderstaand overzicht geeft een recapitulatie van de uitkomsten van de septembercirculaire 2026. Na dit overzicht volgt per post een toelichting en de overwegingen die hebben geleid tot het voorgestelde besluit, nader toegelicht onder beslispunt 2 tot en 6.

Uitkomsten septembercirculaire 2026 *(bedrag x 1.000 euro)*	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
A. Uitkomsten circulaire					
A.1. budgettair 2026 e.v.					
1a. Mutaties oude jaren					
- mutaties oude jaren	*99*	*6*	*6*	*6*	*6*
	99	*6*	*6*	*6*	*6*
1b. Accres:					
- bijstelling areaal (aantallen)	228	335	357	419	488
- toevoeging aan stelpost areaal		-335	-357	-419	-488
- dekking stelpost areaal/nominaal	0	0	0	0	0
- Volume/LPO/uitkeringsfactor		*417*	*404*	*486*	*486*
- toevoeging aan stelpost behoedzaamheid		*-417*	*-204*	*-186*	*-86*
- toevoegen aan stelpost loon-prijs			*-200*	*-300*	*-400*
	228	*0*	*0*	*0*	*0*
1c. Overig:					
- voorschot BCF	*276*	*0*	*0*	*0*	*0*
	276	*0*	*0*	*0*	*0*
A.2. taakmutaties					
2a. Taakmutaties	171	220	115	116	116
2b. Aanpassing bijbehorende uitgavenbudgetten		-220	-115	-116	-116
2c. Niet toegekende taakmutaties	-11	2	3	3	2
	160	2	3	3	2
A. Effect circulaire op begrotingsresultaat	**763**	**8**	**9**	**9**	**8**

Ad. 1.a. Mutaties oude jaren
De circulaire bevat bijstellingen over 2024 en 2025. Dit betreft de aanpassing van verdeelmaatstaven over die jaren. Incidenteel ontvangt de gemeente een nabetaling van € 73.000). Dit bedrag wordt toegevoegd aan het begrotingsresultaat 2026 (beslispunt 6). In het verleden zijn taakmutaties gereserveerd in afwachting van een advies van de vakafdeling. Op de (incidentele) reservering voor de Wet Open Overheid (€ 19.600) is in 2026 geen beroep gedaan. Deze middelen vallen vrij. Dat geldt ook voor de structurele middelen voor de Wet op de lijkbezorging (€ 6.000). In de programmabegroting 2027 is een intensivering opgenomen van hiermee samenhangende kosten. De gereserveerde gelden vallen vrij ter dekking van de hogere uitgaven.

Ad. 1.b. Accres
De jaarlijkse toe- en afname van het gemeentefonds wordt het accres genoemd. In deze circulaire is het accres voor uitkeringsjaar 2027 en verder geactualiseerd.
De omvang van de algemene uitkering wordt bepaald door een vermenigvuldiging van het aantal eenheden van de maatstaven met het bijbehorende gewicht per maatstaf (bedrag per eenheid). Voorbeelden van verdeelmaatstaven zijn het aantal bijstandsgerechtigden, inwoners of woningen. Ten opzichte van de meicirculaire 2026 is van sommige verdeelmaatstaven het aantal gewijzigd door de meest recente opgaven. Hierdoor ontvangt de gemeente een hogere algemene uitkering. In 2026 ontvangt de gemeente € 228.000. Deze extra inkomsten komen ten gunste van het begrotingsresultaat 2026 (beslispunt 6). Voor 2027 en verder ontvangt de gemeente € 335.000 oplopend tot € 488.000. Het voorstel is om deze extra inkomsten toe te voegen aan de stelpost areaal. Deze stelpost kan worden ingezet als dekkingsmiddel bij uitgaven die als gevolg van een toename van het areaal stijgen (beslispunt 2).

Sinds 2024 is het accres gebaseerd op de ontwikkeling van het nominaal bruto binnenlands product (bbp). Het uitgangspunt hierbij is dat het gemeentefonds meerjarig de ontwikkeling van het nominaal bbp volgt. In de Miljoenennota is het accres voor het jaar 2027 en verder geactualiseerd op basis van de cijfers in de Macro Economische verkenning van het Centraal Planbureau. Dat resulteert in een toename van 0,6% ten opzichte van de raming eerder dit jaar in 2027. Het voorstel is om deze toename toe te voegen aan de stelpost loon-prijs (om het prijsgevoelige gedeelte van de begroting voor dit effect te kunnen compenseren) en het restant toe te voegen aan de stelpost behoedzaamheid (beslispunt 3).

Ad. 1.c. BTW compensatiefonds (BCF)
Deze circulaire biedt informatie over de raming van de ruimte onder het plafond van het BTW compensatiefonds (BCF) voor de jaren 2026 tot en met 2031. Als het plafond wordt overschreden, komt het verschil ten laste van het gemeentefonds. Bij een realisatie lager dan het plafond komt het verschil ten gunste van het gemeentefonds. De ruimte onder het plafond voor gemeenten is voor 2026 geraamd op € 191 miljoen. Het voordeel voor 2026 voor Aalsmeer bedraagt € 276.000 en komt ten gunste van het begrotingsresultaat 2026 (beslispunt 6).

Beslispunt 5
Ad. A2. Taakmutaties
Deze paragraaf behandelt nieuwe toevoegingen aan de algemene uitkering vanwege specifieke maatregelen (taakmutaties). Uitgangspunt is dat taakmutaties onder de € 10.000 ten gunste/laste komen van het begrotingsresultaat, tenzij het ontvangen bedrag doorbetaald moet worden aan derden. Bedragen die worden ontvangen voor 2026 worden bij hoge uitzondering nog gereserveerd.

Onderstaand overzicht bevat de mutaties, waarna een toelichting per post volgt.

Specificatie taakmutaties					
bedrag x 1.000 euro	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
a) Uitvoeringskosten inburgering	27				
b) Wet versterking regie volkshuisvesting	106	97	97	97	97
c) Spreidingswet	38				
d) Openbare bibliotheken		105			
e) Participatie		1	1	2	2
f) IBO problematische schulden		17	17	17	17
Totaal taakmutaties	**171**	**220**	**115**	**116**	**116**

Ad. a Uitvoeringskosten inburgering
Uit onderzoek is gebleken dat de gemeenten een tekort hebben op de uitvoeringskosten, wat is terug te voeren op grotere aantallen inburgeringsplichtigen dan vooraf geraamd. Om gemeenten tegemoet te komen stelt het Ministerie van SZW voor 2026 tot en met 2028 extra middelen beschikbaar. 2026 is nu opgenomen, 2027 en 2028 volgt naar verwachting in het voorjaar. De gemeente voert deze wettelijke taak uit. Een eventuele claim voor extra uitvoeringscapaciteit is onderdeel van de 2e bestuursrapportage 2026 (beslispunt 6).

Ad. b. Wet versterking regie volkshuisvesting
Het wetsvoorstel Versterking regie volkshuisvesting zorgt ervoor dat overheden kunnen sturen op hoeveel, waar en voor wie er wordt gebouwd. Het Rijk, provincies en gemeenten kunnen zo de regie hernemen op de volkshuisvesting en de woningbouwopgave in het bijzonder. Ter compensatie van de in het artikel 2 onderzoek geïdentificeerde structurele uitvoeringslasten wordt voor de jaren 2026 en verder een jaarlijkse bijdrage van € 56,2 miljoen toegevoegd aan het gemeentefonds. Het aandeel voor Aalsmeer hierin is € 93.000. Gemeenten moeten daarnaast in hun Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) beleidsplan aangeven hoe ze in samenwerking met aanbieders zorg dragen voor integrale dienstverlening (wonen, zorg en ondersteuning). Hiervoor is in 2026 een bijdrage van € 9,8 miljoen beschikbaar (aandeel Aalsmeer € 13.000) en vanaf 2027 structureel € 3 miljoen (aandeel Aalsmeer € 4.000).
De middelen voor 2026 vallen vrij ten gunste van het begrotingsresultaat 2026 (beslispunt 6), de middelen voor 2027 worden budgetneutraal in de programmabegroting 2027 verwerkt in afwachting van het advies van de vakafdeling hierover.
Indien in 2026 aantoonbaar aanvullende uitvoeringslasten ontstaan, worden deze betrokken bij de 2e bestuursrapportage 2026.

Ad. c Spreidingswet
Vanuit de Spreidingswet hebben gemeenten een nieuwe taak gekregen in het realiseren van opvangplekken. Zij ontvangen hiervoor in 2026 middelen vanuit het gemeentefonds. Voor gemeenten is er een totaalbedrag van in totaal € 15,3 miljoen beschikbaar. Elke gemeente ontvangt een vast bedrag van € 20.000. Het resterende bedrag wordt verdeeld op basis van de indicatieve verdeling van het aantal opvangplaatsen per gemeente. Aalsmeer ontvangt hiervoor € 38.000 in 2026. Deze middelen vallen vrij ten gunste van het begrotingsresultaat 2026.

Ad. d. Openbare bibliotheken
Het doel van de uitkering is gemeenten in staat te stellen te voldoen aan de gewijzigde Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen (Wsob). Het aanbod van deze voorzieningen moet als geheel binnen redelijke afstand voor de inwoners toegankelijk zijn en ten minste

één bibliotheekvoorziening in stand houden die alle vijf de wettelijke bibliotheekfuncties vervult, een fysieke collectie heeft en over een professionele personeelsbezetting beschikt. Aalsmeer ontvangt in 2027 € 105.000. In lijn met het eerder genomen collegebesluit uit 2024 stelt het college voor deze middelen te reserveren voor het aangegeven doel.

Ad. f. IBO Problematische schulden
Het kabinet heeft vroegsignalering ingevoerd om problematische schulden in een zo vroeg mogelijk stadium aan te pakken. Partijen voeren verbetermaatregelen door met als doel om het bereik van de doelgroep te verdubbelen en de ongewenste uitval van de deelnemende doelgroep te halveren. Vanuit het ministerie van SZW is vanaf 2027 structureel € 19,7 miljoen beschikbaar gesteld. Deze middelen zijn bedoeld om vroegsignalering beter in te richten. Aalsmeer ontvangt hiervoor vanaf 2027 € 17.000. In de 1e bestuursrapportage 2025/ Kadernota 2026 heeft de gemeente voor de uitvoering € 53.000 beschikbaar gesteld waarvan € 20.000 uit eigen middelen. Uitgezocht wordt in hoeverre deze aanvullende middelen verder noodzakelijk zijn. Het advies van de vakafdeling wordt hiervoor afgewacht.

Definitieve beschikbaarstelling van deze middelen onder b, d en f vindt plaats op basis van een onderbouwd advies over de financiële gevolgen van de gewijzigde taak.

De circulaire bevat daarnaast nog een aantal taakmutaties met een impact onder de € 10.000. Het saldo van deze taakmutaties (€ 11.000 nadelig in 2026, € 2.000 voordelig in 2027 en 2030 en € 3.000 in 2028 en 2029) komt ten laste/ gunste van het begrotingsresultaat van het betreffende jaar.

Beslispunt 7
Gemeenten ontvangen van het Rijk een gebundelde uitkering (BUIG) voor het bekostigen van de uitkeringen in het kader van de Participatiewet, IOAW, IOAZ en Bbz 2004 (levensonderhoud startende ondernemers) en voor de inzet van loonkostensubsidie. Net als voorgaande jaren worden de uitgaven en inkomsten tegelijk met de circulaires gemeentefonds geactualiseerd.

De actuele prognose van de BUIG leidt aan de uitgavenkant tot een opwaartse bijstelling van € 100.000. De geraamde uitgaven stijgen daarmee van € 6,7 miljoen naar € 6,8 miljoen. Deze ontwikkeling wordt verklaard door hogere uitkeringslasten (€ 129.000), gedeeltelijk gecompenseerd door hogere opbrengsten uit opleggingen en verhaal (€ 29.000).

De stijging van de uitkeringslasten wordt veroorzaakt door een beperkte stijging van het aantal bijstandsgerechtigden. De verwachting is dat het maandelijkse gemiddelde aantal bijstandsgerechtigden in 2026 zal uitkomen op een aantal van 304. Met de komst van de Participatiewet is de verantwoordelijkheid van gemeenten voor de doelgroep met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt toegenomen. Daarbij komt de inplaatsing van statushouders die zeker in een gemeente met een lagere bijstandsdichtheid een groter effect heeft.

De inkomsten BUIG zijn in 2026 lager door een te hoge inschatting van de te ontvangen looncompensatie eerder dit jaar en conjuncturele ontwikkelingen. Met de ontvangst van de definitieve brief is dat nu gecorrigeerd (€ 74.000 nadelig)
De inkomsten in 2027 zijn hoger door een herverdeling van de maatstaven. Hierdoor ontvangt de gemeente in 2027 € 390.000 meer.

Keuzemogelijkheden/alternatieven

BTW compensatiefonds
Hiervoor is onder 1c ingegaan op onderuitputting BCF. De huidige systematiek van de gemeente is dat de onderuitputting BCF wordt verantwoord in het jaar dat deze door het Rijk verrekend wordt.
De provinciaal toezichthouder staat gemeenten toe om een meerjarige stelpost op te nemen als inschatting op de jaarlijkse over- of onderschrijding van het plafond. Dit op basis van de laatst bekende afrekening (i.c. uit de meicirculaire 2026). Op basis hiervan mag de gemeente ca. € 275.000

aan inkomsten in de begroting opnemen. Daar staat tegenover dat de werkelijke ruimte afhankelijk is van de landelijke benutting van het BCF en dus kan fluctueren. De circulaire benadrukt dat BCF en gemeente- en provinciefonds communicerende vaten zijn.

Toevoeging aan stelposten
De raad kan besluiten de hogere inkomsten uit areaal- en accresontwikkeling niet aan stelposten toe te voegen, maar vrij te laten vallen in het begrotingssaldo. Dit vergroot op korte termijn de financiële ruimte, maar biedt minder dekking voor toekomstige groei van areaalgerelateerde uitgaven en loon- en prijsstijgingen.

Participatie/Communicatie

Niet van toepassing

Kantekeningen en risico's

Voor de informatie uit de circulaire geldt het voorbehoud van parlementaire goedkeuring.

De raming van de algemene uitkering blijft gevoelig voor wijzigingen in landelijke en gemeentelijke verdeelmaatstaven, de uitkeringsfactor en de ontwikkeling van het nominale bruto binnenlands product. Deze ontwikkelingen kunnen in volgende circulaires leiden tot zowel positieve als negatieve bijstellingen.
Verder loopt onderzoek naar onderdelen van het verdeelmodel van de algemene uitkering, waaronder de clusters Jeugd, Wmo en sociale basisvoorzieningen. De uitkomsten daarvan kunnen vanaf 2029 gevolgen hebben voor de verdeling van het gemeentefonds en daarmee voor de financiële positie van Aalsmeer.

Op 24 september heeft de Minister van Financiën een brief gestuurd aan de Tweede Kamer waarin hij de Kamer informeert over het feit dat de reservering voor het accres voor gemeenten (en provincies) in de jaren 2029, 2030 en 2031 onjuist is berekend. Bij Voorjaarsnota 2027 (meicirculaire 2027) wordt de raming van de accresreservering weer bijgesteld op basis van de meest recente macro-economische cijfers van het CPB (CEP2027). De afwijking bedraagt op dit moment indicatief € 58 miljoen euro in 2029, € 60 miljoen in 2030 en € 125 miljoen vanaf 2031. Afgerond is € 30 miljoen een punt accres. Voor Aalsmeer is 1 punt ongeveer € 45.000. Dat betekent dat in 2029 en 2030 een verrekening plaatsvindt van ca. € 90.000 en vanaf 2031 (buiten de scope van dit voorstel) van ca. € 180.000.

Financiën

De belangrijkste uitkomsten van deze circulaire staan hieronder vermeld. Onder overwegingen die hebben geleid tot het voorgestelde besluit zijn nadere details hierover opgenomen.

1. De septembercirculaire levert een incidenteel voordeel van per saldo € 0,540 miljoen. Dit incidentele voordeel betreft vooral de uitkering van onderuitputting BCF 2026 (€ 0,276 miljoen) en incidentele taakmutaties.
2. De circulaire bevat een positieve bijstelling van het gemeentefonds van € 4,2 miljoen cumulatief (2026 tot en met 2030) vanwege een bijstelling van de verdeelmaatstaven, een correctie van de prijsindex, en structurele taakmutaties.
3. Het voordelig effect uit de toename van de verdeelmaatstaven is in lijn met het voorstel toegevoegd aan de stelpost areaal.
4. Het voordelig effect als gevolg van een bijstelling van de prijsindex is toegevoegd aan de stelpost loon-prijs (en deels aan behoedzaamheid).
5. De taakmutaties worden budgettair neutraal verwerkt in samenhang met de bijbehorende uitgaven- en/ of inkomstenposten. In een aantal gevallen is ook sprake van taakmutaties die geen aanleiding geven om samenhangende posten op te nemen.

6. Na de actualisatie van het uitgavenbudget is sprake van een nadeel van € 175.000 op BUIG in 2026 en een structureel voordeel van € 290.000 vanaf 2027.

Samengevat betekent bovenstaande het volgende voor het begrotingsresultaat 2027 – 2030 (bedragen * € 1.000):

bedragen * € 1.000	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Stand programmabegroting 2027	**1.734**	**151**	**191**	**174**
Mutatie obv raadsvoorstel septembercirculaire 2026				
Effect septembercirculaire	8	9	9	8
Effect BUIG	290	290	290	290
Stand programmabegroting 2027 - 2030 na septembercirculaire	**2.032**	**441**	**481**	**472**

De effecten voor 2026 zijn onderdeel van de 2e bestuursrapportage 2026 (raad 17 december).

Vervolgstappen

Uitvoering en procesplanning

Na de raadsvergadering van 12 november sturen wij dit voorstel samen met de programmabegroti ter informatie aan Gedeputeerde Staten.

Evaluatie

Niet van toepassing

Duurzaamheidsaspecten

Niet van toepassing

Bijlagen

Septembercirculaire 2026

De secretaris, De voorzitter,

P. Simonse mr. G.E. Oude Kotte

Dit document is elektronisch ondertekend. Zie de elektronische handtekening(en) rechtsboven op pagina 1.

Ministerie van Binnenlandse Zaken
en Koninkrijksrelaties

Gemeentefonds

Septembercirculaire 2026

Werken aan de basis. Van Nederland en ons Koninkrijk.

de gemeentebesturen, ter attentie van de raden en de colleges van B&W

DGOBDR/ Bestuur, Financiën en Regio's

Turfmarkt 147
Den Haag
Postbus 20011
2500 EA Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersoon
eventuele vragen per e-mail
postbus.gf@minbzk.nl

Datum
15 september 2026

Kenmerk
2026-0000488267

circulaire

Onderwerp	septembercirculaire gemeentefonds 2026
Doelstelling	bekendmaking van beleid en het geven van informatie
Juridische grondslag	
Relaties met andere circulaires	meicirculaire 2025 (2025-0000332806); septembercirculaire 2025 (2025-0000554447); decembercirculaire 2025 (2025-0000688416); meicirculaire 2026 (2026-0000247887)
Ingangsdatum	15 september 2026
Geldig tot	1 juli 2027

Voorwoord

Voor u ligt de septembercirculaire gemeentefonds 2026.

Gemeenten ontvangen op drie tijdstippen in het jaar informatie over de gemeentefondsuitkeringen: in mei op basis van de Voorjaarsnota, in september op basis van de Miljoenennota en in december, ter afronding van het lopende jaar, op basis van de Najaarsnota. De septembercirculaire 2026 informeert u over de gemeentefondsuitkeringen voor 2026 en verder, gebaseerd op de Miljoenennota 2027 en de bijbehorende ontwerpbegroting van het gemeentefonds.

In het algemeen geldt voor de informatie uit de circulaires het voorbehoud van parlementaire besluitvorming. Dat geldt dit jaar uiteraard ook.

De politiek-bestuurlijke zaken worden in hoofdstuk 1 belicht. De circulaire is in belangrijke mate een financieel-technisch document. De latere hoofdstukken richten zich vooral op de doelgroep van financieel specialisten.

Ik wens u veel succes toe bij de uitvoering van uw taken

Mede namens de Staatssecretaris van Financiën,
De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

P.E. Heerma

Inhoudsopgave

1 Hoofdpunten 6
1.1 Inleiding 6
1.2 Algemene uitkering 6
1.3 Decentralisatie- en integratie-uitkeringen 7
2 Algemene uitkering 8
2.1 Inleiding 8
2.2 Wijzigingen in de omvang van de algemene uitkering 8
1. Accres tranches 9
2. Afrekening ruimte onder plafond BCF 2026 11
3. Almere 12
4. Wet Versterking regie volkshuisvesting 12
4a. Wet Versterking regie volkshuisvesting: uitvoeringskosten 12
4b. Wet Versterking regie volkshuisvesting: integrale dienstverlening 13
5. Basisregistratie Personen (BRP) 13
5a. BRP Logisch Ontwerp 13
5b. BRP experiment 13
5c. Bijdrage gebruik BRP 2026 14
5d. Naheffing BRP 2025 14
6. Handelsregister KVK 14
7. Wet op de lijkbezorging 14
8. Uitvoeringskosten inburgering 14
9. Bijstand jongerennorm 15
10. Wetsvoorstel Onderwijshuisvesting 15
2.3 Verdeling mutaties algemene uitkering 15
2.4 Maatstaven, bedragen per eenheid, uitkeringsfactor en overige uitkeringsonderdelen 16
3 Decentralisatie- en integratie-uitkeringen 21
3.1 Inleiding 21
3.2 Omvang en verdeling decentralisatie- en integratie-uitkeringen 21
1. Vrouwenopvang 23
1a. Vrouwenopvang: Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming 23
1b. Vrouwenopvang: opvangplekken mensenhandel 23
2. Spreidingswet 23
3. Pilot wijkgerichte vaccinatieaanpak 24
4. Faciliteitenbesluit opvangcentra 24
5. Impulsbudget arbeidsmarktregio's 24
6. Landelijke Aanpak Adreskwaliteit (LAA) 25
7. Gebiedsontsluiting Lisserbroek 25
8. Startbanen statushouders 25

9. Veilig vergaderen 26
10. Nationale Agenda Laadinfrastructuur 26
11. Kolenfonds 26
12. Europese Richtlijn Energieprestaties van Gebouwen (EPBD IV) 26
13. Project De Thuisgevers 27
14. Aanpak overlast asielzoekers 27
15. Veerkracht en weerbaarheid 27
16. Regionale Energie Strategieën 28
17. Pilots Preventieve aanpak gestapelde problematiek 28
18. Basisregistratie Personen (BRP): centralisering inschrijving vergunninghouders 28
19. Economische Agenda Groningen 29
20. Isolatieaanpak VvE's Nij Begun 29
21. Gemeentebalie Schiphol 29
22. Work in NL Betrekken zelforganisaties en sleutelpersonen 29
23. Vrouwelijke statushouders 30
24. Aanpak ondermijning zeehavens 30
25. Signaalmanagement systeem 30
26. Maasterras Dordrecht 30
27. Ontwikkeling Masterplan Stationsgebied Deventer 31
28. Stedendialoog 31
29. Openbare bibliotheken 31
30. IBO Problematische schulden 31
31. Regeling heroïnebehandeling 32
32. Accres Beschermd Wonen 32
3.3. Verdeling bestaande decentralisatie- en integratie-uitkeringen en overige mededelingen 33
3.3.1. Maatschappelijke opvang 33
3.3.2. Vrouwenopvang 33
3.3.3. Impulsbudget sociale infrastructuur 34
3.3.4. Beschermd Wonen (IU) 34
3.3.5. Rijksbijdrage sociale infrastructuur (IU Participatie) 34
4 Overige mededelingen 35
4.1 Inleiding 35
4.2 Gemeentefondstotalen, bevoorschotting en nominale ontwikkelingen 35
4.3 Individuele referentiewaarden EMU-saldo medeoverheden 2027 36
4.4 Stand van zaken onderzoeksagenda verdeelmodel algemene uitkering 37
4.5 Wegenbeheer 38
4.6 Website gemeentefinanciën: www.findo.nl 38
4.7 Jaarlijkse weging decentralisatie- en integratie-uitkeringen 38
4.8 Cijfers belastingcapaciteit 39
Bijlagen 40
Bijlage 2.1.1 Bedragen per eenheid en uitkeringsfactor 2026 41

Bijlage 2.1.2 Bedragen per eenheid 2026 per cluster 43
Bijlage 2.1.3 Bedragen per eenheid en uitkeringsfactor 2027 45
Bijlage 2.1.4 Bedragen per eenheid 2027 per cluster 47
Bijlage 2.2.1 Opbouw algemene uitkeringen 2026-2031 49
Bijlage 2.4.1 Aantallen per gemeente ophoging maatstaf Woonruimten....50
Bijlage 2.4.2 Volumina maatstaven 2026-2031 58
Bijlage 3.3-2 Decentralisatie-uitkering Spreidingswet....61
Bijlage 3.3-3 Decentralisatie-uitkering Pilot wijkgerichte vaccinatieaanpak 65
Bijlage 3.3-4 Decentralisatie-uitkering Faciliteitenbesluit opvangcentra 66
Bijlage 3.3-5 Decentralisatie-uitkering Impulsbudget arbeidsmarktregio's 67
Bijlage 3.3-6 Decentralisatie-uitkering Landelijke aanpak adreskwaliteit....68
Bijlage 3.3-8 Decentralisatie-uitkering Startbanen statushouders 72
Bijlage 3.3-9 Decentralisatie-uitkering Veilig vergaderen 73
Bijlage 3.3-12 Decentralisatie-uitkering Energy Performance of Buildings Directive....74
Bijlage 3.3-15 Decentralisatie-uitkering Veerkracht en weerbaarheid 78
Bijlage 3.3-16 Decentralisatie-uitkering Regionale Energie Strategieën 79
Bijlage 3.3-18 Decentralisatie-uitkering Basisregistratie Personen (BRP): centralisering inschrijving vergunninghouders....80
Bijlage 3.3-22 Decentralisatie-uitkering Work in NL Betrekken zelforganisaties en sleutelpersonen....81
Bijlage 3.3-23 Decentralisatie-uitkering Vrouwelijke statushouders....82
Bijlage 3.3-29 Decentralisatie-uitkering Openbare Bibliotheken....83
Bijlage 3.2-30 Decentralisatie-uitkering IBO Problematische schulden....87
Bijlage 3.2-31 Decentralisatie-uitkering Regeling heroïnebehandeling 91
Bijlage 3.3.1 Decentralisatie-uitkering Maatschappelijke opvang 92
Bijlage 3.3.3 Decentralisatie-uitkering Impulsbudget sociale infrastructuur 93
Bijlage 4.3 Referentiewaarden EMU-saldo 2027 gemeenten 96

1 Hoofdpunten

1.1 Inleiding

Deze circulaire informeert gemeenten over de gemeentefondsuitkeringen. Het gemeentefonds is de grootste inkomstenbron van gemeenten. Daarnaast bepalen factoren als specifieke uitkeringen, belastingopbrengsten, gemeentelijke heffingen, gemeentelijke rentebaten- en lasten, dividendopbrengsten en grondexploitatie mede de financiële ruimte van gemeenten. Zij vallen echter buiten het bestek van deze circulaire.

In deze circulaire wordt u geïnformeerd over de gevolgen van de mutaties uit de Miljoenennota 2027 en de bijbehorende ontwerpbegroting 2027 voor de gemeenten. De informatie is onder het voorbehoud van parlementaire goedkeuring.

Dit hoofdstuk bevat een beknopte weergave van de belangrijkste mutaties uit de circulaire. De indeling van de circulaire is afgestemd op de soorten uitkeringen die het gemeentefonds kent: de algemene uitkering, de decentralisatie- en integratie-uitkeringen.

1.2 Algemene uitkering

Accres

Het gemeentefonds is de grootste inkomstenbron van gemeenten. De jaarlijkse toe- en afname van het gemeentefonds wordt het accres genoemd. In deze circulaire is het accres voor uitkeringsjaar 2027 en verder geactualiseerd.

BTW-compensatiefonds (BCF)

Deze circulaire biedt informatie over de raming van de ruimte onder het plafond van het BTW-compensatiefonds (BCF) voor de jaren 2026 tot en met 2031.

Wet Versterking regie volkshuisvesting

Het wetsvoorstel Versterking regie volkshuisvesting zorgt ervoor dat overheden kunnen sturen op hoeveel, waar en voor wie er wordt gebouwd. Het Rijk, provincies en gemeenten kunnen zo de regie hernemen op de volkshuisvesting en de woningbouwopgave in het bijzonder. Ter compensatie van de in het artikel 2 onderzoek geïdentificeerde structurele uitvoeringslasten wordt voor de jaren 2026 en verder een jaarlijkse bijdrage van € 56,2 miljoen toegevoegd aan het gemeentefonds.

Gemeenten moeten daarnaast in hun Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo)-beleidsplan aangeven hoe ze in samenwerking met aanbieders zorg dragen voor integrale dienstverlening (wonen, zorg en ondersteuning). Hiervoor is in 2026 een bijdrage van € 9,8 miljoen beschikbaar en vanaf 2027 structureel € 3 miljoen.

1.3 Decentralisatie- en integratie-uitkeringen

De circulaire bevat voor uitkeringsjaar 2026 en verder ook een aantal wijzigingen in de decentralisatie- en integratie-uitkeringen. Het gaat om de aanpassing van bestaande uitkeringen, omzetting van specifieke uitkeringen naar decentralisatie-uitkeringen en om nieuwe uitkeringen. In hoofdstuk 3 is een compleet overzicht opgenomen.

De belangrijkste wijzigingen die in deze circulaire verwerkt zijn betreffen:

- Accres Beschermd wonen: Vanaf 2027 vindt de indexatie van de integratie-uitkering (IU) Beschermd wonen plaats conform de accressystematiek van het gemeentefonds en niet meer vanaf de VWS-begroting. De gereserveerde middelen voor volumegroei en loon- en prijsbijstellingen (LPO-bijstelling) van de IU Beschermd wonen zijn bij Miljoenennota 2027 overgeheveld naar het hoofdstuk Accres gemeentefonds en bijgesteld aan de hand van het berekende accres.
- De decentralisatie-uitkering Openbare bibliotheken. Het doel van de uitkering is om gemeenten in staat te stellen te voldoen aan de gewijzigde Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen (Wsob). Deze wet verplicht gemeenten te zorgen voor toegankelijke bibliotheekvoorzieningen binnen redelijke afstand voor inwoners. Gemeenten ontvangen hiertoe een bijdrage van € 62 miljoen in 2027.
- De decentralisatie-uitkering Vrouwenopvang. Voor het bestendigen en verbreden van de werkwijze ontwikkeld in het Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming wordt € 18 miljoen in 2026 en € 17 miljoen in 2027 beschikbaar gesteld.
- De decentralisatie-uitkering Spreidingswet. Vanuit de Spreidingswet hebben gemeenten een nieuwe taak gekregen in het realiseren van opvangplekken. Zij ontvangen hiervoor in 2026 een bijdrage van in totaal € 15,3 miljoen.
- De decentralisatie-uitkering IBO Problematische schulden. Vanuit het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) wordt vanaf 2027 structureel € 19,7 miljoen beschikbaar gesteld. Deze middelen zijn bedoeld om vroegsignalering beter in te richten.

2 Algemene uitkering

2.1 Inleiding

Binnen het gemeentefonds is de algemene uitkering de grootste component. Het bedrag aan algemene uitkering wordt verdeeld over de gemeenten via maatstaven, zoals het inwonertal en de oppervlakte van een gemeente, een aan de maatstaven gekoppeld gewicht (bedrag per eenheid) en de uitkeringsfactor (de voor alle gemeenten gelijke vermenigvuldigingsfactor). Die drie componenten zijn aan wijzigingen onderhevig. Dit hoofdstuk geeft informatie over de aanleiding voor die wijzigingen en over de uitwerking ervan. In paragraaf 2.2 worden de wijzigingen in de omvang van de algemene uitkering behandeld en in paragraaf 2.3 worden de consequenties daarvan voor de verdeling aangegeven. Paragraaf 2.4 bevat overige mededelingen over de algemene uitkering. Paragraaf 2.5 informeert de gemeenten over een aantal gegevens voor de berekening van de algemene uitkering, te weten: maatstaven, gewichten en uitkeringsfactoren.

Het totaal van alle wijzigingen vindt zijn neerslag in de bijlagen 2.1.1 tot en met 2.1.4, die overzichten bevatten van maatstaven, bedragen per eenheid en uitkeringsfactoren.

De algemene uitkering is vrij besteedbaar voor gemeenten. Eventuele opmerkingen die over de algemene uitkering in deze circulaire worden gemaakt, zijn niet meer dan voorbeelden die illustreren met welke kosten gemeenten worden geconfronteerd. Dit inzicht is ook van belang voor de Eerste en Tweede Kamer. Met de betreffende teksten wordt niet beoogd het bestedingsdoel nader te omschrijven, of op welke wijze dan ook de middelen te oormerken.

2.2 Wijzigingen in de omvang van de algemene uitkering

Tabel 2.2.1 bevat de mutaties in de omvang van de algemene uitkering over de periode 2026 tot en met 2031 ten opzichte van de meicirculaire 2026. Wijziging in de omvang van de algemene uitkering kunnen het gevolg zijn van:

1. Algemene mutaties
   Deze mutaties hebben betekenis voor de financiële ruimte van de gemeenten, zonder veranderingen in het takenpakket.
2. Taakmutaties
   Deze mutaties hebben betrekking op taakmutaties bij gemeenten en hebben corresponderende gevolgen voor inkomsten of uitgaven. De mutaties zijn geordend volgens de clusterindeling van het gemeentefonds om gemeenten een overzicht te bieden per beleidsterrein. De clusterindeling, naar gelijksoortige gemeentelijke beleidsvelden, is een hulpmiddel bij het onderhoud van de verdeling. De clusterindeling heeft geen gevolgen voor de bestedingsvrijheid van de algemene uitkering. Met de clusterindeling wordt niet beoogd het bestedingsdoel nader te omschrijven, of op welke wijze dan ook de middelen te oormerken.

Tabel 2.2.1 geeft een totaalbeeld van de mutaties in de omvang van de algemene uitkering van circulaire op circulaire. De mutaties hebben betrekking op 2026 en verder ten opzichte van de meicirculaire 2026 en worden onder de tabel toegelicht. In bijlage 2.2.1 zijn de mutaties uit tabel 2.2.1 samengenomen met de mutaties uit eerdere circulaires. Deze bijlage geeft een totaalbeeld van de mutaties van jaar op jaar.

Tabel 2.2.1 Ontwikkeling algemene uitkering, mutaties (in duizenden euro's)

		2026	2027	2028	2029	2030	2031
	stand meicirculaire 2026	**41.728.080**	**43.730.896**	**43.955.574**	**44.703.865**	**46.931.094**	**48.942.944**
	algemene mutaties						
1	Accres tranches		274.688	271.216	323.990	343.638	361.027
2	Afrekening ruimte onder plafond BCF 2026	190.876					
3	Almere	230	226	173	169	171	157
	taakmutaties						
	Cluster Infrastructuur, ruimte en milieu						
4	*Wet Versterking regie volkshuisvesting*						
4a	Wet Versterking regie volkshuisvesting: uitvoeringskosten	56.156	56.156	56.156	56.156	56.156	56.156
	Cluster Individuele voorzieningen Wmo						
4b	Wet Versterking regie volkshuisvesting: integrale dienstverlening	9.766	3.016	3.016	3.016	3.016	3.016
	Cluster Bestuur en ondersteuning						
5	*Basisregistratie Personen (BRP)*						
5a	BRP Logisch Ontwerp	1.374					
5b	BRP experiment	850					
5c	Bijdrage gebruik BRP 2026	-7.710					
5d	Naheffing BRP 2025	-3.198					
6	Handelsregister KVK	-2.295					
7	Wet op de lijkbezorging			1.107	1.107	1.107	1.107
	Cluster Participatie						
8	Bijstand jongerennorm	2.785	796	398			
9	Uitvoeringskosten Inburgering	31.000					
	Cluster Onderwijs						
10	Wetsvoorstel Onderwijshuisvesting		855	855	855		
	stand deze circulaire	**42.007.914**	**44.066.633**	**44.288.495**	**45.089.158**	**47.335.182**	**49.364.407**

Toelichting algemene uitkering

1. Accres tranches

Het gemeentefonds is de grootste inkomstenbron van de gemeenten. De jaarlijkse toe- en afname van het gemeentefonds en het provinciefonds wordt het accres genoemd. In deze circulaire is een nieuwe accresraming opgenomen voor de jaren 2027 en verder.

Vanaf 2024 is de normeringssytematiek (het accres) gebaseerd op de ontwikkeling van het nominaal bruto binnenlands product (bbp). Het uitgangspunt hierbij is dat de fondsen meerjarig de ontwikkeling van het nominaal bbp volgen. De normering is gesplitst in een volumedeel en een prijsdeel. De volumeontwikkeling van de fondsen is gebaseerd op een 8-jaars (t-9 t/m t-2) historisch gemiddelde van de ontwikkeling van het bbp, waardoor het fonds minder schommelt. Het prijsdeel volgt de prijsontwikkeling van het bbp van het lopende jaar. Conform rijksbrede systematiek wordt de index in het voorjaar van het lopende jaar definitief. Het betreft een generieke normering die naar eigen inzicht van een individuele gemeente en provincie kan worden ingezet.

In de Miljoenennota 2027 is het accres voor het jaar 2027 en verder geactualiseerd op basis van de actuele raming van de ontwikkeling van het nominaal bbp op basis van de cijfers in de Macro Economische Verkenning (MEV) 2027 van het Centraal Planbureau (CPB). In de onderstaande tabel zijn de actuele cijfers opgenomen.

Tabel 2.2.2 Indices					
	2027	2028	2029	2030	2031
Indices CPB bbp MEV 2027					
Volume bbp (8-jaars gemiddelde)	1,8%	1,7%	1,6%	2,2%	1,6%
Prijs bbp	3,1%	2,9%	2,5%	2,6%	2,4%
Gecombineerde bbp index	**5,0%**	**4,6%**	**4,1%**	**4,9%**	**4,0%**
Indices CPB bbp CEP 2026					
Volume bbp (8-jaars gemiddelde)	1,8%	1,7%	1,5%	2,2%	1,6%
Prijs bbp	2,5%	2,9%	2,5%	2,6%	2,4%
Gecombineerde bbp index	**4,3%**	**4,6%**	**4,0%**	**4,9%**	**4,0%**
Verschil (nieuw-oud)					
Volume bbp (8-jaars gemiddelde)	0,0%	0,0%	0,1%	0,0%	0,0%
Prijs bbp	0,6%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Gecombineerde bbp index	**0,6%**	**0,0%**	**0,1%**	**0,0%**	**0,0%**

Tabel 2.2.3 bevat de grondslag en de huidige accresraming zoals opgenomen in de Miljoenennota 2027 op basis van de bbp-cijfers uit de MEV 2027. Tabel 2.2.4 bevat de accresraming zoals deze opgenomen staat in de Voorjaarsnota 2026. Tabel 2.2.5 presenteert de mutatie in de accresraming tussen Voorjaarsnota 2026 en Miljoenennota 2027.

Tabel 2.2.3 Grondslag en accres Gemeentefonds Miljoenennota 2027					
In miljoenen euro	2027	2028	2029	2030	2031
Grondslag Gemeentefonds	43.714	41.195	40.138	40.093	40.104
Accres Gemeentefonds					
tranche 2027 volume bbp	787	742	722	722	722
tranche 2027 prijs bbp	1.380	1.300	1.267	1.265	1.266
tranche 2028 volume bbp		735	716	715	716
tranche 2028 prijs bbp		1.275	1.242	1.241	1.241
tranche 2029 volume bbp			705	705	705
tranche 2029 prijs bbp			1.120	1.119	1.119
tranche 2030 volume bbp				1.009	1.009
tranche 2030 prijs bbp				1.219	1.219
tranche 2031 volume bbp					770
tranche 2031 prijs bbp					1.173
Totaal accres	**2.166**	**4.052**	**5.773**	**7.994**	**9.939**

Tabel 2.2.4 Accres Gemeentefonds Voorjaarsnota 2026					
In miljoenen euro	2027	2028	2029	2030	2031
tranche 2027 volume bbp	784	740	721	720	720
tranche 2027 prijs bbp	1.108	1.046	1.019	1.018	1.018
tranche 2028 volume bbp		729	710	710	710
tranche 2028 prijs bbp		1.265	1.233	1.231	1.231
tranche 2029 volume bbp			656	655	655
tranche 2029 prijs bbp			1.110	1.108	1.109
tranche 2030 volume bbp				1.000	1.000
tranche 2030 prijs bbp				1.208	1.208
tranche 2031 volume bbp					763
tranche 2031 prijs bbp					1.162
Totaal accres	**1.892**	**3.780**	**5.449**	**7.650**	**9.578**

Tabel 2.2.5 Mutatie accres Gemeentefonds sinds Voorjaarsnota 2026					
In miljoenen euro	2027	2028	2029	2030	2031
tranche 2027 volume bbp	3	2	2	2	2
tranche 2027 prijs bbp	272	254	247	247	247
tranche 2028 volume bbp		6	6	6	6
tranche 2028 prijs bbp		10	10	10	10
tranche 2029 volume bbp			49	49	49
tranche 2029 prijs bbp			10	10	10
tranche 2030 volume bbp				9	9
tranche 2030 prijs bbp				11	11
tranche 2031 volume bbp					7
tranche 2031 prijs bbp					11
Totale mutatie	**275**	**271**	**324**	**344**	**361**

2. Afrekening ruimte onder plafond BCF 2026

Het plafond van het Btw-compensatiefonds (BCF) is sinds 2015 gekoppeld aan de accrespercentages zoals die volgen uit de normeringssystematiek voor het gemeentefonds en provinciefonds. Het plafond wordt daarnaast aangepast voor taakmutaties (zoals decentralisaties) die gepaard gaan met toevoegingen of onttrekkingen aan het BCF. Hierdoor hebben decentralisaties geen effect op de ruimte onder het plafond.

Als het plafond wordt overschreden, komt het verschil ten laste van het gemeentefonds en het provinciefonds. Bij een realisatie lager dan het plafond komt het verschil ten gunste van het gemeentefonds en provinciefonds. Hierdoor zijn het BCF en het gemeente- en provinciefonds communicerende vaten.

In deze circulaire is een geactualiseerde raming voor de jaren 2026 tot en met 2031 opgenomen. De ruimte onder het plafond voor gemeenten is voor 2026 geraamd op € 191 miljoen. De ontwikkeling van de uitgaven wordt vlak doorgetrokken. Hierbij is rekening gehouden met de jaarlijkse toevoegingen (taakmutaties) aan het BCF. Bij deze aanname blijft voor alle jaren sprake van ruimte onder het BCF-plafond.

Tabel 2.2.6 Geraamd plafond BCF

In miljoenen euro	2026	2027	2028	2029	2030	2031
BCF Plafond totaal	**5.390**	**5.562**	**5.799**	**6.027**	**6.499**	**6.752**
BCF gemeenten						
Plafond aandeel gemeenten VJN 2026	4.699	4.887	5.094	5.289	5.703	5.929
Taakmutaties	47	1	1	-	-	-
Toevoeging accres sinds Voorjaarsnota	-	29	30	36	39	41
Plafond aandeel gemeenten MN 2027	4.747	4.916	5.124	5.325	5.742	5.969
Uitputting gemeenten	4.556	4.556	4.556	4.556	4.556	4.556
Ruimte onder plafond gemeenten	**191**	**360**	**568**	**769**	**1.186**	**1.413**

3. Almere

Bij Voorjaarsnota 2026 zijn er middelen vanuit de algemene uitkering overgeheveld naar de decentralisatie-uitkering Almere (zie paragraaf 2.2.4 van de meicirculaire 2026). De middelen voor Almere stonden vorig jaar nog op de begroting van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) en hebben daar loon- en prijsontwikkeling (LPO) ontvangen. Bij de Miljoenennota 2027 is de LPO voor deze middelen toegekend. De LPO wordt middels deze mutatie overgeheveld naar het gemeentefonds. Het betreft in totaal € 1,1 miljoen. In 2026 gaat het om € 230.000 variërend tot € 157.000 in 2031.

4. Wet Versterking regie volkshuisvesting

Het wetsvoorstel Versterking regie volkshuisvesting zorgt ervoor dat overheden kunnen sturen op hoeveel, waar en voor wie er wordt gebouwd. Het Rijk, provincies en gemeenten kunnen zo de regie hernemen op de volkshuisvesting en de woningbouwopgave in het bijzonder.

4a. Wet Versterking regie volkshuisvesting: uitvoeringskosten

Met de inwerkingtreding van het wetsvoorstel Versterking regie volkshuisvesting ontstaan extra werkzaamheden voor de medeoverheden. In een artikel 2 onderzoek is vastgesteld dat deze werkzaamheden financiële gevolgen hebben voor gemeenten (en provincies) in de vorm van incidentele en structurele uitvoeringslasten. Ter compensatie van de in het artikel 2 onderzoek geïdentificeerde incidentele uitvoeringslasten is in 2025 reeds incidenteel € 48,8 miljoen aan de algemene uitkering toegevoegd, zie paragraaf 2.2.1 van de decembercirculaire 2025. In deze circulaire worden de middelen voor de jaren 2026 en verder overgeheveld. Het gaat om een jaarlijkse bijdrage van € 56,2 miljoen.

De middelen worden verdeeld via het cluster Infrastructuur, ruimte en milieu.

4b. Wet Versterking regie volkshuisvesting: integrale dienstverlening

Met de inwerkingtreding van het wetsvoorstel Versterking regie volkshuisvesting ontstaan extra werkzaamheden voor de medeoverheden. Naar aanleiding van de inzichten over de opgave op het gebied van wonen met zorg moeten gemeenten hun Wmo-beleidsplan bijstellen om aan te geven hoe ze in samenwerking met aanbieders zorg dragen voor integrale dienstverlening (wonen, zorg en ondersteuning). Gemeenten moeten in hun Wmo-beleidsplan aangeven hoe zin samenwerking met aanbieders zorg dragen voor integrale dienstverlening (wonen, zorg en ondersteuning) Hiervoor is in 2026 een bijdrage van € 9,8 miljoen beschikbaar en vanaf 2027 structureel € 3 miljoen. De middelen worden verdeeld via het cluster Wmo.

5. Basisregistratie Personen (BRP)

Met betrekking tot de Basisregistratie Personen (BRP) vindt een viertal mutaties plaats. Deze mutaties worden hieronder toegelicht.

5a. BRP Logisch Ontwerp

Alle gemeenten ontvangen een bijdrage van in totaal € 1,4 miljoen in 2026 in verband met extra kosten die zij in 2026 maken die samenhangen met diverse aanpassingen in de decentrale systemen van de BRP (zie ook paragraaf 2.2.5a van de decembercirculaire 2025). De middelen worden verdeeld via het cluster Bestuur en ondersteuning op basis van de maatstaf inwoners.

5b. BRP experiment

In het najaar van 2023 is het besluit experimenten bijhouding BRP in werking getreden. Dit experiment heeft als doel ingeschrevenen in de BRP op het woonadres te informeren over de inschrijvingen op het betreffende adres (zie ook paragraaf 2.2.5b van de decembercirculaire 2025). Dit experiment geeft uitvoering aan het door de Tweede Kamer aangenomen amendement Rajkowski c.s. [1], en een toezegging van de toenmalige staatssecretaris van het ministerie van BZK dat er een experiment zal worden gehouden over het doen van meldingen aan ingeschrevenen op een woonadres aangaande inschrijvingen op of adreswijzigingen naar het betreffende adres. Het experiment moet uitwijzen of de verplichting leidt tot een lastenverzwaring voor colleges in termen van uitvoering en kosten.

De gemeenten ontvangen jaarlijks gedurende de looptijd van het experiment (2023-2026) een vergoeding voor de verplichte medewerking aan de evaluatie van circa € 2.400 per jaar per gemeente. Voor 2026 wordt in totaal een bijdrage van € 850.000 aan het gemeentefonds toegevoegd. De middelen worden verdeeld via het cluster Bestuur en ondersteuning op basis van de maatstaf vast bedrag.

[1] Amendement Rajkowski c.s.

5c. Bijdrage gebruik BRP 2026

Met betrekking tot de BRP wordt vanwege extra gebruik door gemeenten in 2026 een aanvullende bijdrage doorbelast van € 7,7 miljoen. De middelen worden onttrokken aan het cluster Bestuur en ondersteuning op basis van de maatstaf inwoners.

5d. Naheffing BRP 2025

In verband met extra gebruik door gemeenten in 2025 is een aanvullende bijdrage noodzakelijk. Daartoe wordt een bedrag van € 3,2 miljoen aan de algemene uitkering onttrokken. De naheffingsbijdrage is gebaseerd op het aandeel in de dekking van het tekort per gemeente. De middelen worden onttrokken aan het cluster Bestuur en ondersteuning op basis van de maatstaf inwoners.

6. Handelsregister KVK

De Kamer van Koophandel (KVK) beheert in opdracht van het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) het Handelsregister (zie ook paragraaf 2.2.6 van de decembercirculaire 2025). Dit register is de basisregistratie waarin alle bedrijven en rechtspersonen ingeschreven staan. Daarnaast staan alle andere organisaties die deelnemen aan het economisch verkeer in dit register. Naast private organisaties kunnen ook gemeenten, provincies, ministeries, waterschappen en overige organisaties met een publieke taak gebruik maken van het Handelsregister. Sinds 1 januari 2014 is er sprake van inputfinanciering voor het overheidsgebruik van het Handelsregister waarbij gemeenten bijdragen in de kosten (zie ook paragraaf 2.2.16 van de meicirculaire 2024).

Deze mutatie heeft betrekking op de inputfinanciering voor 2026 vanuit de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG). Het gaat om een bedrag van € 2,3 miljoen in 2026. De middelen worden onttrokken aan het cluster Bestuur en ondersteuning.

7. Wet op de lijkbezorging

De invoering van het wetvoorstel Wet bestemming lichaam van overledenen (Wblo) is voorzien op 1 januari 2028 (zie paragraaf 2.2.16 van de meicirculaire 2026).

Er zijn twee artikelen van het wetsvoorstel Wblo aangepast en dit leidt vanaf 2028 tot aanvullende structurele kosten voor gemeenten. Het betreft de kosten die samenhangen met de schouw (artikel 7 Wblo), geraamd op € 696.745, en de vaststelling van de identiteit van de overledene (artikel 17 Wblo), geraamd op € 410.000. Het gaat derhalve om een jaarlijks bijdrage van € 1,1 miljoen vanaf 2028. De middelen worden verdeeld via het cluster Bestuur en ondersteuning.

8. Uitvoeringskosten inburgering

In het bestuurlijk overleg tussen de minister voor Werk en Participatie en de VNG op 25 juni jl. is overeenstemming bereikt over een tegemoetkoming op de uitvoeringskosten inburgering. Uit het onderzoek naar de betaalbaarheid van de Wet inburgering 2021 voor

gemeenten[2], blijkt dat gemeenten een tekort hebben op de uitvoeringskosten. Dit tekort is grotendeels terug te voeren op grotere aantallen inburgeringsplichtigen dan vooraf geraamd. Om gemeenten hierin tegemoet te komen, stelt het ministerie van SZW in totaal € 93 miljoen beschikbaar voor de jaren 2026, 2027 en 2028. Voor het jaar 2026 is een bedrag van € 31 miljoen beschikbaar. De middelen zijn erop gericht om te zorgen dat gemeenten hun wettelijke taken kunnen blijven uitvoeren. Naar verwachting wordt in het voorjaar van 2027 de middelen voor de jaren 2027 en 2028 beschikbaar gesteld. De middelen worden verdeeld via het cluster Participatie.

9. Bijstand jongerennorm

Met de septembercirculaire 2024, zie paragraaf 2.2.9, is er voor de aanvullende jongerennorm vanaf 2026 jaarlijks € 10,4 miljoen (prijspeil 2026) (€ 9,4 miljoen prijspeil 2024) overgeheveld van het gemeentefonds (cluster Participatie) naar de begroting van het ministerie van SZW. Echter had deze overheveling vanwege het overgangsrecht gefaseerd plaats moeten vinden. Het overgangsrecht regelt namelijk dat artikel 12 van de Participatiewet van toepassing blijft op lopende toekenningen of toekenningen van jongeren die zich vóór 1 januari 2026 melden bij hun gemeente. Concreet houdt dit in dat deze aanvullende jongerennormen tot aan het einde van de toekenning verstrekt worden via de bijzondere bijstand. Het overgangsrecht loopt tot uiterlijk 1 januari 2029. Daarom wordt er nu een bedrag van € 2,8 miljoen in 2026, € 796.000 in 2027 en € 398.000 in 2028 (allen in prijspeil 2026) teruggeboekt naar het gemeentefonds. De middelen worden verdeeld via het cluster Participatie.

10. Wetsvoorstel Onderwijshuisvesting

Het wetsvoorstel Onderwijshuisvesting gaat in op 1 januari 2027. Gemeenten worden verplicht een integraal huisvestingsplan voor onderwijshuisvesting vast te stellen, met geraamde investeringsbedragen per schoolgebouw, het onderwijshuisvestingsbeleid, en een beschrijving van elk schoolgebouw. Dit omvat een taakverzwaring, waarvoor compensatie wordt toegevoegd aan de algemene uitkering. Hiervoor is een jaarlijkse bijdrage van € 855.000 beschikbaar in de periode 2027 tot en met 2029. De middelen worden verdeeld via het cluster Onderwijs op basis van de maatstaf jongeren.

2.3 Verdeling mutaties algemene uitkering

De verdeelwijze van de mutaties uit paragraaf 2.2 is in tabel 2.3.1 weergegeven. De verdeelwijze bestaat uit een wijziging in de uitkeringsfactor of het gewicht (bedrag per eenheid) van één of meer maatstaven van het cluster waaronder de mutatie valt. De cijfermatige uitwerking is opgenomen in paragraaf 2.5.

[2] Kosten Wet Inburgering 2021

Tabel 2.3.1 Verdeelwijze mutaties algemene uitkering

Mutatie	Verdeelwijze
taakmutaties	
Cluster Infrastructuur, ruimte en milieu	
Wet Versterking regie volkshuisvesting: uitvoeringskosten	via maatstaven cluster
Cluster Individuele voorzieningen Wmo	
Wet Versterking regie volkshuisvesting: integrale dienstverlening	via maatstaven cluster
Cluster Bestuur en ondersteuning	
BRP Logisch Ontwerp	via maatstaf inwoners
BRP experiment	via maatstaf vast bedrag
Bijdrage gebruik BRP 2026	via maatstaf inwoners
Naheffing BRP 2025	via maatstaf inwoners
Handelsregister KVK	via maatstaven cluster
Wet op de lijkbezorging	via maatstaven cluster
Cluster Participatie	
Uitvoeringskosten inburgering	via maatstaven cluster
Bijstand jongerennorm	via maatstaven cluster
Cluster Onderwijs	
Wetsvoorstel Onderwijshuisvesting	via maatstaf jongeren

2.4 Maatstaven, bedragen per eenheid, uitkeringsfactor en overige uitkeringsonderdelen

De berekening van de algemene uitkering bestaat uit de vermenigvuldiging van het aantal eenheden van alle maatstaven met het bijbehorende gewicht per maatstaf (bedrag per eenheid). De som van deze producten, de zogenaamde uitkeringsbasis, wordt vervolgens vermenigvuldigd met de uitkeringsfactor (zie uitleg verderop). De verkregen uitkomst moet daarnaast worden opgehoogd met enkele uitkeringsonderdelen binnen de algemene uitkering die buiten het format van aantal eenheden en bedragen per eenheid vallen. Hierna wordt achtereenvolgens ingegaan op de maatstaven, de bedragen per eenheid, de uitkeringsfactor en de overige uitkeringsonderdelen.

Maatstaven

Voor uitkeringsjaar 2026 is geen sprake van wijzigingen in de definities van de verdeelmaatstaven met uitzondering van de maatstaf huishoudens laag inkomen met drempel die nu een driejaarsgemiddelde bevat (zie paragraaf 2.5 van de septembercirculaire 2024). Informatie over de berekeningswijze van de verdeelmaatstaven van de algemene uitkering is te vinden in de Toelichting op de berekening van de uitkering uit het gemeentefonds 2026[3].

[3] Toelichting op de berekening van de uitkeringen uit het gemeentefonds, Rijksoverheid.nl

Zoals vermeld in de meicirculaire 2026 (zie paragraaf 3.2.4), geldt voor uitkeringsjaar 2027 het volgende: Op 28 mei jl. is de Tweede Kamer geïnformeerd over de verdeling per 1 januari 2027[4]. Er worden twee kleine wijzigingen doorgevoerd. “Ten eerste, de berekening van de maatstaf ‘Huishoudens met een laag inkomen’ met procenten in plaats van met honderdtallen. Ten tweede, de rekentarieven van de Onroerendezaakbelasting (OZB) aan te passen aan de werkelijke gemiddelde OZB-tarieven en de verevening van de overige eigen middelen met hetzelfde bedrag te verlagen.”

Verder is conform het advies van de ROB en de VNG de maatstaf ‘niet-westerse migranten’ voor de uitkeringsjaren 2027 en 2028 bevroren op de stand van uitkeringsjaar 2026 (definitief). De huidige gegevens aangaande de maatstaf worden namelijk per 1 januari 2027 niet meer aangeleverd door het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS). Voor de jaren 2029 en verder wordt gekeken naar een alternatieve maatstaf, zie de brief van 28 mei jl. aan de Tweede Kamer, daarom zijn voor de jaren 2029 en verder de ramingen uit de septembercirculaire 2025 gehanteerd.

Woonruimten

De actuele gegevens van het CBS voor uitkeringsjaar 2026 zijn ontvangen over twee onderdelen van de maatstaf woonruimten, te weten het aantal uitwonende studenten en het aantal personen in zorginstellingen (onderdeel van het aantal personen in institutionele huishoudens). Deze cijfers zijn opgenomen in bijlage 2.4.1. Het aantal uitwonende studenten blijft voor 2026 een voorlopig cijfer, het aantal personen in zorginstellingen is definitief en wijzigt niet meer.

Gewicht per maatstaf

De informatie uit de tabellen 2.2.1 en 2.3.1 is verwerkt. Hierdoor is een aantal bedragen per eenheid (bpe) voor 2026 tot en met 2031 ten opzichte van de meicirculaire 2026 gewijzigd. Bijlagen 2.1.1 tot en met 2.1.4 bevatten het overzicht van de bpe’s voor 2026 en 2027.

Uitkeringsfactor

De uitkeringsfactor is de voor alle gemeenten gelijke vermenigvuldigingsfactor die wordt berekend door de som van de algemene uitkering, de Onroerendezaakbelasting (OZB)-maatstaven en de overige uitkeringsonderdelen te delen door de uitkeringsbasis. De – landelijke – uitkeringsbasis is berekend door van alle maatstaven de aantallen te vermenigvuldigen met het bijbehorende bedrag per eenheid; er is ook een uitkeringsbasis voor elke gemeente (het product van de gemeentelijke aantallen en de bedragen per eenheid). De uitkeringsfactor verschilt per uitkeringsjaar.

[4] Kamerstukken II, 2025-2026, 36 800 B, nr.25

De volgende aspecten zijn bij de raming van de uitkeringsfactor van belang:

- De informatie uit de tabellen 2.2.1 met betrekking tot de algemene mutaties.
- De informatie uit de tabellen 2.2.1 en 2.3.1 met betrekking tot de taakmutaties in het gemeentefonds en de verdeling van deze mutaties.
- De ontwikkeling van de uitkeringsbasis als gevolg van geactualiseerde volumina. Bijlage 2.4.2 bevat een overzicht van de maatstaven waarvan de volumina in deze circulaire zijn geactualiseerd.
- De belastingcapaciteit.

Ten opzichte van de meicirculaire 2026 zijn de uitkeringsfactoren voor de jaren 2024 en 2025 ongewijzigd.

De nieuwe raming van de uitkeringsfactor in de jaren 2026-2031 is vermeld in tabel 2.4.1.

Tabel 2.4.1 Uitkeringsfactor 2026-2031

	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Uitkeringsfactor	1,493	1,554	1,602	1,646	1,704	1,754
één punt uitkeringsfactor (in miljoenen)	31.103	31.385	30.618	30.301	30.625	30.949

De uitkeringsfactoren in tabel 2.4.1 zijn in lopende prijzen[5]. Gemeenten die in constante prijzen ramen dienen zelf de loon- prijsontwikkeling te verwerken. Om gemeenten hierbij te faciliteren, is in de gemeentefondsrubriek op internet zoals gebruikelijk een rekenmodel in constante prijzen gepubliceerd. In dit rekenmodel is een hulpmiddel opgenomen waarin gemeenten hun eigen prijsindexen kunnen invullen en/of loon- en prijsindicatoren die het Centraal Planbureau (CPB) onderscheidt. Op basis van de Macro Economische Verkenning (MEV) 2027 en het Centraal Economisch Plan (CEP) 2026 zijn in het rekenmodel en in paragraaf 4.2 ook, als service, de ramingsgegevens van een aantal indicatoren van het CPB gepresenteerd. Na het invullen van de indexatiecijfers berekent het model automatisch de uitkering in het gemeentefonds in constante prijzen.

Om gemeenten inzicht te geven in de ontwikkeling van de uitkeringsfactoren volgt hieronder de tabel, waarin voor ieder afzonderlijk jaar de ontwikkeling is opgenomen ten opzichte van de meicirculaire 2026 (verticale toelichting).

Verticale toelichting ontwikkeling uitkeringsfactor

Tabel 2.4.2 laat de ontwikkeling van de uitkeringsfactor zien ten opzichte van de stand meicirculaire 2026.

[5] De algemene uitkering wordt geïndexeerd op basis van de bbp-ontwikkeling. Daarmee is de algemene uitkering uitgedrukt in het prijspeil van het betreffende jaar ofwel in lopende prijzen.

Tabel 2.4.2 Ontwikkeling uitkeringsfactor 2026-2031

	2026	2027	2028	2029	2030	2031
stand meicirculaire 2026	**1,491**	**1,549**	**1,597**	**1,638**	**1,695**	**1,745**
mutaties deze circulaire:						
Volume-effect gelijkblijvend GF	-0,004	-0,004	-0,004	-0,003	-0,002	-0,003
Effect algemene mutaties	0,006	0,009	0,009	0,011	0,011	0,012
Effect taakmutaties	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
OZB	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Suppletie	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
uitkeringsfactor stand deze circulaire	**1,493**	**1,554**	**1,602**	**1,646**	**1,704**	**1,754**

De uitkeringsfactoren voor de jaren 2026 tot en met 2031 wijzigen ten opzichte van de meicirculaire 2026.

Voor 2026 is er sprake van een stijging van de uitkeringsfactor ten opzichte van de meicirculaire 2025 van 2 punten. Deze stijging wordt met name veroorzaakt door de verwerking van de actualisatie van de geraamde ruimte onder het plafond van het BTW-compensatiefonds (€ 191 miljoen). Volumina-actualisaties sinds de meicirculaire 2026 bij met name de demografische maatstaven hebben een neerwaarts effect op de uitkeringsfactor.

Voor 2027 en verder is te zien dat de uitkeringsfactor voor elk uitkeringsjaar naar boven wordt bijgesteld ten opzichte van de stand meicirculaire 2026. Dit is het gevolg van de bijstelling van de accresraming voor de betreffende jaren wat een effect heeft dat oploopt naar 12 punten in 2031. Daarnaast heeft de actualisatie van de prognoses van de volumina van de maatstaven voor de komende jaren een dempend effect op de opwaartse bijstelling van de uitkeringsfactoren. Dit effect bedraagt -4 punten in 2027 en varieert in de latere jaren en komt in 2031 uit op –3 punten.

De actualisatie van de belastingcapaciteit via de OZB-maatstaven leidt niet tot een effect op de hoogte van de uitkeringsfactor in de gehele periode 2026-2031.

Verwerking van de taakmutaties beïnvloedt de uitkeringsfactor zowel via de omvang van de algemene uitkering, als via de wijziging van de uitkeringsbasis als gevolg van de gewijzigde gewichten (bpe's). Het effect van de mutatie van de omvang van de algemene uitkering als gevolg van de taakmutaties en de wijziging van de uitkeringsbasis zijn ongeveer met elkaar in evenwicht, waardoor het gecombineerde effect op de uitkeringsfactor minimaal is.

Op basis van de MEV 2027 zijn de prognoses van het aantal bijstandsontvangers in deze circulaire geactualiseerd. Hieronder staat in tabel 2.4.3 een overzicht van de ramingen van de maatstaf bijstandsontvangers stand meicirculaire 2026 en de stand van deze circulaire.

Tabel 2.4.3 Bijstandsontvangers

	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Stand meicirculaire 2026	378.377	381.658	387.348	392.875	401.062	408.812
Stand septembercirculaire 2026	378.377	380.854	384.497	389.560	397.854	408.192

Overige uitkeringsonderdelen

Onder de algemene uitkering vallen ook de volgende uitkeringsonderdelen, die niet de vorm hebben van maatstafaantallen die met een bedrag per eenheid worden vermenigvuldigd:

- Een beperkt aantal gemeenten ontvangt middelen op grond van de maatstaf herindeling of ontvangt een artikel 12-uitkering.
- Een beperkt aantal gemeenten ontvangt een suppletie-uitkering Bommenregeling vanwege de kosten die zij hebben gemaakt met betrekking tot het opsporen en ruimen van ontplofbare oorlogsresten uit de Tweede Wereldoorlog (zie paragraaf 2.4.1 van de meicirculaire 2026). De gemeente Woensdrecht ontvangt nog een bijdrage van € 80.349 vanuit de bommenregeling. Deze bijdrage was abusievelijk niet opgenomen in de meicirculaire 2026.
- Een beperkt aantal gemeenten (Amsterdam, Rotterdam en Den Haag) ontvangt een suppletie-uitkering vanwege het ingroeipad als gevolg van de actualisatie van de maatstaf Huishoudens met een laag inkomen van de decentralisatie-uitkering Maatschappelijke Opvang naar de maatstaf van het nieuwe verdeelmodel (zie paragraaf 2.4.2 van de septembercirculaire 2024).
- Vanaf 2023 geldt voor gemeenten een ingroeipad als gevolg van de invoering van het nieuwe verdeelmodel van de algemene uitkering. Dit ingroeipad wordt zoals gebruikelijk verwerkt in een suppletie-uitkering (zie paragraaf 2.5.2 van de meicirculaire 2022). Zoals in de brief van 28 mei jl.[6] aan de Tweede Kamer aangegeven is conform het advies van de ROB van 1 april jl.[7] het ingroeipad voor de jaren 2027 en 2028 bevroren. Op 8 juni jl. is de Tweede Kamer[8] geïnformeerd dat het ingroeipad inderdaad is bevroren voor de jaren 2027 en 2028. Echter, dat de indexatie op een andere wijze was doorgevoerd dan dat de ROB in zijn advies had bedoeld. Zoals in de brief van 8 juni jl. aangegeven is toen, gegeven de behoefte aan duidelijkheid op korte termijn en het belang van stabiliteit en voorspelbaarheid voor de begrotingen, besloten om voor het jaar 2027 het huidige ingroeipad te continueren en geen indexatie toe te passen. Tegelijkertijd is aan de Tweede Kamer toen toegezegd dat deze na de zomer zou worden geïnformeerd over het ingroeipad voor het jaar 2028[9]. In deze cicrculaire is het ingroeipad voor 2028 gelijk gesteld aan dat van 2027 oftewel aan de bedragen van 2025 en 2026. Per 1 januari 2029 zal een volgende stap in het ingroeipad worden gedaan.

[6] Kamerstukken II, 2025-2026, 36 800 B, nr. 25
[7] Kamerstukken II, 2025-2026, 36 800 B, nr. 20
[8] Kamerstukken II, 2025-2026, 36 800 B, nr. 28
[9] Toezegging: TZ202606-132

3 Decentralisatie- en integratie-uitkeringen

3.1 Inleiding

Dit hoofdstuk bevat mededelingen over de decentralisatie- en de integratie-uitkeringen. Deze uitkeringen maken net als de algemene uitkering deel uit van het gemeentefonds, maar hebben een eigen verdeling over de gemeenten.

Decentralisatie- en integratie-uitkeringen zijn net als de algemene uitkering beleids- en bestedingsvrij en er vindt geen verantwoording naar het Rijk plaats, zoals bij specifieke uitkeringen wel het geval is. Eventuele opmerkingen die over decentralisatie- en integratie-uitkeringen worden gemaakt in deze circulaire, zijn niet meer dan voorbeelden die illustreren met welke kosten gemeenten worden geconfronteerd. Dit inzicht is ook van belang voor de Eerste en Tweede Kamer. Met de betreffende teksten wordt niet beoogd het bestedingsdoel nader te omschrijven, of op welke wijze dan ook de middelen te oormerken.

Paragraaf 3.2 informeert over de decentralisatie- en integratie-uitkeringen en over de omvang en de verdeling ervan. Paragraaf 3.3 bevat overige mededelingen over de decentralisatie- en integratie-uitkeringen.

3.2 Omvang en verdeling decentralisatie- en integratie-uitkeringen

Tabel 3.2.1 bevat de mutaties in de decentralisatie- en integratie-uitkeringen ten opzichte van de meicirculaire 2026 over de periode 2026 tot en met 2031. De mutaties hebben betrekking op 2026 en verder en worden onder de tabel toegelicht.

Tabel 3.2.1 Mutaties decentralisatie- en integratie-uitkeringen 2026-2031 (bedragen in duizenden euro's)

	2026	2027	2028	2029	2030	2031
stand meicirculaire 2026	**6.094.836**	**5.751.410**	**4.950.357**	**4.817.094**	**4.752.435**	**4.683.227**
1 *Vrouwenopvang*						
1a Vrouwenopvang: Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming	18.000	17.000				
1b Vrouwenopvang: opvangplekken mensenhandel		1.600	3.100	4.600	6.100	6.100
2 Spreidingswet	15.300					
3 Pilot wijkgerichte vaccinatieaanpak	6.559					
4 Faciliteitenbesluit opvangcentra	6.532					
5 Impulsbudget arbeidsmarktregio's	5.541					
6 Landelijke Aanpak Adreskwaliteit (LAA)	2.856					
7 Gebiedsontsluiting Lisserbroek	2.706					
8 Startbanen statushouders	2.470					
9 Veilig vergaderen	2.225					
10 Nationale Agenda Laadinfrastructuur	1.850		617	925	463	
11 Kolenfonds	1.500					
12 Energy Performance of Buildings Directive (EPBD)	1.400					
13 Project De Thuisgevers	1.325					
14 Aanpak overlast asielzoekers	1.318					
15 Veerkracht en weerbaarheid	868					
16 Regionale Energie Strategieën	856	856	856	856	856	856
17 Pilots Preventieve aanpak gestapelde problematiek	589	576				
18 Basisregistratie Personen (BRP): centralisering inschrijving vergunninghouders	515					
19 Economische Agenda Groningen	492					
20 Isolatieaanpak VvE's Nij Begun	400	400				
21 Gemeentebalie Schiphol	354					
22 Work in NL Betrekken zelforganisaties en sleutelpersonen	350					
23 Vrouwelijke statushouders	300					
24 Aanpak ondermijning zeehavens	172	128				
25 Signaalmanagement systeem	147					
26 Maasterras Dordrecht	94					
27 Ontwikkeling Masterplan Stationsgebied Deventer	70					
28 Stedendialoog	12					
29 Openbare bibliotheken		62.045				
30 IBO Problematische schulden		19.653	19.653	19.653	19.653	19.653
31 Regeling heroïnebehandeling		13.508				
32 Accrestranches Beschermd Wonen (IU)		94.911	188.365	275.450	381.852	474.614
stand deze circulaire	**6.169.637**	**5.962.087**	**5.162.948**	**5.118.578**	**5.161.359**	**5.184.450**

*Alle bedragen betreffen decentralisatie-uitkeringen (DU) tenzij in de tabel vermeld dat het een integratie-uitkering (IU) betreft.

Tabel 3.2.2 bevat het complete overzicht van de decentralisatie- en integratie-uitkeringen en de daarmee gemoeide bedragen over de periode 2026 tot en met 2031.

Tabel 3.2.2 Decentralisatie-en integratie-uitkeringen 2026-2031 (in duizenden euro's)*

	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Vindplaats
IU Participatie	2.133.908	2.065.165	1.953.624	1.883.071	1.814.450	1.743.775	mei 2026, § 3.2.43
IU Beschermd wonen	1.915.147	2.010.058	2.103.512	2.190.597	2.296.999	2.389.761	september 2026, §
Capaciteit decentrale overheden klimaat- en energiebeleid (CDOKE)	666.340	670.515					mei 2026, § 3.2.39
Maatschappelijke opvang	385.057	385.057	385.057	385.057	385.057	385.057	december 2022, § 3.2.21 en 23
Vrouwenopvang	240.748	241.494	225.994	227.494	228.994	228.994	september 2026, § 3.2.1
Armoedebestrijding kinderen	85.000	85.000	85.000	85.000	85.000	85.000	mei 2020, § 3.3.8
Uitvoering Sociale Agenda Groningen en Noord-Drenthe	61.700						september 2025, § 3.2.1
Openbare bibliotheken	59.282	62.045					september 2026, § 3.2.29
Nationaal Actieplan Dakloosheid	55.000	55.000	55.000	55.000	55.000	55.000	mei 2024, § 3.2.2a
Vergunningverlening, toezicht en handhaving	46.700	46.700	46.700	46.700	46.700	46.700	mei 2017, § 4.2
Impulsbudget arbeidsmarktregio's	37.878	39.094	45.201				september 2026, § 3.2.5
Alleenverdienersproblematiek	33.511						mei 2026, § 3.2.1
Impulsbudget sociale infrastructuur	33.035	33.035	33.035	33.035	33.035	30.204	mei 2026, § 3.2.42
Voorschoolse voorziening peuters	30.000	30.000	30.000	30.000	30.000	30.000	september 2022, § 3.2.4
Versterking arbeidsmarktregio's	23.440	23.440	23.440	23.440	23.440	23.440	september 2025, § 3.2.24
IBO Problematische schulden	21.323	19.653	19.653	19.653	19.653	19.653	september 2026, § 3.2.30
Aanvullende ondersteuning lokale energiehulp	19.653						mei 2026, § 3.2.3
Faciliteitenbesluit opvangcentra	18.221						september 2026, § 3.2.4
Wet betaalbare huur	17.406	10.110	8.352	6.916	6.500	6.500	mei 2026, § 3.2.20
Overheidsbrede Dienstverlening	17.127	17.127	17.127	17.127	17.127	17.127	mei 2026, § 3.2.16
Spreidingswet	15.300						september 2026, § 3.2.2
Aanpak overlast asielzoekers	14.256						september 2026, § 3.2.14
Beeldende kunst en vormgeving	13.500	13.500	13.500	13.500	13.500	13.500	september 2015, § 4.2.1
Regeling heroïnebehandeling	13.347	13.508					september 2026, § 3.2.29
Extra capaciteit BOA's	13.000	13.000	13.000	13.000	13.000	13.000	mei 2022, § 3.2.11
Re-integratiedienstverlening gericht op jongeren	12.525	16.716	20.908	25.099	31.766	35.957	mei 2026, § 3.2.5
Pilot dakloze EU-burgers	11.304	11.304	11.304				mei 2026, § 3.2.7
Almere	10.134	10.134	10.134	10.134	10.134	10.134	mei 2026, § 3.2.8
Versterking dienstverlening gemeenten: personen met verward gedra	10.000	10.000					mei 2023, § 3.2.19
Wet kwaliteitsborging bouw	10.000						september 2022, § 3.2.3
Regionale Energie Strategieën	9.637	9.637	9.637	9.637	9.637	9.637	september 2026, § 3.2.16
Bodembescherming	8.636	8.636	8.636	8.636	8.636	8.636	mei 2024, § 3.2.4
Veiligheidshuizen	7.699	7.699	7.699	7.699	7.699	7.699	juni 2012, § 6.11
BRP: centralisering inschrijving vergunninghouders	8.106	7.856	7.856	7.856	7.856	7.856	september 2026, § 3.2.18
Work in NL (Dienstverlening arbeidsmarktregio)	6.897	6.709					mei 2026, § 3.2.35
Pilot wijkgerichte vaccinatieaanpak	6.559						september 2026, § 3.2.3
Uitstapprogramma prostituees	6.000	6.000	6.000	6.000	6.000	6.000	september 2022, § 3.2.6
Overlast zonnepark nabij Schiphol	5.800						mei 2026, § 3.2.9
Ondersteuning lokale politieke partijen	5.450						mei 2026, § 3.2.10
Jeugdhulp aan kinderen in een AZC	5.100	5.100	5.100	5.100	5.100	5.100	december 2019, § 3.3.1
Aanpak laaggeletterdheid	5.000	5.000	5.000				mei 2025, § 3.2.10
Gebiedsgerichte leeraanpak funderingsproblematiek	5.000						mei 2026, § 3.2.11
Versterking omgevingsveiligheidsdiensten	4.851	4.851	3.825				september 2025, § 3.2.6
Regionale doelgroepen specifieke aanpak	4.784						mei 2024, § 3.2.5
Knelpunten verdeelproblematiek	4.235	4.332	4.432	4.534	4.638	4.745	mei 2026, § 3.2.41
Nationaal Programma Vitale Regio's (NPVR)	3.605	3.257					mei 2026, § 3.2.26
Voorbereiding bouw kerncentrales	3.420						mei 2026, § 3.2.12
Versterking lokale aanpak high impact crimes	3.143	3.287					mei 2026, § 3.2.14
Landelijke Aanpak Adreskwaliteit (LAA)	2.856						september 2026, § 3.2.6
Gebiedsontsluiting Lisserbroek	2.706						september 2026, § 3.2.7
Gemeentelijke antidiscriminatievoorzieningen	2.500	2.500					mei 2026, § 3.2.40
Startbanen statushouders	2.470						september 2026, § 3.2.8
Veilig wonen	2.415						september 2023, § 3.2-9
Veilig vergaderen	2.225						september 2026, § 3.2.9
Nationale Agenda Laadinfrastructuur	1.850		617	925	463		september 2026, § 3.2.10
Erfgoed en Overheid	1.755						mei 2026, § 3.2.15
Kolenfonds	1.500						september 2026, § 3.2.11
Continuering aanpak ondermijning Zaanstad	1.500						mei 2026, § 3.2.17
Energy Performance of Buildings Directive (EPBD)	1.400						september 2026, § 3.2.12
Project De Thuisgevers	1.325						september 2026, § 3.2.13
LHBTI beleid Regenboogsteden	1.232						december 2025, §
Preventie aanpak van jeugdcriminaliteit	1.181	681					september 2025, § 3.2.11
Landelijk bureau Zorg- en Veiligheidshuizen	1.136	1.136	1.136	1.136			mei 2026, § 3.2.18
Gelijkwaardige schadeafhandeling Drieborg	1.082	1.082	1.082	1.082			mei 2026, § 3.2.19
Koplopersprogramma Gebiedsgericht Beter Benutten	1.000						mei 2026, § 3.2.21
Bureau regioburgemeesters	880	880	880	880	880	880	september 2025, § 3.2.22
Veerkracht en weerbaarheid	868						september 2026, § 3.2.15
Register Externe Veiligheidrisico's (REV)	850						september 2025, § 3.2.10
Veilige steden	825						mei 2025, § 3.2.23
Schiphol Social Work	793						mei 2026, § 3.2.22
Pilots Preventieve aanpak gestapelde problematiek	589	576					september 2026, § 3.2.17
Centraal planningssysteem BRP-straten	555						mei 2026, § 3.2.23
Economische Agenda Groningen	492						september 2026, § 3.2.19
Isolatieaanpak VvE's Nij Begun	400	400					september 2026, § 3.2.20
Aanpak van criminele machtsstructuren	385						september 2025, § 3.2.14
NOVEX samenwerking	366						mei 2026, § 3.2.25
Gemeentebalie Schiphol	354						september 2026, § 3.2.21
Work in NL Betrekken zelforganisaties en sleutelpersonen	350						september 2026, § 3.2.22
Uitvoeringskosten Lbv en Lbv-plus (kleine sectoren)	348						mei 2026, § 3.2.24a
Vrouwelijke statushouders	300						september 2026, § 3.2.23
Veerkrachtige Wijken	300						mei 2026, § 3.2.27
Aanpak rivaliserende jeugdgroepen	294						mei 2026, § 3.2.28
Natuurbrandpreventie en -mitigatie	292	357	349	175			mei 2026, § 3.2.29
Pilotproject VvE's Schiedam	280						mei 2026, § 3.2.30
MIRT-onderzoek Brainportregio	252						mei 2026, § 3.2.31
Nabije triage Zorg- en Veiligheidshuizen	249	125					mei 2026, § 3.2.32
Actieagenda mkb-dienstverlening	248						mei 2026, § 3.2.33
Uitvoeringskosten Lbv en Lbv-plus	205						mei 2026, § 3.2.24b
Experiment nieuw stembiljet	200						mei 2026, § 3.2.34
Aanpak ondermijning zeehavens	172	128					september 2026, § 3.2.24
Erfgoedregistratie	150						september 2025, § 3.2-23
Signaalmanagement systeem	147						september 2026, § 3.2.25
Compensatie medewerkers sociaal ontwikkelbedrijven	110						mei 2026, § 3.2.36
Digitale tweeling	108	108	63				september 2025, § 3.2.24
Verkeersveiligheid	95	95	95	95	95	95	september 2023, § 3.2.13
Maasterras Dordrecht	94						september 2026, § 3.2.26
Ontwikkeling Masterplan Stationsgebied Deventer	70						september 2026, § 3.2.27
Pilot denormalisering drugs bij evenementen	67						september 2025, § 3.2.17
Continuering coördinerende rol binnen NPLV-Netwerk	40						mei 2026, § 3.2.37
Stedendialoog	12						september 2026, § 3.2.28
stand deze circulaire	**6.169.637**	**5.962.087**	**5.162.948**	**5.118.578**	**5.161.359**	**5.184.450**	

* Alle bedragen betreffen decentralisatie-uitkeringen (DU) tenzij in de tabel vermeld dat het een integratie-uitkering (IU) betreft

Toelichting decentralisatie-uitkeringen

1. Vrouwenopvang

1a. Vrouwenopvang: Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming

Het verbeteren van de kind- en gezinsbescherming vraagt een fundamentele wijziging in cultuur, werkwijze en structuur, zoals ontwikkeld in het Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming. In een aantal proeftuinen is ervaring opgedaan met een andere werkwijze volgens de uitgangspunten van het Toekomstscenario: gezinsgericht, rechtsbeschermend en transparant, eenvoudig en lerend. Voor het bestendigen en verbreden van deze werkwijze in álle regio's vraagt dit om extra inzet. Daarvoor worden tijdelijk extra middelen beschikbaar gesteld; € 18 miljoen in 2026 en € 17 miljoen in 2027.

Deze bijdrage biedt gemeenten de mogelijkheid om met regionale projectleiders de beweging verder te brengen door de werkende elementen breder toe te passen en zo toe te werken naar het eindbeeld van het Toekomstscenario. De middelen worden, net als de eerdere Parlementaire Ondervragingscommissie Kinderopvangtoeslag (POK)-middelen voor het Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming, middels de decentralisatie-uitkering Vrouwenopvang verdeeld over de 35 centrumgemeenten Vrouwenopvang. Een overzicht van de bedragen van deze uitkering kunt u vinden in de gemeentefondsrubriek op internet.

1b. Vrouwenopvang: opvangplekken mensenhandel

Op basis van de herziene EU-richtlijn mensenhandel dient Nederland te voorzien in voldoende en goed toegankelijke opvang voor slachtoffers van mensenhandel. Om aan deze richtlijn te voldoen stelt het ministerie van VWS middelen beschikbaar voor uitbreiding van de opvangcapaciteit voor slachtoffers van mensenhandel, waarvan in 2027 een bedrag van € 1,6 miljoen en vanaf 2030 structureel € 6,1 miljoen middels de decentralisatie-uitkering Vrouwenopvang loopt. Over de verdeling van de middelen vindt nog gesprek plaats tussen het Rijk en de VNG. Deze middelen worden nu dan ook nog niet verdeeld en zijn dan ook niet opgenomen in de gemeentefondsrubriek op internet.

2. Spreidingswet

Vanuit de Spreidingswet hebben gemeenten een nieuwe taak gekregen in het realiseren van opvangplekken (zie ook paragraaf 3.2.2 van de septembercirculaire 2025). Zij ontvangen hiervoor in 2026 middelen vanuit het gemeentefonds. Voor gemeenten is er een totaalbedrag van in totaal € 15,3 miljoen beschikbaar. Elke gemeente ontvangt een vast bedrag van € 20.000. Het resterende bedrag wordt verdeeld op basis van de indicatieve verdeling van het aantal opvangplaatsen per gemeente.

Een overzicht met de toekenning van de bedragen per gemeente is opgenomen in bijlage 3.2-2.

3. *Pilot wijkgerichte vaccinatieaanpak*

In 2026 wordt € 6,6 miljoen beschikbaar gesteld voor de voortzetting en uitbreiding van de pilot intensivering wijkgerichte vaccinatieaanpak (zie paragraaf 3.2.4 van de septembercirculaire 2025). Doelstelling van de pilot is om in de praktijk te leren op welke wijze het meest doelmatig kan worden ingezet op het verhogen van de vaccinatiegraden in wijken waar de deelname aan het Rijksvaccinatieprogramma achterblijft. Geleerde lessen uit de pilot worden landelijk gedeeld, zodat alle gebieden met een lage vaccinatiegraad deze kunnen benutten. De verdeling van de middelen is gebaseerd op plannen die door de pilotgemeenten zijn opgesteld.

Een overzicht met de toekenning van de bedragen per gemeente is opgenomen in bijlage 3.2-3.

4. *Faciliteitenbesluit opvangcentra*

In het faciliteitenbesluit is geregeld dat aan gemeenten die een opvangcentrum voor asielzoekers hebben jaarlijks door het Centraal Orgaan opvang asielzoekers (COA) een uitkering wordt verstrekt (zie ook paragraaf 3.2.6 van de meicirculaire 2026). In totaal wordt aanvullend € 6,5 miljoen aan de bestaande decentralisatie-uitkering toegevoegd in 2026. Dit in verband met de werkzaamheden van deze gemeenten in en voor de opvangcentra.

Een overzicht met de toekenning van de bedragen per gemeente is opgenomen in bijlage 3.2-4.

5. *Impulsbudget arbeidsmarktregio's*

De arbeidsmarktregio's ontvangen in de periode 2025-2028 een tijdelijk impulsbudget (zie ook paragraaf 3.2.2 van de meicirculaire 2025). Deze middelen maken het mogelijk om gezamenlijke dienstverlening (bijvoorbeeld op het gebied van werk, scholingsinstrumenten of -trajecten) te ontwikkelen met de partners in de arbeidsmarktregio. Hiermee kunnen kaders worden ontwikkeld voor de regionale arbeidsmarktinfrastructuur en mogelijke knelpunten in de regionale samenwerking worden opgelost.

Aanvullend op de middelen die in 2025 zijn toegekend wordt er nu voor 2026 eenmalig een totaalbedrag van € 5,5 miljoen beschikbaar gesteld aan de arbeidsmarktregio's. Dit budget is beschikbaar gesteld om de implementatie van Verbeteren Uitwisseling Matchingsgegevens (VUM) in de arbeidsmarktregio te stimuleren. Het totaalbedrag wordt evenredig over de 35 arbeidsmarktregio's verdeeld.

Een overzicht met de toekenning van de bedragen per gemeente is opgenomen in bijlage 3.2-5.

6. *Landelijke Aanpak Adreskwaliteit (LAA)*

Op 15 mei 2023 is de wetswijziging van de Wet basisregistratie personen (Wbrp) in werking getreden waarbij wordt voorzien in een taak voor de minister van BZK om colleges van burgemeester en wethouders te ondersteunen bij het onderzoek of een persoon als ingezetene in de BRP op een adres in de gemeente dient te worden ingeschreven en bij het onderzoek naar de juistheid van de gegevens betreffende het adres van een ingezetene in de BRP. Deze aanpak staat bekend onder de naam Landelijke Aanpak Adreskwaliteit (LAA) en beoogt de adreskwaliteit in de BRP te verbeteren (zie ook paragraaf 3.2.13 van de meicirculaire 2025).

Deze wetswijziging heeft tot meer werk bij gemeenten geleid. Net als in voorgaande jaren wordt hiervoor in 2026 een bijdrage van € 2,9 miljoen beschikbaar gesteld. Dit bedrag is gebaseerd op de impactanalyse van de VNG en de verwachting dat gemeenten ca. 22.000 signalen kunnen verwerken. De verdeelsleutel bestaat uit een startbedrag van € 1.500 per gemeente (waarmee het voor elke gemeente mogelijk is om kwaliteits-bevorderende maatregelen te nemen) en een vergoeding op basis van te verwachten signalen per gemeente (het zogenaamde potentieel).

Een overzicht met de toekenning van de bedragen per gemeente is opgenomen in bijlage 3.2-6

7. *Gebiedsontsluiting Lisserbroek*

Deze uitkering wordt verstrekt ten behoeve van de ontsluiting van het deelgebied Lisserbroek, waarmee de gemeente Haarlemmermeer in staat wordt gesteld de verdere ontwikkeling van dit deelgebied tot een woningbouwlocatie te realiseren. Het gaat om een bedrag van € 2,7 miljoen in 2026 voor de gemeente Haarlemmermeer.

8. *Startbanen statushouders*

Het ministerie van SZW spant zich in om de arbeidsparticipatie van statushouders te verbeteren. Gemeenten vervullen een belangrijke rol in de begeleiding naar werk van inburgeringsplichtige statushouders. In 2025 zijn in overleg met twaalf centrumgemeenten voor dertien pilots voor startbanen middelen beschikbaar gesteld (zie paragraaf 3.2.13 van de decembercirculaire 2025). Ten behoeve van de leerervaringen van de pilots en inbedding in regulier beleid is besloten in 2026 aanvullende middelen toe te kennen aan de voornoemde pilots ter hoogte van 65% van het initiële bedrag per gemeente. Dit percentage is gebaseerd op de aanname dat er geen opstartkosten aan deze uitbreiding verbonden zijn. Het budget is € 2,5 miljoen in 2026. Hiermee kunnen de pilots voor grotere groepen statushouders beschikbaar worden gemaakt, waardoor er meer ervaring wordt opgedaan.

Een overzicht met de toekenning van de bedragen per gemeente is opgenomen in bijlage 3.2-8.

9. Veilig vergaderen

De afgelopen periode is gebleken dat vergaderingen van gemeenteraden en Provinciale Staten (PS) gepaard kunnen gaan met maatschappelijke onrust, ongeregeldheden en zelfs bedreigende situaties. Om gemeenten en provincies te ondersteunen met het treffen van maatregelen om beter voorbereid te zijn op mogelijke verstoringen rondom risicovolle vergaderingen, wordt aan 24 gemeenten en vijf provincies vanuit het programma Weerbaar bestuur een financiële bijdrage verstrekt (zie ook paragraaf 3.2.15 van de decembercirculaire 2025). De betrokken gemeenten en provincies zijn ingegaan op een algemene uitnodiging van het ministerie van BZK om onderdeel te worden van het leernetwerk Veilig Vergaderen en hier gezamenlijk stappen in te zetten.

Het gaat voor gemeenten om een totaalbedrag van € 2,2 miljoen in 2026. De helft van dit bedrag wordt evenredig over de deelnemende gemeenten verdeeld. De andere helft op basis van inwonersaantal, waarbij gemeenten met een kleiner inwoneraantal een hogere bijdrage ontvangen.

Een overzicht met de toekenning van de bedragen per gemeente is opgenomen in bijlage 3.2-9.

10. Nationale Agenda Laadinfrastructuur

Sinds 2019 werken de G4-gemeenten gezamenlijk aan de uitrol van laadinfrastructuur voor alle modaliteiten. De ministeries van Infrastructuur en Waterstaat (IenW) en EZK stellen middelen beschikbaar aan de gemeente Utrecht ten behoeve van de Nationale Agenda Laadinfrastructuur (NAL)-regio G4 voor de benodigde inspanning in 2026 en 2028 tot en met 2030. Met deze middelen wordt de NAL-regio G4 in staat gesteld om bij te dragen aan het doel om een landelijk dekkend laadnetwerk voor alle modaliteiten te realiseren. In 2026 is het budget € 1,9 miljoen, in 2028 is het € 617.000, in 2029 is het € 925.000 in 2029 en in 2030 is het € 463.000.

11. Kolenfonds

De centrumgemeenten Breda, Groningen en Rotterdam ontvangen middelen om de doelgroep die onder het Kolenfonds valt te helpen in de regionale werkcentra. Het doel is om alle werknemers die getroffen worden door de Wet verbod op kolen, duurzaam naar ander werk te begeleiden. Concreet betekent dit dat zij de doelgroep begeleiden naar ander werk en investeringen in de om- en bijscholing, mocht het sociaal plan van de (ex-)werkgever niet voldoende zijn.

In 2026 wordt hiervoor € 1,5 miljoen aan het gemeentefonds toegevoegd. De betreffende centrumgemeenten ontvangen ieder € 500.000.

12. Europese Richtlijn Energieprestaties van Gebouwen (EPBD IV)

De Energy Performance of Buildings Directive IV (EPBD IV) is de vernieuwde Europese richtlijn voor de energieprestatie van gebouwen die zijn ingegaan op 29 mei 2026.

De EPBD IV zal in 4 tranches in werking treden. Op 29 mei is tranche 1 in werking getreden. Gemeenten ontvangen voor tranche 1 een bijdrage voor de bijkomende uitvoeringslasten, extra toezicht en handhavingskosten.

Voor 2026 wordt, op basis van het Cebeon-rapport[10], een financiële bijdrage van € 1,4 miljoen aan het gemeentefonds toegevoegd. Er wordt een integraal artikel 2 Financiële-verhoudingswet (Fvw) onderzoek uitgevoerd in 2026 voor de tranches 1, 2 en 3. Tranche 4 zal op een later tijdstip worden vormgegeven.

De middelen worden verdeeld op basis van een vast bedrag per gemeenten (20%), aantal woningen (30%) en Utiliteitbouw (waaronder bedrijven en openbare gebouwen) (50%).

Een overzicht met de toekenning van de bedragen per gemeente is opgenomen in bijlage 3.2-12.

13. Project De Thuisgevers

Het project De Thuisgevers beoogt een bijdrage te leveren aan het ontlasten van de asielopvang door statushouders, in afwachting op definitieve huisvesting in de aan hen gekoppelde gemeente, tijdelijk te huisvesten in leegstaand maatschappelijk vastgoed. De gemeente Kampen ontvangt hiervoor een bijdrage van € 1,3 miljoen in 2026.

14. Aanpak overlast asielzoekers

Overlast en crimineel gedrag van asielzoekers heeft grote impact op de betrokkenen, de omgeving en het draagvlak voor opvang (zie ook paragraaf 3.2.4 van de meicirculaire 2026). De gemeente Emmen ontvangt een aanvullende bijdrage van € 1,3 miljoen in 2026. Deze middelen kunnen worden ingezet voor lokale handhavingsmaatregelen bij de aanpak van overlast door asielzoekers.

15. Veerkracht en weerbaarheid

Het ministerie van SZW spant zich in voor het bevorderen van de sociale stabiliteit en samenhang van de Nederlandse samenleving. In totaal ontvangen 25 gemeenten een bijdrage voor het uitvoeren van activiteiten in dit kader (zie ook paragraaf 3.2.20 van de decembercirculaire 2025). Het ministerie van SZW ondersteunt deze gemeenten in hun lokale aanpak op maatschappelijke spanningen en fenomenen die de sociale stabiliteit en samenhang onder druk kunnen zetten, waaronder burgerschap, polarisatie en ongewenste buitenlandse inmenging (OBI) en discriminatie. Voor deze uitkering is in 2026 een totaalbudget van € 868.000 beschikbaar. Voor burgerschap, polarisatie en OBI is maximaal € 50.000 beschikbaar per gemeente, voor preventie van discriminatie maximaal € 30.000.

Een overzicht met de toekenning van de bedragen per gemeente is opgenomen in bijlage 3.2-15.

[10] Effecten op uitvoeringslasten gemeenten

16. *Regionale Energie Strategieën*

Het opstellen en uitvoeren van de Regionale Energie Strategieën (RES) is een belangrijke mijlpaal in het Klimaatakkoord op weg naar 2030 (zie ook paragraaf 3.2.6 van de septembercirculaire 2023). In de septembercirculaire 2023 is vanaf 2024 een structurele bijdrage van € 8,8 miljoen aan het gemeentefonds toegevoegd en € 2,6 miljoen aan het provinciefonds.

Van het beschikbare budget voor provincies wordt vanaf 2026 een bedrag van € 856.000 naar het gemeentefonds overgeheveld. Aanleiding is dat de gemeenten Zwolle en Hengelo nu, in plaats van de provincie Overijssel, kashouder zijn van respectievelijk de RES-regio West-Overijssel en Twente.

Er zijn daarnaast wijzigingen in kashouders binnen het gemeentefonds. De gemeente Zuidplas is nu, in plaats van de gemeente Bodegraven-Reeuwijk, kashouder van de RES-regio Midden-Holland. De gemeente Goes is nu, in plaats van de gemeente Terneuzen, kashouder van de RES-regio Zeeland. De gemeente Rotterdam is nu, in plaats van de gemeente Barendrecht, kashouder van de RES-regio Rotterdam-Den Haag.

Een overzicht met de toekenning en wijzigingen van de bedragen per gemeente is opgenomen in bijlage 3.2-16.

17. *Pilots Preventieve aanpak gestapelde problematiek*

Het ministerie van SZW stimuleert preventieve aanpakken om gestapelde problematiek tegen te gaan. Het doel van deze preventieve aanpakken is om aan kwetsbare en risicovolle groepen kansen en perspectief te bieden, waarbij het nieuwe wettelijke instrument proactieve dienstverlening ondersteunend kan werken. Dit vereist een domeinoverstijgende aanpak waarbij opgavegericht gewerkt kan worden wat ook kan bijdragen aan de preventie van ondermijning en jeugdcriminaliteit. Hiervoor wordt in 2026 en 2027 een totaalbedrag van € 1,2 miljoen beschikbaar gesteld aan de gemeenten Arnhem, Groningen en Zaanstad.

De gemeente Arnhem ontvangt een bedrag van € 193.500 in 2026 en € 180.000 in 2027. De gemeente Groningen ontvangt een bedrag van € 195.350 in zowel 2026 als 2027. De gemeente Zaanstad ontvangt een bedrag van € 200.000 in zowel 2026 als 2027.

18. Basisregistratie Personen (BRP): centralisering inschrijving vergunninghouders

Enkele gemeenten ontvangen een bijdrage voor de tolkenkosten van een zogeheten BRP-straat (zie ook paragraaf 4.2.8 van de meicirculaire 2016). Naar aanleiding van een wijziging in de taakverdeling tussen de operationele BRP-straten en partners in de migratieketen ontvangen gemeenten nu een vergoeding voor tolkenkosten middels deze decentralisatie-uitkering. Het gaat om een totaalbedrag van € 515.000 in 2026. De verdeling van dit budget is gebaseerd op het aantal inschrijvingen vanaf 1 juli en verder in 2026.

Een overzicht met de toekenning van de bedragen per gemeente is opgenomen in bijlage 3.2-18.

19. Economische Agenda Groningen

In Nij Begun, de kabinetsreactie op de parlementaire enquête aardgaswinning Groningen, is de ontwikkeling van een economische agenda aangekondigd. Er is € 250 miljoen incidenteel beschikbaar gesteld om de economische agenda op te starten. Hiervan is een deel gereserveerd voor de ontwikkeling van de economische agenda in 2026. De gemeente en provincie Groningen vervullen binnen de regio een coördinerende rol. De gemeente Groningen ontvangt hiertoe een bijdrage van € 491.300 in 2026. De middelen kunnen worden ingezet voor bijvoorbeeld personeel-, locatie- en organisatiekosten die bijdragen aan het doel.

20. Isolatieaanpak VvE's Nij Begun

Met deze uitkering beoogt het Rijk ervoor te zorgen dat eigenaren van woningen in Verenigingen van Eigenaren (VvE's) in de provincie Groningen en de Noord-Drentse gemeenten Aa en Hunze, Noordenveld en Tynaarlo worden ondersteund en gestimuleerd om te isoleren en te ventileren. Dit is onderdeel van de bredere isolatie aanpak in dit gebied in het kader van het programma *Nij Begun* (maatregel 29). De gemeente Groningen ontvangt een bijdrage van € 400.000 in zowel 2026 als 2027. Hiermee kan de gemeente Groningen een VvE Helpdesk inrichten om VvE's in het hele Nij Begun gebied te ondersteunen en stimuleren om te isoleren en te ventileren.

21. Gemeentebalie Schiphol

De gemeentebalie Schiphol richt zich op de uitgifte van paspoorten, Nederlandse identiteitskaarten en DigiD's aan Nederlanders woonachtig in het buitenland en inwoners van de gemeente Haarlemmermeer (waar luchthaven Schiphol onder valt). Een kostendekkende exploitatie van de gemeentebalie Schiphol uit de leges is niet mogelijk gezien de afhankelijkheid van de klantstromen voor de te onderscheiden producten.

In artikel 4 van het Convenant van 2012[11] is vastgelegd dat bij een exploitatietekort van de gemeentebalie Schiphol, het ministerie van BZK en het ministerie van Buitenlandse Zaken (BZ) gezamenlijk het tekort dragen. De gemeente Haarlemmermeer ontvangt hiervoor een bijdrage van € 354.000 in 2026.

22. Work in NL Betrekken zelforganisaties en sleutelpersonen

Met het project Work in NL wordt goede informatievoorziening, hulp en dienstverlening aan EU-arbeidsmigranten gerealiseerd. Om arbeidsmigranten goed te kunnen bereiken is het noodzakelijk dat zelforganisaties (organisaties die zijn ontstaan vanuit de doelgroep) en sleutelpersonen nauw betrokken worden (zie ook paragraaf 3.2.22a van de decembercirculaire 2025).

[11] Convenant reisdocumenten loket Schiphol

Om deze aanpak te ondersteunen is een bedrag van € 350.000 beschikbaar in 2026. Het bedrag wordt evenredig verdeeld over de deelnemende arbeidsmarktregio's en verstrekt aan de centrumgemeente van de arbeidsmarktregio.

Een overzicht met de toekenning van de bedragen per gemeente is opgenomen in bijlage 3.2-22.

23. Vrouwelijke statushouders

Vrouwelijke statushouders werken minder dan mannelijke statushouders (22% tegenover 48%). Uit onderzoek van de Hogeschool Arnhem Nijmegen (HAN) is gebleken dat het begeleiden naar werk van vrouwelijke statushouders in groepsverband veel effectiever is dan een individuele aanpak. De betrokken 10 gemeenten ontvangen een bijdrage van in totaal € 300.000 om met deze aanpak aan de slag te gaan. Dit bedrag wordt evenredig over de gemeenten verdeeld.

Een overzicht met de toekenning van de bedragen per gemeente is opgenomen in bijlage 3.2-23.

24. Aanpak ondermijning zeehavens

Het ministerie van Justitie en Veiligheid (JenV) stelt aan de gemeente Den Haag een bijdrage van in totaal € 299.900 ter beschikking voor de inhuur van een programmamanager voor het Platform Ondermijning Kleine Zeehavens en het opleveren van een probleemanalyse ten behoeve van de versterking van de gezamenlijke aanpak van ondermijning in kleine zeehavens in Nederland (zie ook paragraaf 3.2.13 van de septembercirculaire 2025). De gemeente Den Haag ontvangt hiervoor een bijdrage van € 172.400 in 2026 en € 127.500 in 2027.

25. Signaalmanagement systeem

Aan de gemeente Rotterdam wordt in 2026 een bijdrage van € 146.775 verstrekt voor de ontwikkeling van een overheidsbrede analyse assistent voor signalen over de publieke dienstverlening (zie ook paragraaf 3.2.24 van de decembercirculaire 2024). De signalen worden nu handmatig geanalyseerd, met AI-technologie kan dit proces worden versneld. Hierdoor kunnen gebruikers sneller, eenvoudiger en uniform komen tot een analyse van signalen per onderwerp en kan de organisatie sneller starten met structurele verbeteringen.

26. Maasterras Dordrecht

In 2024 is afgesproken om bij de ontwikkeling van het Maasterras en de aanlanding van de brug over de Drecht in Dordrecht een onafhankelijk adviseur aan te stellen. De gemeente Dordrecht, het ministerie van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening (VRO) en het ministerie van IenW hebben destijds afgesproken de kosten van dit traject gelijkelijk te verdelen. De gemeente Dordrecht ontvangt een bijdrage van € 94.000 in 2026 met als doel de door de opdrachtgevende partijen gemaakte kosten onderling te verrekenen.

27. Ontwikkeling Masterplan Stationsgebied Deventer

In het Bestuurlijk Overleg (BO) Meerjarenprogramma Infrastructuur Ruimte en Transport (MIRT) zijn afspraken gemaakt over onderzoek naar het aanleggen van een vierde perron in Deventer. Parallel daaraan dient er, in lijn met verstedelijkingsopgave, een masterplan stationsgebied Deventer te worden ontwikkeld. Gezien het belang van de woningbouwopgave en de lopende afspraken, is het van belang dat dit masterplan snel tot stand komt. De gemeente Deventer ontvangt hiertoe een bijdrage van € 70.000 in 2026.

28. Stedendialoog

Het ministerie van JenV stelt in 2026 een bijdrage van € 11.490 aan de gemeente Rotterdam ter beschikking voor de organisatie van de stedendialoog tussen Nederland en Vlaanderen over het voorkomen van en gepast te reageren op georganiseerde en ondermijnende jeugdcriminaliteit. Aangezien inzichten over preventie en doorgroei in criminaliteit zich snel ontwikkelen, is grensoverschrijdende kennisuitwisseling cruciaal om gezamenlijk tot beter (nationaal) beleid te komen.

29. Openbare bibliotheken

Het doel van de uitkering is gemeenten en provincies in staat te stellen te voldoen aan de gewijzigde Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen (Wsob) (zie ook paragraaf 3.2.13 van de septembercirculaire 2024). Het college van burgemeester en wethouders dan wel het bestuurscollege moet met deze zorgplicht voorzien in een aanbod van bibliotheekvoorzieningen. Het aanbod van deze voorzieningen moet als geheel binnen redelijke afstand voor de inwoners toegankelijk zijn en ten minste één bibliotheekvoorziening in stand houden die alle vijf de wettelijke bibliotheekfuncties vervult, een fysieke collectie heeft en over een professionele personeelsbezetting beschikt.

Gemeenten ontvangen hiertoe een bijdrage van € 62 miljoen in 2027. Het bedrag wordt over alle gemeenten verdeeld op basis van een bedrag van € 3,05 per inwoner, op basis van het inwonersaantal op 1 januari 2026. Voor kleinere gemeenten waar het bedrag per inwoner lager uitkomt dan € 105.000, wordt de uitkering aangevuld tot € 105.000.

Een overzicht met de toekenning van de bedragen per gemeente is opgenomen in bijlage 3.2-29.

30. IBO Problematische schulden

Het kabinet heeft vroegsignalering ingevoerd om problematische schulden in een zo vroeg mogelijk stadium aan te pakken (zie ook paragraaf 3.2.2 van de meicirculaire 2026). Partijen voeren verbetermaatregelen door met als doel om het bereik van de doelgroep te verdubbelen en de ongewenste uitval van de deelnemende doelgroep te halveren. Vanuit het ministerie van SZW wordt vanaf 2027 structureel € 19,7 miljoen beschikbaar gesteld. Deze middelen zijn bedoeld om vroegsignalering beter in te richten. De middelen worden verdeeld op basis van de maatstaven van het cluster Participatie van de algemene uitkering.

Een overzicht met de toekenning van de bedragen per gemeente is opgenomen in bijlage 3.2-30.

31. Regeling heroïnebehandeling

Met ingang van 2026 is de Specifieke Uitkering Regeling heroïnebehandeling omgezet in een decentralisatie-uitkering (zie ook paragraaf 3.2.19 van de septembercirculaire 2025). Zestien gemeenten ontvangen een bijdrage voor de behandeling van langdurig opiaatverslaafden, voor wie behandeling met methadon onvoldoende resultaat biedt, met medische heroïne. De regeling richt zich op het helpen van verslaafden, zowel op lichamelijk als geestelijk gebied. In 2027 is hiervoor een bedrag van € 13,5 miljoen beschikbaar. De verdeling is gebaseerd op de door de gemeenten aangeleverde verwachte bezettingscijfers van de behandeleenheden.

Een overzicht met de toekenning van de bedragen per gemeente is opgenomen in bijlage 3.2-31.

Toelichting integratie-uitkeringen (IU)

32. Accres Beschermd Wonen

Vanaf 2027 vindt de indexatie van de integratie-uitkering (IU) Beschermd wonen plaats conform de accressystematiek van het gemeentefonds en niet meer vanaf de VWS-begroting. De gereserveerde middelen voor volumegroei en loon- en prijsbijstellingen (LPO-bijstelling) van de IU Beschermd wonen zijn bij Miljoenennota 2027 overgeheveld naar het hoofdstuk Accres gemeentefonds en bijgesteld aan de hand van het berekende accres. Onderstaande tabel 2.2.6 bevat het accres voor het gemeentefonds voor 2027 en verder zoals opgenomen in de Miljoenennota 2027 op basis van de bbp cijfers uit de MEV27 van het CPB.

Het betreft een overboeking van € 94,9 miljoen in 2027, oplopend tot € 475 miljoen in 2031, zie ook onderstaande tabel 3.2.3. Deze bedragen worden over de centrumgemeenten verdeeld naar rato van de huidige verdeling van deze uitkering. De actuele verdeling van de integratie-uitkering Beschermd wonen is opgenomen als internet bijlage bij deze circulaire.

Tabel 3.2.3 Grondslag en accres Integratie-uitkering Beschermd wonen Miljoenennota 2027					
In miljoenen euro	2027	2028	2029	2030	2031
Grondslag Integratie-uitkering Beschermd wonen	1.915.147	1.915.147	1.915.147	1.915.147	1.915.147
Accres Integratie-uitkering Beschermd wonen					
tranche 2027 volume bbp	34	34	34	34	34
tranche 2027 prijs bbp	60	60	60	60	60
tranche 2028 volume bbp	-	34	34	34	34
tranche 2028 prijs bbp	-	59	59	59	59
tranche 2029 volume bbp	-	-	34	34	34
tranche 2029 prijs bbp	-	-	53	53	53
tranche 2030 volume bbp	-	-	-	48	48
tranche 2030 prijs bbp	-	-	-	58	58
tranche 2031 volume bbp	-	-	-	-	37
tranche 2031 prijs bbp	-	-	-	-	56
Totaal accres	**95**	**188**	**275**	**382**	**475**

3.3. Verdeling bestaande decentralisatie- en integratie-uitkeringen en overige mededelingen

Deze paragraaf licht de wijzigingen in de decentralisatie-en integratie-uitkeringen toe die niet gepaard gaan met een wijziging in het macrobudget van de betreffende uitkering. Daarnaast bevat de paragraaf overige mededelingen die betrekking hebben op de decentralisatie- en integratie-uitkeringen.

3.3.1. Maatschappelijke opvang

De verdeling van de middelen van de decentralisatie-uitkering Maatschappelijke opvang ten opzichte van de meicirculaire 2026 is voor uitkeringsjaar 2026 veranderd als gevolg van het gebruik van actuelere basisgegevens voor de maatstaven. De verdeling over de gemeenten is opgenomen in bijlage 3.3.1. De achterliggende berekeningswijze en bedragen treft u aan in de gemeentefondsrubriek op internet.

3.3.2. Vrouwenopvang

De verdeling van de middelen van de decentralisatie-uitkering Vrouwenopvang is vanaf uitkeringsjaar 2026 veranderd als gevolg van het gebruik van actuelere basisgegevens voor de maatstaven: woonruimten, migratieachtergrond en eenouderhuishoudens en omgevingsadressendichtheid. De achterliggende berekeningswijze en bedragen treft u aan in de gemeentefondsrubriek op internet.

3.3.3. Impulsbudget sociale infrastructuur

De verdeling van de decentralisatie-uitkering Impulsbudget sociale infrastructuur is voor de jaren 2027 en verder bijgewerkt op basis van de nieuwste gegevens voor de verdeelmaatstaf. De decentralisatie-uitkering loopt tot en met 2034 (zie ook paragraaf 3.2.3 van de meicirculaire 2025). Voor de jaren 2027 tot en met 2031 zijn de bijgewerkte bedragen opgenomen in bijlage 3.3.3.

3.3.4. Beschermd Wonen (IU)

De gemeente Bergen op Zoom ontvangt in 2027 net als in de periode 2018 tot en met 2026 een maximale aanvullende bijdrage van € 4,24 miljoen (zie voor meer informatie paragraaf 3.3.2 van de decembercirculaire 2018 en paragraaf 3.3.1. van de septembercirculaire 2025). In paragraaf 3.3.1. van de septembercirculaire 2025 is aan de gemeente Bergen op Zoom eerder een maximale aanvullende bijdrage van € 4,24 miljoen toegekend voor 2026. Op basis van de jaarrekeningcijfers over 2025 is deze bijdrage voor 2026 definitief vastgesteld op € 2,55 miljoen. De gewijzigde verdeling over de gemeenten voor de integratie-uitkering Beschermd wonen is gepubliceerd in de gemeentefondsrubriek op internet.

3.3.5. Rijksbijdrage sociale infrastructuur (IU Participatie)

De verdeling van de Rijksbijdrage sociale infrastructuur wijzigt door de actualisatie van de verdeelsleutel (zie paragraaf 3.3.30 van de meicirculaire 2025). De actualisatie is definitief voor 2027 en voorlopig voor de jaren 2028 tot en met 2031. De verdeelsleutel wordt jaarlijks in september aangepast op basis van de meest recente cijfers voor de maatstaf ‘inwoners in het gemeentelijke doelgroepenregister’. De bedragen per gemeente voor de integratie-uitkering Participatie voor het jaar 2026 en verder zijn opgenomen in de gemeentefondsrubriek op internet.

4 Overige mededelingen

4.1 Inleiding

Dit hoofdstuk bevat diverse mededelingen over de gemeentefinanciën. Paragraaf 4.2 bevat mededelingen over het gemeentefonds die zowel betrekking hebben op de algemene uitkering als op de decentralisatie- en integratie-uitkeringen. Vervolgd wordt met mededelingen op het terrein van de gemeentefinanciën.

4.2 Gemeentefondstotalen, bevoorschotting en nominale ontwikkelingen

Gemeentefondstotalen

Tabel 4.2.1 bevat een overzicht van de gemeentefondstotalen 2026-2031. In de tabel zijn de bedragen uit de hoofdstukken 2 en 3 bij elkaar gebracht.

Tabel 4.2.1 Gemeentefondstotalen 2026-2031 (in duizenden euro's)

	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Algemene uitkering	42.007.914	44.066.633	44.288.495	45.089.158	47.335.182	49.364.407
DU/IU	6.169.637	5.962.087	5.162.948	5.118.578	5.161.359	5.184.450
Totaal	**48.177.551**	**50.028.720**	**49.451.443**	**50.207.736**	**52.496.541**	**54.548.857**

Bevoorschotting

De bedragen 2026 uit de tabel zullen worden verwerkt in de bevoorschotting vanaf de eerste dinsdag in oktober oftewel 6 oktober 2026. Op 6 oktober 2026 zullen ook eventuele verrekeningen plaatsvinden als er eerder dit jaar te veel of juist te weinig voorschot is verstrekt. Verrekeningen over voorgaande uitkeringsjaren worden eveneens in oktober uitgevoerd.

De voorschotbetalingen op de algemene uitkering over 2027 zullen in beginsel gebaseerd worden op de uitkeringsfactor en de bedragen per eenheid die in deze circulaire zijn vermeld. Daarnaast worden de meeste basisgegevens overgenomen van het jaar 2026. Gemeenten worden over de voorschotbetalingen geïnformeerd via de maandelijkse specificatieoverzichten.

Voor de volledigheid: aan de berekening van de voorschotten kunnen geen rechten worden ontleend voor de definitieve vaststelling van de uitkeringen.

Nominale ontwikkelingen

Het accres is gebaseerd op de grondslag algemene uitkering plus decentralisatie-uitkeringen en wordt toegevoegd aan de algemene uitkering. Daarmee is de algemene uitkering in de meerjarenraming uitgedrukt in het prijspeil van het betreffende jaar ofwel in lopende prijzen. De decentralisatie-uitkeringen betreffen nominale bedragen.

De integratie-uitkeringen worden wel ieder jaar opnieuw geïndexeerd volgens de voor dat jaar van toepassing zijn de loon- en prijsontwikkeling (constante prijzen). Voor de integratie-uitkering Beschermd Wonen wordt vanaf dit jaar aangesloten bij de accres systematiek.

Het is van belang dat gemeenten in hun ramingen rekening houden met de loon- en prijsontwikkelingen. Om gemeenten, die niet beschikken over eigen loon- en prijsindexen, te faciliteren bij het omgaan met nominale ontwikkelingen is tabel 4.2.2 opgenomen. De tabel bevat een aantal loon- en prijsindicatoren die het CPB onderscheidt voor de overheidssector. De cijfers zijn ontleend aan de meest recente publicaties van het CPB. Voor nadere informatie verwijzen wij naar de regelmatig bijgestelde prognoses op de website van het CPB, met name de rubriek CEP 2026 en de MEV 2027.

Tabel 4.2.2 Prijsindexen CPB* MEV 2027 en CEP 2026**

mutaties per jaar in %	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Prijs bruto binnenlands product (pbbp)	3,1	3,1	2,9	2,5	2,6	2,4
Prijs nationale bestedingen (pnb)	3,2	2,8	2,8	2,5	2,6	2,4
Nationale consumentenprijsindex (cpi)	3,3	2,7	2,5	2,1	2,3	2,1
Loonvoet sector overheid	3,3	4,2	4,0	3,6	3,5	3,3
Prijs overheidsconsumptie, beloning werknemers	3,0	4,0	3,9	3,3	3,2	3,4
Prijs bruto overheidsinvesteringen (iboi)	3,1	3,1	2,9	2,4	2,5	2,3
Prijs overheidsconsumptie, netto materieel (imoc)	3,3	2,7	2,6	2,3	2,5	2,3

* toelichting/ verduidelijking bij de kerngegevens is te vinden op: https://www.cpb.nl/artikel/toelichting-bij-kerngegevenstabel

** 2026 en 2027 zijn op basis van de MEV 2027, 2028 - 2031 is op basis van de CEP 2026

4.3 Individuele referentiewaarden EMU-saldo medeoverheden 2027

In de regeling vaststelling gelijkwaardige inspanning decentrale overheden inzake het Economische en Monetaire Unie (EMU)-saldo wordt het collectieve aandeel van de medeoverheden in het EMU-saldo voor de jaren 2027 tot en met 2030 bepaald alsmede de uitsplitsing daarvan per bestuurslaag. De Tweede Kamer is geïnformeerd dat in het Bestuurlijk Overleg Financiële verhoudingen met de koepels van medeoverheden een EMU-norm van –0,5% van het bruto binnenlands product (bbp) voor de medeoverheden is overeengekomen voor de periode 2027–2030[12]. Zoals vermeld in deze kamerbrief is in overleg met deze koepelorganisaties een onderverdeling naar overheidslaag vastgesteld. Deze onderverdeling is identiek aan die voor de periode 2024 tot en met 2026 en opgenomen in de bij de kamerbrief bijgevoegde conceptregeling EMU-norm medeoverheden 2027–2030. Deze conceptregeling is nog niet in werking getreden. In onderstaande tabel en bijlage 4.3 treft u dan ook de, bij de in de kamerbrief voorgestelde macronormen en voorlopige individuele EMU-referentiewaarden aan. Deze zijn tot stand gekomen door het totaalbedrag uit de tabel hieronder op basis van de begrotingstotalen over de gemeenten te verdelen.

[12] Kamerstukken II, 2025-2026, 36 800 IX, nr. 50

Tabel 4.3.1 Voorgestelde macronorm per bestuurslaag 2027

	Gemeenten	Provincies	Waterschappen	Totaal
Verdeling macronorm (in % bbp)	0,34	0,1	0,06	**0,5**
Verdeling macronorm (x € 1000)	4.345.200	1.278.000	766.800	**6.390.000**

Geraamde bbp 2027 (o.b.v. MEV2027, x € 1000) = 1.278.000.000

Een individuele EMU-referentiewaarde is geen norm, maar een indicatie van het aandeel dat een provincie of gemeente in de gezamenlijke tekortnorm heeft. De Wet Hof bepaalt dat de individuele referentiewaarde voor het EMU-saldo van de individuele overheden naast het eigen aandeel ook het aandeel in openbare lichamen betreft. Het aandeel in openbare lichamen is het deel van het EMU-saldo van de gemeenschappelijke regelingen dat aan de betreffende deelnemende individuele decentrale overheid wordt toegerekend. Een deel van het EMU-saldo van de gemeenschappelijke regelingen maakt dus onderdeel uit van het EMU-saldo van de deelnemende decentrale overheden.

4.4 Stand van zaken onderzoeksagenda verdeelmodel algemene uitkering

Op 28 mei 2026[13] hebben de fondsbeheerders de Kamer geïnformeerd over de herziening van het verdeelmodel per 1 januari 2027. Wat de aanpassingen van het verdeelmodel betreft is door de fondsbeheerders aangesloten bij het voorstel van de ROB en de VNG om per 2027 twee kleine wijzigingen door te voeren. “Ten eerste, de berekening van de maatstaf ‘Huishoudens met een laag inkomen’ met procenten in plaats van met honderdtallen. Ten tweede, de rekentarieven van de OZB aan te passen aan de werkelijke gemiddelde OZB-tarieven en de verevening van de overige eigen middelen met hetzelfde bedrag te verlagen.”

Er wordt vervolgonderzoek gedaan naar het sociaal domein, voor de clusters Individuele voorzieningen Jeugd, Individuele voorzieningen Wmo en Sociale basisvoorzieningen. Uit het onderzoek Grootstedelijke kosten zijn, zoals de kamerbrief van 7 februari 2025[14] vermeld, eveneens aanvullende inzichten gekomen met betrekking tot het sociaal domein. Deze inzichten zullen ook bij dit vervolgtraject worden betrokken. Verder zullen de clusters Participatie, Onderwijs en Orde en veiligheid worden herschat. Dit aangezien nader onderzoek nodig is naar de vervanging van de huidige maatstaf ‘niet-westerse migranten’ en ter verbetering van de huidige maatstaf ‘huishoudens laag inkomen met drempel’. Tot slot wordt vervolgonderzoek gedaan naar de verevening van de inkomsten. Dit betreft de aftopping van de OZB en de overige eigen middelen. Voor meer informatie verwijzen we naar de brief van 28 mei jl. Zoals toegezegd in de brief van 28 mei jl. zal de Kamer na de zomer worden geïfnormeerd over het vervolgtraject voor de herziening van het verdeelmodel per 1 januari 2029.

[13] Kamerstukken II 2025-2026, 36800 B, nr. 25
[14] Kamerstukken II, 2024-2025, 36600 B, nr. 24

4.5 Wegenbeheer

Het groeipercentage voor de bijdragen van gemeenten aan het beheer van gemeentelijke wegen door waterschappen bedraagt voor de jaren 2026 en 2027 respectievelijk 2,96% en 3,32%.

Sinds 1993 dient een aantal gemeenten op grond van de artikelen 22 en 24 van de Wet herverdeling wegenbeheer (WHW) een uitkering te verstrekken aan een waterschap voor het beheer van wegen. De hoogte van de uitkering is vastgelegd in het Besluit bijdrage vergoeding wegenzorg. Jaarlijks wordt zij bijgesteld op basis van gegevens van het CPB.

Voor het jaar 2026 wordt het groeipercentage definitief vastgesteld op 2,5% (niet afgerond: 2,52%). Dit is het saldo van de raming voor 2026 (naar huidig inzicht 2,96%) en de nacalculatie over 2025 (-0,44%). Voor het jaar 2027 wordt het groeipercentage voorlopig vastgesteld op 3,32%. Dit komt overeen met de huidige raming van de prijsstijging van de overheidsconsumptie in het jaar 2026.

4.6 Website gemeentefinanciën: www.findo.nl

In de zomer is de website Findo.nl vernieuwd. Net als de vorige versie heeft hij een Iv3-vraagbaak, dashboard voor kengetallen, baten en lasten en gemeentefonds en databank waarin alle data zijn te bekijken en te downloaden. Daarnaast is een vergelijkingstool toegevoegd, waarmee gemeenten en provincies hun baten en lasten kunnen vergelijken met andere gemeenten (eventueel naar grootteklasse)/provincies. Deze vergelijkingstool zal in de toekomst worden uitgebreid met de bijdragen die gemeenten uit het gemeentefonds ontvangen. Verder kunnen op www.findo.nl verschillen worden geanalyseerd in begrote en gerealiseerde standen. Dit najaar zal een deel van de begrotingsanalysetool voor gemeenten worden toegevoegd op de website. Hierover zal in de IBI Nieuwsbrief worden bericht.

De Iv3-data, zoals die door gemeenten en provincies zijn aangeleverd bij het CBS, zijn bijgewerkt tot en met de begroting van 2026 en de jaarrekeningen van 2025. De gegevens uit deze circulaire zullen zo spoedig mogelijk worden verwerkt, zodat u de meest actuele stand kunt raadplegen.

Heeft u vragen of opmerkingen over de nieuwe website? Mail naar postbusiv3@minbzk.nl.

4.7 Jaarlijkse weging decentralisatie- en integratie-uitkeringen

In artikel 13, lid 5, van de Fvw wordt bepaald dat jaarlijks, in overleg met de ministers die het aangaat, wordt bezien of een decentralisatie- en/of integratie-uitkering (DU/IU) kan worden overgeheveld naar de algemene uitkering. Het gemeentefonds kent nog enkele integratie-uitkeringen.
De invoering van het woonplaatsbeginsel en het nieuwe objectieve verdeelmodel Beschermd Wonen (BW), eerder voorzien voor 1 januari 2026, is uitgesteld (zie paragraaf 4.4 van de septembercirculaire 2024).

Van de IU participatie blijven de onderdelen Wet sociale werkvoorziening (Wsw) en Nieuw begeleiding beschut werk vooralsnog bestaan. In overleg met het ministerie van SZW zal worden gekeken hoe hiermee in de toekomst om te gaan.

Voor de decentralisatie-uitkeringen is in tabel 3.2.2 te zien dat de meeste niet structureel zijn. Omzetting naar integratie-uitkering of algemene uitkering is voor die uitkeringen dan ook niet aan de orde. Voor de overige (structurele) decentralisatie-uitkeringen geldt dat deze niet aan alle gemeenten worden uitgekeerd en/of nu nog niet kunnen worden verdeeld via de maatstaven van de algemene uitkering. Van de nog niet eerder in een begroting opgenomen decentralisatie-uitkeringen wordt bij ontwerpbegroting 2028 bezien of ze kunnen worden omgezet naar een integratie-uitkering of algemene uitkering.

4.8 Cijfers belastingcapaciteit

De belastingcapaciteit 2026 (voorlopige cijfers) is gepubliceerd op StatLine - Maatstaven Financiële-verhoudingswet (Fvw)

De belastingcapaciteit 2024 (definitief) wordt gepubliceerd op 1 december op StatLine - Maatstaven Financiële-verhoudingswet (Fvw), regio, 2007 - 2023

Bijlagen

Bijlage 2.1.1 Bedragen per eenheid en uitkeringsfactor 2026

Verdeeltabel 2026 (bedragen in euro's in basis)

maatstaven en uitkeringsfactor	b.p.e. 2026 stand mei 2026	wijzigingen volgens deze circulaire	b.p.e. 2026 stand september 2026
bedrijven	134,78	-	134,78
bewoonde oorden 1930	42,27	0,77	43,04
historische woningen in bewoonde oorden 1930	79,48	-	79,48
bijstandsontvangers	5.136,70	40,49	5.177,19
doelgroepenregister gemeentelijke doelgroep	1.038,58	8,18	1.046,76
éénpersoonshuishoudens	171,17	0,29	171,46
extra groei jongeren	766,20	-	766,20
extra groei leerlingen voortgezet onderwijs	628,55	-	628,55
grote woonkernen	75.166,66	-	75.166,66
huishoudens met een laag inkomen met drempel	3.954,86	3,69	3.958,55
inwoners	374,88	-0,42	374,46
inwoners 75+ met drempel	1.362,20	2,30	1.364,50
inwoners waddengemeenten (<2500 inwoners)	269,09	-	269,09
inwoners waddengemeenten (>7500 inwoners)	47,34	-	47,34
inwoners waddengemeenten (2500 tot 7500 inwoners)	209,89	-	209,89
jongeren	587,17	-	587,17
kernen	115.260,83	1.595,16	116.855,99
laag opleidingsniveau met drempel	271,53	0,46	271,99
leerlingen (voortgezet) speciaal onderwijs	528,66	-	528,66
leerlingen voortgezet onderwijs	384,90	-	384,90
loonkostensubsidie	5.136,70	40,49	5.177,19
migratieachtergrond	386,29	-	386,29
landelijke centrumfunctie	45,41	-	45,41
lokale centrumfunctie	10,86	-	10,86
regionale centrumfunctie	159,55	0,09	159,64
oeverlengte * bodemfactor gemeente * dichtheidsfactor	13,42	-	13,42
oeverlengte*bodemfactor gemeente	31,40	-	31,40
omgevingsadressendichtheid	84,98	0,67	85,65
onderwijsachterstand	150,84	-	150,84
oppervlak bebouwing buitengebied	7.892,32	143,74	8.036,06
oppervlak bebouwing buitengebied * bodemfactor buitengebied	2.935,95	-	2.935,95
oppervlak bebouwing woonkern	6.807,82	123,99	6.931,81
oppervlak bebouwing woonkern * bodemfactor woonkern	10.743,51	-	10.743,51
oppervlak binnenwater	126,10	-	126,10
oppervlak buitenwater	39,89	-	39,89
oppervlak historische kern < 40 ha	33.745,44	157,39	33.902,83
oppervlak historische kern > 65 ha	33.745,44	157,39	33.902,83
oppervlak historische kern 40 tot 65 ha	33.745,44	157,39	33.902,83
oppervlak land * bodemfactor gemeente	25,72	-	25,72
oppervlak land	39,00	0,25	39,25
ozb niet-woningen eigenaren	-0,3145%	-	-0,3145%
ozb niet-woningen gebruikers	-0,2393%	-	-0,2393%
ozb woningen eigenaren	-0,0862%	-	-0,0862%
vast bedrag	979.324,45	8.974,53	988.298,98
vast bedrag Amsterdam	74.175.269,15	-	74.175.269,15
verkiezingen Den Haag	3.825.382,00	-	3.825.382,00
vast bedrag Rotterdam	27.064.336,61	-	27.064.336,61
woonruimten	11,55	-0,03	11,52
woonruimten * bodemfactor woonkern	52,99	-	52,99
uitkeringsfactor	1,491	0,002	1,493

Mutaties uitkeringsjaar 2026 ten opzichte van stand meicirculaire 2026
(bedragen in euro's in basis)

maatstaven	totaal	Partici-patie	Wmo	Jeugd	Bestuur en onder-steuning	Infrastructuur, ruimte en milieu
bewoonde oorden 1930	0,77	-	-	-	-	0,77
bijstandsontvangers	40,49	40,49	-	-	-	-
doelgroepenregister gemeentelijke doelgroep	8,18	8,18	-	-	-	-
éénpersoonshuishoudens	0,29	-	0,29	-	-	-
huishoudens met een laag inkomen met drempel	3,69	2,78	0,91	0,00	-	-
inwoners	-0,42	-	-	-	-0,42	-
inwoners 75+ met drempel	2,30	-	2,30	-	-	-
kernen	1.595,16	-	41,03	-	-	1.554,13
laag opleidingsniveau met drempel	0,46	-	0,46	-	-	-
loonkostensubsidie	40,49	40,49	-	-	-	-
regionale centrumfunctie	0,09	-	0,09	-	-	-
omgevingsadressendichtheid	0,67	-	-	-	-	0,67
oppervlak bebouwing buitengebied	143,74	-	-	-	-	143,74
oppervlak bebouwing woonkern	123,99	-	-	-	-	123,99
oppervlak historische kern < 40 ha	157,39	-	-	-	-	157,39
oppervlak historische kern > 65 ha	157,39	-	-	-	-	157,39
oppervlak historische kern 40 tot 65 ha	157,39	-	-	-	-	157,39
oppervlak land	0,25	-	-	-	-	0,25
vast bedrag	8.974,53	-	-	-	1.665,21	7.309,32
woonruimten	-0,03	-	-	-	-0,03	-

Bijlage 2.1.2 Bedragen per eenheid 2026 per cluster

Bedragen per eenheid stand septembercirculaire 2026 uitkeringsjaar 2026

	Totaal	Sociale basisvoor-zieningen	Participatie	Wmo	Jeugd	Bestuur en ondersteuning	Orde en veiligheid	Onderwijs	Sport, cultuur en recreatie	Infrastructuur, ruimte en milieu	Overig	Overige Eigen Middelen	OZB
bedrijven	134,78	-	-	-	-	-	84,44	-	-	50,34	-	-	-
bewoonde oorden 1930	43,04	-	-	-	-	-	-	-	-	43,04	-	-	-
historische woningen in bewoonde oorden 1930	79,48	-	-	-	-	-	-	-	79,48	-	-	-	-
bijstandsontvangers	5.177,19	-	5.177,19	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
doelgroepenregister gemeentelijke doelgroep	1.046,76	-	1.046,76	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
éénpersoonshuishoudens	171,46	-	-	171,46	-	-	-	-	-	-	-	-	-
extra groei jongeren	766,20	-	-	-	-	-	-	766,20	-	-	-	-	-
extra groei leerlingen voortgezet onderwijs	628,55	-	-	-	-	-	-	628,55	-	-	-	-	-
grote woonkernen	75.166,66	-	-	-	-	-	75.166,66	-	-	-	-	-	-
huishoudens met een laag inkomen met drempel	3.958,55	-	355,57	540,34	2.756,83	-	128,93	176,88	-	-	-	-	-
inwoners	374,46	129,34	-	-	-	205,32	11,53	-	146,16	-	-	-117,89	-
inwoners 75+ met drempel	1.364,50	-	-	1.364,50	-	-	-	-	-	-	-	-	-
inwoners waddengemeenten (<2500 inwoners)	269,09	-	-	-	-	-	-	-	-	-	269,09	-	-
inwoners waddengemeenten (>7500 inwoners)	47,34	-	-	-	-	-	-	-	-	-	47,34	-	-
inwoners waddengemeenten (2500 tot 7500 inwoners)	209,89	-	-	-	-	-	-	-	-	-	209,89	-	-
jongeren	587,17	-	-	-	326,82	-	-	260,35	-	-	-	-	-
kernen	116.855,99	5.600,97	-	24.367,54	-	-	-	-	-	86.887,48	-	-	-
laag opleidingsniveau met drempel	271,99	-	-	271,99	-	-	-	-	-	-	-	-	-
leerlingen (voortgezet) speciaal onderwijs	528,66	-	-	-	-	-	-	528,66	-	-	-	-	-
leerlingen voortgezet onderwijs	384,90	-	-	-	-	-	-	384,90	-	-	-	-	-
loonkostensubsidie	5.177,19	-	5.177,19	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
migratieachtergrond	386,29	151,70	-	-	-	-	150,18	84,41	-	-	-	-	-
landelijke centrumfunctie	45,41	-	-	-	-	-	-	-	45,41	-	-	-	-
lokale centrumfunctie	10,86	-	-	-	-	-	5,39	-	5,47	-	-	-	-
regionale centrumfunctie	159,64	29,19	-	51,46	48,39	-	-	-	30,60	-	-	-	-
oeverlengte * bodemfactor gemeente * dichtheidsfactor	13,42	-	-	-	-	-	-	-	-	13,42	-	-	-
oeverlengte*bodemfactor gemeente	31,40	-	-	-	-	-	-	-	-	31,40	-	-	-
omgevingsadressendichtheid	85,65	17,62	-	-	-27,80	3,65	18,26	-	-	73,92	-	-	-
onderwijsachterstand	150,84	-	-	-	-	-	-	150,84	-	-	-	-	-
oppervlak bebouwing buitengebied	8.036,06	-	-	-	-	-	-	-	-	8.036,06	-	-	-
oppervlak bebouwing buitengebied bodemfactor buitengebied	2.935,95	-	-	-	-	-	-	-	-	2.935,95	-	-	-

(voortzetting op de volgende bladzijde)

Bedragen per eenheid stand septembercirculaire 2026 uitkeringsjaar 2026

	Totaal	Sociale basisvoor-zieningen	Participatie	Wmo	Jeugd	Bestuur en ondersteuning	Orde en veiligheid	Onderwijs	Sport, cultuur en recreatie	Infrastructuur, ruimte en milieu	Overig	Overige Eigen Middelen	OZB
oppervlak bebouwing woonkern	6.931,81	-	-	-	-	-	-	-	-	6.931,81	-	-	-
oppervlak bebouwing woonkern bodemfactor woonkern	10.743,51	-	-	-	-	-	-	-	-	10.743,51	-	-	-
oppervlak binnenwater	126,10	-	-	-	-	-	-	-	-	126,10	-	-	-
oppervlak buitenwater	39,89	-	-	-	-	-	-	-	-	39,89	-	-	-
oppervlak historische kern < 40 ha	33.902,83	-	-	-	-	-	-	-	18.619,46	15.283,37	-	-	-
oppervlak historische kern > 65 ha	33.902,83	-	-	-	-	-	-	-	18.619,46	15.283,37	-	-	-
oppervlak historische kern 40 tot 65 ha	33.902,83	-	-	-	-	-	-	-	18.619,46	15.283,37	-	-	-
oppervlak land * bodemfactor gemeente	25,72	-	-	-	-	-	-	-	-	25,72	-	-	-
oppervlak land	39,25	-	-	-	-	-	-	25,26	-	13,99	-	-	-
ozb niet-woningen eigenaren	-0,3145%	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-0,3145%
ozb niet-woningen gebruikers	-0,2393%	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-0,2393%
ozb woningen eigenaren	-0,0862%	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-0,0862%
vast bedrag	988.298,98	-	-	-	-	529.831,75	-	-	-	408.645,60	-	-	49.821,63
vast bedrag Amsterdam	74.175.269,15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	74.175.269,15	-	-
verkiezingen Den Haag	3.825.382,00	-	-	-	-	3.825.382,00	-	-	-	-	-	-	-
vast bedrag Rotterdam	27.064.336,61	-	-	-	-	-	-	-	-	-	27.064.336,61	-	-
woonruimten *	11,52	-	-	-	-	82,54	56,12	-	-	-65,05	-	-	-62,09
woonruimten bodemfactor woonkern	52,99	-	-	-	-	-	-	-	-	52,99	-	-	-

Bijlage 2.1.3 Bedragen per eenheid en uitkeringsfactor 2027

Verdeeltabel 2027 (bedragen in euro's in basis)

maatstaven en uitkeringsfactor	b.p.e. 2026 stand september 2026	wijzigingen volgens deze circulaire	b.p.e. 2027 stand september 2026
bedrijven	134,78	-	134,78
bewoonde oorden 1930	43,04	-	43,04
historische woningen in bewoonde oorden 1930	79,48	-	79,48
bijstandsontvangers	5.177,19	-27,75	5.149,44
doelgroepenregister gemeentelijke doelgroep	1.046,76	-5,27	1.041,49
éénpersoonshuishoudens	171,46	1,33	172,79
extra groei jongeren	766,20	0,29	766,49
extra groei leerlingen voortgezet onderwijs	628,55	0,24	628,79
grote woonkernen	75.166,66	-	75.166,66
huishoudens met een laag inkomen met drempel	3.958,55	-12,22	3.946,33
inwoners	374,46	3,55	378,01
inwoners 75+ met drempel	1.364,50	10,57	1.375,07
inwoners waddengemeenten (<2500 inwoners)	269,09	-	269,09
inwoners waddengemeenten (>7500 inwoners)	47,34	-	47,34
inwoners waddengemeenten (2500 tot 7500 inwoners)	209,89	-	209,89
jongeren	587,17	-1,68	585,49
kernen	116.855,99	188,74	117.044,73
laag opleidingsniveau met drempel	271,99	2,10	274,09
leerlingen (voortgezet) speciaal onderwijs	528,66	0,20	528,86
leerlingen voortgezet onderwijs	384,90	0,15	385,05
loonkostensubsidie	5.177,19	-27,75	5.149,44
migratieachtergrond	386,29	0,01	386,30
landelijke centrumfunctie	45,41	-	45,41
lokale centrumfunctie	10,86	-	10,86
regionale centrumfunctie	159,64	0,13	159,77
oeverlengte * bodemfactor gemeente * dichtheidsfactor	13,42	-	13,42
oeverlengte*bodemfactor gemeente	31,40	-	31,40
omgevingsadressendichtheid	85,65	0,14	85,78
onderwijsachterstand	150,84	-	150,84
oppervlak bebouwing buitengebied	8.036,06	-	8.036,06
oppervlak bebouwing buitengebied * bodemfactor buitengebied	2.935,95	-	2.935,95
oppervlak bebouwing woonkern	6.931,81	-	6.931,81
oppervlak bebouwing woonkern * bodemfactor woonkern	10.743,51	-	10.743,51
oppervlak binnenwater	126,10	-	126,10
oppervlak buitenwater	39,89	-	39,89
oppervlak historische kern < 40 ha	33.902,83	-	33.902,83
oppervlak historische kern > 65 ha	33.902,83	-	33.902,83
oppervlak historische kern 40 tot 65 ha	33.902,83	-	33.902,83
oppervlak land * bodemfactor gemeente	25,72	-	25,72
oppervlak land	39,25	-	39,25
ozb niet-woningen eigenaren	-0,3145%	-0,0264%	-0,3409%
ozb niet-woningen gebruikers	-0,2393%	-0,0008%	-0,2401%
ozb woningen eigenaren	-0,0862%	0,0020%	-0,0842%
vast bedrag	988.298,98	-1.759,54	986.539,44
vast bedrag Amsterdam	74.175.269,15	-	74.175.269,15
verkiezingen Den Haag	3.825.382,00	8.390,99	3.833.772,99
vast bedrag Rotterdam	27.064.336,61	-	27.064.336,61
woonruimten	11,52	0,09	11,61
woonruimten * bodemfactor woonkern	52,99	-	52,99
uitkeringsfactor	1,493	0,061	1,554

Mutaties uitkeringsjaar 2027 ten opzichte van uitkeringsjaar 2026 stand septembercirculaire 2026
(bedragen in euro's in basis)

Maatstaven	Totaal	Sociale basisvoor-zieningen	Participatie	Wmo	Jeugd	Bestuur en ondersteuning	Onderwijs	Overige eigen middelen	OZB
bijstandsontvangers	-27,75	-	-27,75	-	-	-	-	-	-
doelgroepenregister gemeentelijke doelgroep	-5,27	-	-5,27	-	-	-	-	-	-
éénpersoonshuishoudens	1,33	-	-	1,33	-	-	-	-	-
extra groei jongeren	0,29	-	-	-	-	-	0,29	-	-
extra groei leerlingen voortgezet onderwijs	0,24	-	-	-	-	-	0,24	-	-
huishoudens met een laag inkomen met drempel	-12,22	-	-1,78	4,20	-14,71	-	0,07	-	-
inwoners	3,55	-0,01	-	-	-	-0,71	-	4,27	-
inwoners 75+ met drempel	10,57	-	-	10,57	-	-	-	-	-
jongeren	-1,68	-	-	-	-1,73	-	0,05	-	-
kernen	188,74	-	-	188,74	-	-	-	-	-
laag opleidingsniveau met drempel	2,10	-	-	2,10	-	-	-	-	-
leerlingen (voortgezet) speciaal onderwijs	0,20	-	-	-	-	-	0,20	-	-
leerlingen voortgezet onderwijs	0,15	-	-	-	-	-	0,15	-	-
loonkostensubsidie	-27,75	-	-27,75	-	-	-	-	-	-
migratieachtergrond	0,01	-0,02	-	-	-	-	0,03	-	-
regionale centrumfunctie	0,13	-	-	0,39	-0,26	-	-	-	-
omgevingsadressendichtheid	0,14	-	-	-	0,14	-	-	-	-
ozb niet-woningen eigenaren	-0,0264%	-	-	-	-	-	-	-	-0,0264%
ozb niet-woningen gebruikers	-0,0008%	-	-	-	-	-	-	-	-0,0008%
ozb woningen eigenaren	0,0020%	-	-	-	-	-	-	-	0,0020%
vast bedrag	-1.759,54	-	-	-	-	-1.759,54	-	-	-
verkiezingen Den Haag	8.390,99	-	-	-	-	8.390,99	-	-	-
woonruimten	0,09	-	-	-	-	0,09	-	-	-

Bijlage 2.1.4 Bedragen per eenheid 2027 per cluster

Bedragen per eenheid stand septembercirculaire 2026 uitkeringsjaar 2027

	Totaal	Sociale basisvoor-zieningen	Participatie	Wmo	Jeugd	Bestuur en onder-steuning	Orde en veiligheid	Onderwijs	Sport, cultuur en recreatie	Infrastructuur, ruimte en milieu	Overig	Overige Eigen Middelen	OZB
bedrijven	134,78	-	-	-	-	-	84,44	-	-	50,34	-	-	-
bewoonde oorden 1930	43,04	-	-	-	-	-	-	-	-	43,04	-	-	-
historische woningen in bewoonde oorden 1930	79,48	-	-	-	-	-	-	-	79,48	-	-	-	-
bijstandsontvangers	5.149,44	-	5.149,44	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
doelgroepenregister gemeentelijke doelgroep	1.041,49	-	1.041,49	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
éénpersoonshuishoudens	172,79	-	-	172,79	-	-	-	-	-	-	-	-	-
extra groei jongeren	766,49	-	-	-	-	-	-	766,49	-	-	-	-	-
extra groei leerlingen voortgezet onderwijs	628,79	-	-	-	-	-	-	628,79	-	-	-	-	-
grote woonkernen	75.166,66	-	-	-	-	-	75.166,66	-	-	-	-	-	-
huishoudens met een laag inkomen met drempel	3.946,33	-	353,79	544,54	2.742,12	-	128,93	176,95	-	-	-	-	-
inwoners	378,01	129,33	-	-	-	204,61	11,53	-	146,16	-	-	-113,62	-
inwoners 75+ met drempel	1.375,07	-	-	1.375,07	-	-	-	-	-	-	-	-	-
inwoners waddengemeenten (<2500 inwoners)	269,09	-	-	-	-	-	-	-	-	-	269,09	-	-
inwoners waddengemeenten (>7500 inwoners)	47,34	-	-	-	-	-	-	-	-	-	47,34	-	-
inwoners waddengemeenten (2500 tot 7500 inwoners)	209,89	-	-	-	-	-	-	-	-	-	209,89	-	-
jongeren	585,49	-	-	-	325,09	-	-	260,40	-	-	-	-	-
kernen	117.044,73	5.600,97	-	24.556,28	-	-	-	-	-	86.887,48	-	-	-
laag opleidingsniveau met drempel	274,09	-	-	274,09	-	-	-	-	-	-	-	-	-
leerlingen (voortgezet) speciaal onderwijs	528,86	-	-	-	-	-	-	528,86	-	-	-	-	-
leerlingen voortgezet onderwijs	385,05	-	-	-	-	-	-	385,05	-	-	-	-	-
loonkostensubsidie	5.149,44	-	5.149,44	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
migratieachtergrond	386,30	151,68	-	-	-	-	150,18	84,44	-	-	-	-	-
landelijke centrumfunctie	45,41	-	-	-	-	-	-	-	45,41	-	-	-	-
lokale centrumfunctie	10,86	-	-	-	-	-	5,39	-	5,47	-	-	-	-
regionale centrumfunctie	159,77	29,19	-	51,85	48,13	-	-	-	30,60	-	-	-	-
oeverlengte * bodemfactor gemeente * dichtheidsfactor	13,42	-	-	-	-	-	-	-	-	13,42	-	-	-
oeverlengte*bodemfactor gemeente	31,40	-	-	-	-	-	-	-	-	31,40	-	-	-
omgevingsadressendichtheid	85,78	17,62	-	-	-27,67	3,65	18,26	-	-	73,92	-	-	-
onderwijsachterstand	150,84	-	-	-	-	-	-	150,84	-	-	-	-	-
oppervlak bebouwing buitengebied	8.036,06	-	-	-	-	-	-	-	-	8.036,06	-	-	-
oppervlak bebouwing buitengebied bodemfactor buitengebied	2.935,95	-	-	-	-	-	-	-	-	2.935,95	-	-	-

(voortzetting op de volgende bladzijde)

Bedragen per eenheid stand septembercirculaire 2026 uitkeringsjaar 2027

	Totaal	Sociale basisvoor-zieningen	Participatie	Wmo	Jeugd	Bestuur en onder-steuning	Orde en veiligheid	Onderwijs	Sport, cultuur en recreatie	Infrastructuur, ruimte en milieu	Overig	Overige Eigen Middelen	OZB
oppervlak bebouwing woonkern	6.931,81	-	-	-	-	-	-	-	-	6.931,81	-	-	-
oppervlak bebouwing woonkern bodemfactor woonkern	10.743,51	-	-	-	-	-	-	-	-	10.743,51	-	-	-
oppervlak binnenwater	126,10	-	-	-	-	-	-	-	-	126,10	-	-	-
oppervlak buitenwater	39,89	-	-	-	-	-	-	-	-	39,89	-	-	-
oppervlak historische kern < 40 ha	33.902,83	-	-	-	-	-	-	-	18.619,46	15.283,37	-	-	-
oppervlak historische kern > 65 ha	33.902,83	-	-	-	-	-	-	-	18.619,46	15.283,37	-	-	-
oppervlak historische kern 40 tot 65 ha	33.902,83	-	-	-	-	-	-	-	18.619,46	15.283,37	-	-	-
oppervlak land * bodemfactor gemeente	25,72	-	-	-	-	-	-	-	-	25,72	-	-	-
oppervlak land	39,25	-	-	-	-	-	-	25,26	-	13,99	-	-	-
ozb niet-woningen eigenaren	-0,3409%	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-0,3409%
ozb niet-woningen gebruikers	-0,2401%	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-0,2401%
ozb woningen eigenaren	-0,0842%	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-0,0842%
vast bedrag	986.539,44	-	-	-	-	528.072,21	-	-	-	408.645,60	-	-	49.821,63
vast bedrag Amsterdam	74.175.269,15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	74.175.269,15	-	-
verkiezingen Den Haag	3.833.772,99	-	-	-	-	3.833.772,99	-	-	-	-	-	-	-
vast bedrag Rotterdam	27.064.336,61	-	-	-	-	-	-	-	-	-	27.064.336,61	-	-
woonruimten *	11,61	-	-	-	-	82,63	56,12	-	-	-65,05	-	-	-62,09
woonruimten bodemfactor woonkern	52,99	-	-	-	-	-	-	-	-	52,99	-	-	-

Bijlage 2.2.1 Opbouw algemene uitkeringen 2026-2031

Bijlage 2.2.1 Opbouw algemene uitkering 2026-2031 (in duizenden euro's)

clusterindeling van het nieuwe verdeelmodel	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Vindplaats
Algemene uitkering voorafgaand jaar	42.182.379	42.007.914	44.066.633	44.288.495	45.089.158	47.335.182	
Algemene mutaties							
- Accres	-2.301.476	1.081.885					mei 2022, § 2.2-1
- Accres bijstelling tranches 2022 en verder	916.022	-3.366					mei 2023, § 2.2-1
- Accres bijstelling tranches 2023 en verder	115.600	687.275	1.646.519				mei 2023, § 2.2-1
- Accres bijstelling tranches 2024 en verder	1.016.292	-73.072	58.601	1.756.279			mei 2024, § 2.2-1b
- Accres bijstelling tranches 2025 en verder	153.884	79.608	14.743	83.512	2.228.642		mei 2025, § 2.2-1a
- Accres bijstelling tranches 2026 en verder	91.809	-5.199	83.409	-175.515	-32.791	1.927.517	mei 2026, § 2.2-1a
- Accres bijstelling tranches 2027 en verder		274.688	-3.472	52.774	19.648	17.389	september 2026, § 2.2-1
- Incidentele compensatie	-513.510	-26.210	-21.910	-24.370	-63.150		mei 2025, § 2.2-1b
- Incidentele bijstelling accres (Uitstel vervanging abonnementstarief Wmo)		40.700	-40.700				mei 2026, § 2.2-1b
- Plafond BTW-compensatiefonds 2026	190.876	-190.876					september 2026, § 2.2-2
- Plafond BTW-compensatiefonds 2025	-641.025	212.746					mei 2026, § 2.2-2
- Plafond BTW-compensatiefonds 2024	114.671						mei 2025, § 2.2-2
- Eenmalige rijksbijdrage	924.000	-924.000					september 2022, § 2.2-4
- Financieringssystematiek		924.000					september 2023, § 2.2-3
- Knelpunten verdeelproblematiek	-95	-97	-100	-102	-104	-107	mei 2026, § 2.2-5
- Wet visueel beperkten					-40	-30	mei 2026, § 2.2-5
- Diversen				-8			mei 2024, § 2.2-3
- Volkshuisvestingsfonds	150.000						mei 2022, § 2.2-4
- Woningbouwimpuls	100.000						mei 2022, § 2.2-5
- Afrekening Kenniscentrum Ontplofbare Oorlogsresten	-1.450						september 2025, § 2.2-2
- Almere	-977	-15	-58	4	2	-14	september 2026, § 2.2-3
- Inschrijving buitenlandse akten	-3.495	-17		307			mei 2026, § 2.2-3
Cluster Participatie							
- Participatie: Wajong overheveling vanuit IU	1.518	11.084					mei 2022, § 2.2-13
- Participatie: Regulier werk overheveling vanuit IU	4.172	14.936					mei 2022, § 2.2-13
- Implementatie Pwet in balans	-21.121	-11.643	-2.561	-	-		september 2025, § 2.2-4
- Loon- en prijsbijstelling	-7.316						mei 2023, § 2.2-4
- Correctie extrapolatie participatie			8.425	9.431	8.315	8.313	mei 2026, § 2.2-18
- Re-integratie			-20.000				september 2023, § 2.2-5
- IBO Problematische schulden	-18.670						mei 2025, § 2.2-11
- Wet Visueel beperkten	-40	-30	-40				september 2023, § 2.2-6
- Wet handhaving sociale zekerheid	6.572	-4.799	-	-	-	-	mei 2026, § 2.2-17
- Bijstand jongerennorm	-6.575	-1.989	-398	-398	-	-	september 2026, § 2.2-8
- Uitvoeringskosten Inburgering	31.000	-31.000					
Cluster Individuele voorzieningen Wmo							
- Geen aanspraak op begeleiding	-9.000						mei 2021, § 2.2-11
- Overgangsrecht levenslang	1.157	1.158	1.157	1.157	1.157	1.157	mei 2026, § 2.2-8
- Uitstel vervanging abonnementstarief Wmo	-	-	-225.000				mei 2026, § 2.2-7
- Hulpmiddelen thuis laten staan	100	-	200				september 2023, § 2.2-8
- Wmo hulpmiddelen	3.300	-10.000					mei 2025, § 2.2-8
- Aanpassen regeling dienstverlening aan huis	1.800						mei 2025, § 2.2-9
- Indexatie Wmo demografie	75.000	75.000	75.000	75.000	75.000	75.000	mei 2026, § 2.2-6
- Wet Versterking regie volkshuisvesting: integrale dienstverlening	9.766	-6.750					september 2026, § 2.2-8
- CA 44 Huishoudelijke hulp uit de Wmo met vangnet				-1.010.000	-	-	mei 2026, § 2.2-9
Cluster Sociale basisvoorzieningen							
- Kinderopvang Sociaal Medische indicatie			100	4.500			september 2024, § 2.2-7
- Toezicht en handhaving aanpassing kwaliteitseisen kinderopvang	-1.800						september 2024, § 2.2-8
- Landelijke vreemdelingenvoorzieningen	9.368						december 2025, § 2.2-7
- Versterking ondersteuning wijkteams	5.000		-50.000				mei 2023, § 2.2-16
- Inburgering: overheveling vanuit IU	-1.077	-423					mei 2022, § 2.2-18
- valpreventie bij ouderen (coalitieakkoord)	-833	-834					mei 2022, § 2.2-19
- Rijksvaccinatieprogramma	-2.565				300		september 2025, § 2.2-10
- Wet Integrale Suicidepreventie	10.000	-	-	-	-		september 2025, § 2.2-11
Cluster Individuele voorzieningen Jeugd							
- Toezicht gastouderopvang	1.400	800	-	-400	-100		september 2025, § 2.2-7
- Demping terugval gemeentefonds 2026	400.000	22.000	-10.000	2.000	10.000		mei 2025, § 2.2-4a
- Groeipad maatregelen Hervormingsagenda	498.000	-51.000	-447.000				mei 2025, § 2.2-4c
- Eigen bijdrage jeugdzorg			-260.000				mei 2025, § 2.2-4d
- Sturen op trajectduur jeugdzorg			-68.000				mei 2025, § 2.2-4e
- Indexeren opbrengst Hervormingsagenda			-507.000	-	-		mei 2025, § 2.2-4f
- Hervormingsagenda Jeugd (uitv. kosten en budget voor centrale investeringen)	354.418	-87.006	40.668	29.045	-		december 2025, § 2.2-3
- Kinderopvang pleegouders	-	-	-10.700	-	-		mei 2026, § 2.2-10
- Weeffout" Jeugdzorg	-	-	-	-	-	-	mei 2026, § 2.2-12
- Hervormingsagenda Jeugd 2023 en 2024	-728.000						september 2025, § 2.2-5a
- Jeugdzorg	-859.000						december 2024, § 2.2-4 t/m 5
- Loon- en prijsbijstelling jeugdzorg	-75.865						september 2023, § 2.2-10
- Loon- en prijsbijstelling voogdij 18+	-50.684						mei 2024, § 2.2-8
- Ketensystemen jeugd	60	-	-	652			mei 2026, § 2.2-13
- Compensatieregeling niet beoogde kosten jeugdzorg	-60.000	60.000					mei 2026, § 2.2-11
- Besparingsverlies Jeugd		11.000					september 2024, § 2.2-6
Cluster Onderwijs							
- Wetsvoorstel Onderwijshuisvesting	-	855	-	-	-855	-	september 2026, § 2.2-9
cluster Infrastructuur, ruimte en milieu							
- Wet Versterking regie volkshuisvesting: uitvoeringskosten	56.156						
- Handhaving energielabel C kantoren	-2.225						mei 2024, § 2.2-18
- Wet Versterking regie volkshuisvesting	-48.801		-	-	-	-	december 2025, § 2.2-1
cluster Bestuur en ondersteuning							
- Vervroegde Tweede Kamerverkiezingen	-60.000						september 2025, § 2.2-13
- Kiezers buiten Nederland	-1.120						september 2025, § 2.2-14
- BRP: centralisering inschrijving vergunninghouders	265	-265					mei 2026, § 2.2-15
- Wet op de lijkbezorging	-	6.460	-2.123	-	-	-	september 2026, § 2.2-7
- Inschrijving buitenlandse akten	3.725	13		-307			mei 2026, § 2.2-3
- Digitaal stelsel Omgevingswet	-2.898	-2.898	-2.898	-2.898			september 2024, § 2.2-5
- Handelsregister KvK	-	2.295					september 2026, § 2.2-6
- Extra bijdragen BRP	-2.632	7.710					september 2026, § 2.2-5c
- Robuust rechtsbeschermingssysteem			-25.000				mei 2023, § 2.2-13
- Wet Open Overheid (structureel)	5.258						mei 2021, § 2.2-18
- Wet Open Overheid (incidenteel)		-24.979					mei 2021, § 2.2-18
- BRP experiment	-	-850					september 2026, § 2.2-5b
- BRP Logisch ontwerp	31	-1.374					september 2026, § 2.2-5a
- Naheffing BRP 2025	-3.198	3.198					september 2026, § 2.2-5d
- Kiescollege niet ingezetenen	-237						mei 2025, § 2.2-13
- Systeemleren monitoring			-10.000				mei 2023, § 2.2-16
Algemene uitkering	42.007.914	44.066.633	44.288.495	45.089.158	47.335.182	49.364.407	

Bijlage 2.4.1 Aantallen per gemeente ophoging maatstaf Woonruimten

Aantallen per gemeente ophoging maatstaf woonruimten						
Gemeente	**Aantal personen in zorginstellingen 2026**	**Aantal personen in zorginstellingen per 1000 inw 2026***	**Aantal uitwonende studenten 2025****	**Aantal uitwonende studenten 2026*****	**Totale ophoging maatstaf woonruimten 2025******	**Totale ophoging maatstaf woonruimten 2026**
Aa en Hunze	569	22	130	110	207	220
Aalsmeer	383	11	180	170	45	43
Aalten	501	18	130	120	136	132
Achtkarspelen	307	11	160	140	40	35
Alblasserdam	167	8	90	80	23	20
Albrandswaard	718	27	110	120	389	364
Alkmaar	1.192	11	1.070	990	268	248
Almelo	1.279	17	580	470	229	310
Almere	2.543	11	2.370	2.220	593	555
Alphen aan den Rijn	1.456	12	850	840	213	210
Alphen-Chaam	99	9	50	40	13	10
Altena	789	13	250	210	63	53
Ameland	46	12	20	20	5	5
Amersfoort	2.192	13	2.330	2.130	583	533
Amstelveen	880	9	3.740	3.310	935	828
Amsterdam	13.141	14	51.100	47.150	12.775	11.788
Apeldoorn	4.113	24	1.410	1.290	1.961	1.989
Arnhem	3.131	18	6.130	5.690	2.327	2.069
Assen	1.707	24	790	780	926	879
Asten	260	15	60	50	33	20
Baarle-Nassau	173	24	20	30	58	76
Baarn	1.204	47	170	150	900	874
Barendrecht	463	10	260	310	65	78
Barneveld	984	15	330	300	141	134
Beek	181	11	90	80	23	20
Beekdaelen	478	13	200	210	50	53
Beesel	94	7	50	60	13	15
Berg en Dal	973	27	370	340	531	542
Bergeijk	178	9	70	70	18	18
Bergen L	149	11	50	40	13	10
Bergen NH	779	26	120	120	383	380
Bergen op Zoom	1.474	21	440	430	559	560
Berkelland	751	17	190	160	161	155
Bernheze	513	16	130	120	69	67
Best	109	3	160	160	40	40
Beuningen	182	7	170	160	43	40
Beverwijk	555	13	280	240	70	60
Bladel	258	12	90	90	23	23
Blaricum	123	10	50	40	13	10
Bloemendaal	539	23	130	120	265	228
Bodegraven-Reeuwijk	358	10	230	230	58	58
Boekel	316	27	30	40	134	157
Borger-Odoorn	326	12	110	100	28	25
Borne	329	13	150	130	38	33
Borsele	225	10	90	80	23	20

Aantallen per gemeente ophoging maatstaf woonruimten						
Gemeente	**Aantal personen in zorginstellingen 2026**	**Aantal personen in zorginstellingen per 1000 inw 2026***	**Aantal uitwonende studenten 2025****	**Aantal uitwonende studenten 2026*****	**Totale ophoging maatstaf woonruimten 2025******	**Totale ophoging maatstaf woonruimten 2026**
Boxtel	607	18	260	260	208	176
Breda	2.792	15	7.160	6.570	1.864	1.684
Bronckhorst	567	16	120	120	93	77
Brummen	432	20	110	90	152	143
Brunssum	439	16	120	120	103	72
Bunnik	138	8	270	260	68	65
Bunschoten	286	12	110	110	28	28
Buren	191	7	70	90	18	23
Capelle aan den IJssel	683	10	940	900	235	225
Castricum	444	12	250	240	63	60
Coevorden	558	16	180	160	63	81
Cranendonck	274	13	80	80	20	20
Culemborg	293	10	250	210	63	53
Dalfsen	351	12	140	110	35	28
Dantumadiel	369	19	120	100	119	116
De Bilt	725	17	570	500	235	218
De Fryske Marren	757	14	280	270	84	69
De Ronde Venen	312	7	220	210	55	53
De Wolden	462	19	120	120	139	133
Delft	1.208	11	16.990	16.000	4.248	4.000
Den Helder	1.420	25	370	330	561	683
Deurne	654	19	140	150	237	206
Deventer	1.532	15	1.920	1.850	517	475
Diemen	276	8	2.270	2.080	568	520
Dijk en Waard	1.121	12	460	440	115	110
Dinkelland	438	16	110	110	75	76
Doesburg	112	10	60	50	15	13
Doetinchem	1.449	24	390	370	684	668
Dongen	456	16	120	120	81	86
Dordrecht	2.081	17	1.110	1.090	575	575
Drechterland	196	10	80	70	20	18
Drimmelen	545	19	100	90	151	157
Dronten	323	7	1.050	970	263	243
Druten	441	22	80	90	203	174
Duiven	222	9	130	120	33	30
Echt-Susteren	691	21	150	150	265	261
Edam-Volendam	311	8	160	140	40	35
Ede	2.205	18	2.130	1.870	830	860
Eemnes	77	8	50	50	13	13
Eemsdelta	698	16	250	240	115	109
Eersel	448	22	90	100	174	176
Eijsden-Margraten	411	16	180	160	55	70
Eindhoven	3.244	13	14.910	14.220	3.728	3.555
Elburg	452	19	130	120	91	134
Emmen	1.545	14	860	840	251	210

Aantallen per gemeente ophoging maatstaf woonruimten						
Gemeente	**Aantal personen in zorginstellingen 2026**	**Aantal personen in zorginstellingen per 1000 inw 2026***	**Aantal uitwonende studenten 2025****	**Aantal uitwonende studenten 2026*****	**Totale ophoging maatstaf woonruimten 2025******	**Totale ophoging maatstaf woonruimten 2026**
Enkhuizen	268	14	100	80	25	20
Enschede	3.023	19	11.170	10.270	3.422	3.238
Epe	455	13	120	130	38	33
Ermelo	1.300	46	170	160	974	932
Etten-Leur	420	9	220	210	55	53
Geertruidenberg	360	16	100	90	44	66
Geldrop-Mierlo	336	8	340	320	85	80
Gemert-Bakel	246	8	130	100	33	25
Gennep	740	41	80	80	524	500
Gilze en Rijen	303	11	140	140	35	35
Goeree-Overflakkee	1.073	20	240	220	409	364
Goes	1.022	25	270	250	544	501
Goirle	305	12	140	150	35	38
Gooise Meren	708	12	430	390	108	98
Gorinchem	618	16	290	280	118	123
Gouda	1.317	17	1.060	1.030	405	450
Groningen	2.772	11	37.110	34.110	9.278	8.528
Gulpen-Wittem	284	20	70	60	100	97
Haaksbergen	397	16	140	120	59	75
Haarlem	2.080	12	2.790	2.590	698	648
Haarlemmermeer	1.576	9	1.290	1.520	323	380
Halderberge	477	15	150	150	59	60
Hardenberg	1.027	16	310	310	171	178
Harderwijk	575	11	380	360	95	90
Hardinxveld-Giessendam	234	12	100	110	25	28
Harlingen	247	15	130	120	39	42
Hattem	164	13	80	80	20	20
Heemskerk	668	17	210	230	144	154
Heemstede	646	23	150	150	253	285
Heerde	303	16	90	90	44	47
Heerenveen	818	16	490	460	190	182
Heerlen	1.415	16	970	880	440	366
Heeze-Leende	342	20	90	70	132	110
Heiloo	305	12	130	120	33	30
Hellendoorn	773	21	170	170	266	290
Helmond	839	9	610	630	153	158
Hendrik-Ido-Ambacht	308	9	160	170	40	43
Hengelo	1.048	12	1.420	1.240	355	310
Het Hogeland	745	15	320	270	114	118
Heumen	235	14	180	180	52	45
Heusden	454	10	200	190	50	48
Hillegom	309	13	110	110	28	28
Hilvarenbeek	206	13	70	80	18	20
Hilversum	1.163	12	1.090	1.040	273	260
Hoeksche Waard	1.058	12	420	390	105	98

Aantallen per gemeente ophoging maatstaf woonruimten						
Gemeente	**Aantal personen in zorginstellingen 2026**	**Aantal personen in zorginstellingen per 1000 inw 2026***	**Aantal uitwonende studenten 2025****	**Aantal uitwonende studenten 2026*****	**Totale ophoging maatstaf woonruimten 2025******	**Totale ophoging maatstaf woonruimten 2026**
Hof van Twente	512	14	170	160	43	40
Hollands Kroon	531	10	210	200	53	50
Hoogeveen	1.129	20	320	290	366	381
Hoorn	868	11	530	490	133	123
Horst aan de Maas	614	14	160	150	40	38
Houten	461	9	390	370	98	93
Huizen	715	17	210	190	170	166
Hulst	562	21	80	90	211	189
IJsselstein	377	11	220	210	55	53
Kaag en Braassem	215	7	170	180	43	45
Kampen	960	17	500	480	220	258
Kapelle	171	13	80	60	20	15
Katwijk	848	13	420	400	105	100
Kerkrade	905	20	250	230	330	300
Koggenland	317	13	100	100	25	25
Krimpen aan den IJssel	292	10	180	170	45	43
Krimpenerwaard	588	10	310	280	78	70
Laarbeek	346	15	100	80	25	26
Land van Cuijk	1.518	16	480	450	294	277
Landgraaf	905	25	200	180	374	417
Landsmeer	78	7	80	70	20	18
Lansingerland	536	8	360	350	90	88
Laren	510	44	40	40	361	353
Leeuwarden	1.881	14	7.480	6.790	1.957	1.698
Leiden	1.356	10	15.970	15.000	3.993	3.750
Leiderdorp	265	9	450	440	113	110
Leidschendam-Voorburg	935	12	920	880	230	220
Lelystad	1.036	12	690	620	173	155
Leudal	633	18	120	110	155	139
Leusden	401	12	180	160	45	40
Lingewaard	632	13	260	230	65	58
Lisse	147	6	130	140	33	35
Lochem	674	20	150	160	202	219
Loon op Zand	338	14	70	80	18	20
Lopik	128	9	50	60	13	15
Losser	534	23	140	110	221	223
Maasdriel	268	10	80	80	20	20
Maasgouw	950	39	110	80	617	617
Maashorst	807	13	290	260	73	65
Maassluis	294	8	220	220	55	55
Maastricht	1.882	15	16.540	14.520	4.309	3.689
Medemblik	690	15	170	160	51	60
Meerssen	351	19	150	120	119	114
Meierijstad	953	11	370	330	93	83
Meppel	684	19	630	550	343	292

Aantallen per gemeente ophoging maatstaf woonruimten						
Gemeente	**Aantal personen in zorginstellingen 2026**	**Aantal personen in zorginstellingen per 1000 inw 2026***	**Aantal uitwonende studenten 2025****	**Aantal uitwonende studenten 2026*****	**Totale ophoging maatstaf woonruimten 2025******	**Totale ophoging maatstaf woonruimten 2026**
Middelburg	762	15	1.180	1.060	323	298
Midden Drenthe	520	15	200	190	106	70
Midden-Delfland	121	6	160	160	40	40
Midden-Groningen	1.220	20	450	400	465	433
Moerdijk	399	10	150	140	38	35
Molenlanden	401	9	170	160	43	40
Montferland	498	13	160	140	40	35
Montfoort U	54	4	70	70	18	18
Mook en Middelaar	74	9	60	60	15	15
Neder-Betuwe	286	11	100	100	25	25
Nederweert	208	12	50	60	13	15
Nieuwegein	386	6	720	680	180	170
Nieuwkoop	643	22	140	140	244	248
Nijkerk	413	9	240	270	60	68
Nijmegen	2.584	14	19.500	18.330	4.875	4.583
Nissewaard	975	11	540	500	135	125
Noardeast-Fryslân	711	15	270	280	93	117
Noord-Beveland	125	15	30	30	8	16
Noordenveld	382	12	170	160	43	40
Noordoostpolder	735	14	280	270	77	68
Noordwijk	1.009	22	280	270	418	405
Nuenen c.a.	171	7	150	130	38	33
Nunspeet	702	24	140	120	313	303
Oegstgeest	381	15	450	430	114	112
Oirschot	285	14	70	80	31	20
Oisterwijk	617	18	150	140	167	170
Oldambt	757	19	230	210	250	235
Oldebroek	253	10	130	120	33	30
Oldenzaal	500	16	210	180	97	82
Olst-Wijhe	391	20	90	80	145	135
Ommen	326	17	110	110	121	74
Oost Gelre	646	22	130	130	304	247
Oosterhout	565	10	320	310	80	78
Ooststellingwerf	584	23	120	110	286	237
Oostzaan	66	7	40	40	10	10
Opmeer	112	9	40	40	10	10
Opsterland	703	23	160	150	265	306
Oss	873	9	620	520	155	130
Oude IJsselstreek	855	22	200	180	260	327
Ouder-Amstel	157	11	230	200	58	50
Oudewater	152	14	50	40	13	10
Overbetuwe	591	12	310	290	78	73
Papendrecht	219	7	170	140	43	35
Peel en Maas	765	17	140	120	163	132
Pekela	140	11	60	60	15	15

Aantallen per gemeente ophoging maatstaf woonruimten						
Gemeente	**Aantal personen in zorginstellingen 2026**	**Aantal personen in zorginstellingen per 1000 inw 2026***	**Aantal uitwonende studenten 2025****	**Aantal uitwonende studenten 2026*****	**Totale ophoging maatstaf woonruimten 2025******	**Totale ophoging maatstaf woonruimten 2026**
Pijnacker-Nootdorp	730	12	580	560	145	140
Purmerend	1.404	15	630	580	297	158
Putten	372	15	120	120	31	38
Raalte	673	17	190	170	129	151
Reimerswaal	200	9	90	90	23	23
Renkum	857	27	260	230	542	462
Renswoude	2	0	30	30	8	8
Reusel-De Mierden	61	4	60	50	15	13
Rheden	948	22	690	670	472	482
Rhenen	395	19	130	110	118	127
Ridderkerk	575	12	310	310	78	78
Rijssen-Holten	562	14	190	190	48	48
Rijswijk	718	12	1.180	1.190	295	298
Roerdalen	294	14	70	70	18	18
Roermond	958	16	420	400	137	170
Roosendaal	1.185	15	410	400	159	155
Rotterdam	10.811	16	30.210	27.290	8.556	7.889
Rozendaal	2	1	30	20	8	5
Rucphen	209	9	60	50	15	13
Schagen	658	13	250	240	63	60
Scherpenzeel	147	14	50	60	13	15
Schiedam	914	11	1.010	980	253	245
Schiermonnikoog	0	0	10	0	3	0
Schouwen-Duiveland	516	15	140	130	35	51
's-Gravenhage	9.182	16	18.940	17.800	5.485	5.396
's-Hertogenbosch	2.276	14	3.110	2.960	796	740
Simpelveld	77	7	50	50	13	13
Sint-Michielsgestel	444	15	140	120	35	37
Sittard-Geleen	1.703	18	1.050	980	564	611
Sliedrecht	962	36	170	150	643	616
Sluis	317	14	50	60	13	15
Smallingerland	1.039	18	410	340	301	297
Soest	615	13	360	330	90	83
Someren	302	15	70	60	40	21
Son en Breugel	288	16	90	90	38	49
Stadskanaal	606	19	160	130	181	175
Staphorst	128	7	80	80	20	20
Stede Broec	305	14	120	110	30	28
Steenbergen	317	13	100	80	25	20
Steenwijkerland	590	13	290	260	73	65
Stein	163	7	90	110	23	28
Stichtse Vecht	577	9	560	510	140	128
Sudwest Fryslan	1.395	15	630	630	200	244
Terneuzen	656	12	200	190	50	48
Terschelling	50	10	320	280	80	70

Aantallen per gemeente ophoging maatstaf woonruimten						
Gemeente	**Aantal personen in zorginstellingen 2026**	**Aantal personen in zorginstellingen per 1000 inw 2026***	**Aantal uitwonende studenten 2025****	**Aantal uitwonende studenten 2026*****	**Totale ophoging maatstaf woonruimten 2025******	**Totale ophoging maatstaf woonruimten 2026**
Texel	294	21	50	60	83	107
Teylingen	564	15	290	260	73	69
Tholen	297	11	100	90	25	23
Tiel	849	20	220	210	228	287
Tilburg	4.052	18	13.120	11.600	4.097	3.615
Tubbergen	226	10	100	100	25	25
Twenterand	425	12	140	130	35	33
Tynaarlo	957	27	190	180	519	494
Tytsjerksteradiel	685	21	210	200	245	260
Uitgeest	50	4	90	90	23	23
Uithoorn	266	8	180	150	45	38
Urk	389	17	120	120	69	95
Utrecht	3.743	10	29.250	27.420	7.313	6.855
Utrechtse Heuvelrug	1.468	29	350	330	811	812
Vaals	160	16	90	90	30	37
Valkenburg aan de Geul	499	30	140	120	310	291
Valkenswaard	396	12	160	160	40	40
Veendam	344	12	180	160	45	40
Veenendaal	866	12	590	540	148	135
Veere	255	12	80	80	20	20
Veldhoven	860	18	280	300	127	242
Velsen	845	12	360	340	90	85
Venlo	1.245	12	1.160	1.060	290	265
Venray	840	19	210	190	278	236
Vijfheerenlanden	888	14	380	350	95	88
Vlaardingen	1.270	16	660	630	309	307
Vlieland	10	8	10	10	3	3
Vlissingen	605	13	680	620	170	155
Voerendaal	140	11	60	50	15	13
Voorne aan Zee	901	12	320	300	80	75
Voorschoten	296	11	270	280	68	70
Voorst	639	25	130	120	372	299
Vught	901	27	200	180	470	466
Waadhoeke	797	17	330	290	184	188
Waalre	128	7	80	70	20	18
Waalwijk	540	10	250	220	63	55
Waddinxveen	231	6	180	180	45	45
Wageningen	737	17	8.610	7.790	2.298	2.066
Wassenaar	384	14	210	200	53	50
Waterland	122	7	100	90	25	23
Weert	867	17	320	330	189	205
West Betuwe	711	13	230	190	58	48
West Maas en Waal	278	13	100	80	25	20
Westerkwartier	1.148	18	450	380	308	302
Westerveld	556	28	90	80	300	286

Aantallen per gemeente ophoging maatstaf woonruimten						
Gemeente	**Aantal personen in zorginstellingen 2026**	**Aantal personen in zorginstellingen per 1000 inw 2026***	**Aantal uitwonende studenten 2025****	**Aantal uitwonende studenten 2026*****	**Totale ophoging maatstaf woonruimten 2025******	**Totale ophoging maatstaf woonruimten 2026**
Westervoort	207	14	120	120	30	30
Westerwolde	436	17	80	80	33	91
Westland	1.408	12	470	450	118	113
Weststellingwerf	520	20	110	130	182	168
Wierden	239	9	100	100	25	25
Wijchen	490	12	250	250	63	63
Wijdemeren	264	11	110	100	28	25
Wijk bij Duurstede	150	6	150	140	38	35
Winterswijk	579	20	140	140	177	190
Woensdrecht	319	14	70	80	18	20
Woerden	671	12	400	340	100	85
Wormerland	100	6	90	60	23	15
Woudenberg	331	22	90	80	151	133
Zaanstad	1.462	9	1.400	1.310	350	328
Zaltbommel	261	9	130	120	33	30
Zandvoort	446	26	110	110	230	223
Zeewolde	142	6	140	140	35	35
Zeist	1.986	30	1.730	1.570	1.474	1.415
Zevenaar	509	11	280	250	70	63
Zoetermeer	798	6	1.140	1.060	285	265
Zoeterwoude	425	41	110	100	304	300
Zuidplas	520	11	280	270	70	68
Zundert	389	17	70	80	91	75
Zutphen	1.071	22	410	370	446	451
Zwartewaterland	259	11	100	90	25	23
Zwijndrecht	438	10	280	270	70	68
Zwolle	2.376	18	3.800	3.430	1.344	1.294

* het landelijk gemiddelde per 1000 inwoners is 14,462162. Per gemeente dient het meerdere boven het landelijke gemiddelde te worden vermenigvuldigd met het aantal inwoners/1000. Bron: CBS, stand 1-1-2025, inwonertal 1-1-2025, definitieve status.

** Het aantal dient te worden vermenigvuldigd met de wegingsfactor van 25%. Bron: CBS, stand 31-12-2024, afgerond op tientallen, definitieve status.

*** het aantal dient te worden vermenigvuldigd met de wegingsfactor van 25%. Bron: CBS, stand 31-12-2025, afgerond op tientallen, voorlopige status.

**** inclusief de ophoging aantal personen in zorginstellingen bevoorschotting uitkeringsjaar 2025, stand september 2025 (zie bijlage 2.4.1 septembercirculaire 2025).

Bijlage 2.4.2 Volumina maatstaven 2026-2031

Volumina maatstaven 2026-2031 (ramingen september 2026)

maatstaven	2026	2027	2028
bedrijven	2.612.530	2.703.630	2.772.327
bijstandsontvangers	378.377	380.854	384.497
doelgroepenregister gemeentelijke doelgroep	155.309	168.675	182.799
éénpersoonshuishoudens	3.412.202	3.529.342	3.575.513
extra groei jongeren	9.618	9.563	9.515
huishoudens met een laag inkomen met drempel	1.547.340	1.561.507	1.576.196
inwoners	18.130.208	18.222.173	18.299.315
inwoners 75+ met drempel	733.779	753.673	775.148
jongeren	3.285.727	3.266.972	3.250.415
laag opleidingsniveau met drempel	1.644.398	1.630.178	1.614.010
leerlingen (voortgezet) speciaal onderwijs	386.028	388.808	391.486
leerlingen voortgezet onderwijs	683.129	679.216	672.719
loonkostensubsidie	42.992	45.966	49.011
migratieachtergrond	2.953.611	2.953.611	2.953.611
landelijke centrumfunctie	18.130.150	18.222.115	18.299.256
lokale centrumfunctie	18.130.230	18.222.195	18.299.337
regionale centrumfunctie	18.130.090	18.222.054	18.299.196
oeverlengte * bodemfactor gemeente * dichtheidsfactor	15.445.984	15.445.984	15.445.984
oeverlengte*bodemfactor gemeente	1.169.662	1.169.662	1.169.662
omgevingsadressendichtheid	18.274.814	18.442.882	18.612.548
onderwijsachterstand	931.263	927.728	922.933
oppervlak bebouwing buitengebied	28.595	28.652	28.686
oppervlak bebouwing buitengebied bodemfactor buitengebied	30.261	30.321	30.357
oppervlak bebouwing woonkern	90.032	90.980	91.770
oppervlak bebouwing woonkern bodemfactor woonkern	98.045	98.897	99.722
oppervlak binnenwater	197.840	197.840	197.840
oppervlak buitenwater	308.454	308.454	308.454
oppervlak land * bodemfactor gemeente	3.577.470	3.577.470	3.577.470
oppervlak land	3.361.518	3.361.518	3.361.518
WOZ-waarde niet-woningen eigenaren	350.556.500.000	363.652.444.902	369.674.218.218
WOZ-waarde niet-woningen gebruikers	339.518.200.000	352.201.780.651	358.033.940.765
WOZ-waarde woningen eigenaren	2.954.271.600.000	3.176.484.089.248	3.220.317.304.624
woonruimten	8.625.334	8.704.659	8.784.737
woonruimten bodemfactor woonkern	9.540.351	9.628.090	9.716.664

Volumina maatstaven 2026-2031 (ramingen september 2026)

maatstaven	2029	2030	2031
bedrijven	2.850.123	2.934.050	3.015.145
bijstandsontvangers	389.560	397.854	408.192
doelgroepenregister gemeentelijke doelgroep	197.835	214.457	232.328
éénpersoonshuishoudens	3.615.836	3.653.924	3.690.270
extra groei jongeren	9.474	9.457	9.461
huishoudens met een laag inkomen met drempel	1.591.437	1.606.673	1.621.957
inwoners	18.370.341	18.444.923	18.517.576
inwoners 75+ met drempel	795.278	815.356	835.375
jongeren	3.236.365	3.230.777	3.232.144
laag opleidingsniveau met drempel	1.601.217	1.587.077	1.572.965
leerlingen (voortgezet) speciaal onderwijs	393.564	396.108	398.572
leerlingen voortgezet onderwijs	666.729	661.352	655.502
loonkostensubsidie	51.985	54.959	57.933
migratieachtergrond	2.994.818	3.057.644	3.118.461
landelijke centrumfunctie	18.370.282	18.444.864	18.517.517
lokale centrumfunctie	18.370.363	18.444.945	18.517.598
regionale centrumfunctie	18.370.221	18.444.803	18.517.455
oeverlengte * bodemfactor gemeente * dichtheidsfactor	15.445.984	15.445.984	15.445.984
oeverlengte*bodemfactor gemeente	1.169.662	1.169.662	1.169.662
omgevingsadressendichtheid	18.783.827	18.974.735	19.124.075
onderwijsachterstand	918.204	913.892	909.326
oppervlak bebouwing buitengebied	28.720	28.762	28.799
oppervlak bebouwing buitengebied bodemfactor buitenget	30.393	30.437	30.476
oppervlak bebouwing woonkern *	92.536	93.282	94.139
oppervlak bebouwing woonkern bodemfactor woonkern	100.526	101.450	102.298
oppervlak binnenwater	197.840	197.840	197.840
oppervlak buitenwater	308.454	308.454	308.454
oppervlak land * bodemfactor gemeente	3.577.470	3.577.470	3.577.470
oppervlak land	3.361.518	3.361.518	3.361.518
WOZ-waarde niet-woningen eigenaren	375.797.564.165	382.672.469.588	388.093.721.410
WOZ-waarde niet-woningen gebruikers	363.964.475.198	370.622.904.051	375.873.451.853
WOZ-waarde woningen eigenaren	3.264.768.869.328	3.314.540.739.754	3.353.671.156.869
woonruimten	8.865.577	8.955.682	9.026.167
woonruimten bodemfactor woonkern	9.806.080	9.905.743	9.983.706

Gewijzigde volumina 2026 ten opzichte van stand meicirculaire 2026

doelgroepenregister gemeentelijke doelgroep

eenpersoonshuishoudens

groei jongeren

inwoners

inwoners 75+ met drempel

jongeren

laag opleidingsniveau met drempel

loonkostensubsidie

migratieachtergrond

oeverlengte * dichtheid * bodemfactor gemeenten

omgevingsadressendichtheid

onderwijsachterstand

wadden <2500 inwoners

wadden >7500 inwoners

wadden 2500 tot 7500 inwoners

woonruimten

woonruimten * bodemfactor woonkernen

WOZ niet-woningen eigenaar

WOZ niet-woningen gebruiker

WOZ woningen eigenaar

Bijlage 3.3-2 Decentralisatie-uitkering Spreidingswet

Decentralisatie-uitkering Spreidingswet			
Gemeente	**Bedrag 2026**	**Gemeente**	**Bedrag 2026**
Aa en Hunze	33.651	Boxtel	36.920
Aalsmeer	38.170	Breda	109.599
Aalten	33.748	Bronckhorst	39.131
Achtkarspelen	32.209	Brummen	30.575
Alblasserdam	29.518	Brunssum	30.575
Albrandswaard	34.901	Bunnik	29.806
Alkmaar	73.163	Bunschoten	32.402
Almelo	48.745	Buren	35.286
Almere	131.903	Capelle aan den IJssel	50.475
Alphen aan den Rijn	80.374	Castricum	40.862
Alphen-Chaam	26.057	Coevorden	36.343
Altena	50.187	Cranendonck	31.248
Ameland	21.923	Culemborg	35.766
Amersfoort	104.888	Dalfsen	36.632
Amstelveen	69.030	Dantumadiel	28.460
Amsterdam	413.102	De Bilt	43.938
Apeldoorn	99.601	De Fryske Marren	46.245
Arnhem	85.277	De Ronde Venen	45.380
Assen	51.821	De Wolden	33.363
Asten	28.941	Delft	59.031
Baarle-Nassau	23.653	Den Helder	42.496
Baarn	33.459	Deurne	36.824
Barendrecht	47.207	Deventer	66.915
Barneveld	54.128	Diemen	35.766
Beek	27.787	Dijk en Waard	66.818
Beekdaelen	37.689	Dinkelland	34.997
Beesel	26.249	Doesburg	24.518
Berg en Dal	36.728	Doetinchem	47.110
Bergeijk	30.767	Dongen	34.228
Bergen (L.)	26.345	Dordrecht	73.933
Bergen (NH.)	35.766	Drechterland	30.767
Bergen op Zoom	51.148	Drimmelen	35.093
Berkelland	42.208	Dronten	42.111
Bernheze	37.689	Druten	29.998
Best	37.016	Duiven	32.594
Beuningen	34.132	Echt-Susteren	35.382
Beverwijk	39.804	Edam-Volendam	40.765
Bladel	31.633	Ede	84.123
Blaricum	27.595	Eemnes	25.672
Bloemendaal	34.517	Eemsdelta	37.593
Bodegraven-Reeuwijk	40.477	Eersel	31.633
Boekel	26.441	Eijsden-Margraten	34.613
Borger-Odoorn	32.402	Eindhoven	126.327
Borne	33.075	Elburg	32.017
Borsele	31.921	Emmen	63.454

Decentralisatie-uitkering Spreidingswet			
Gemeente	**Bedrag 2026**	**Gemeente**	**Bedrag 2026**
Enkhuizen	28.460	Hof van Twente	38.362
Enschede	76.048	Hollands Kroon	44.707
Epe	36.632	Hoogeveen	44.611
Ermelo	34.132	Hoorn	55.282
Etten-Leur	42.688	Horst aan de Maas	43.361
Geertruidenberg	30.767	Houten	49.995
Geldrop-Mierlo	40.189	Huizen	40.765
Gemert-Bakel	35.863	Hulst	33.267
Gennep	28.652	IJsselstein	37.785
Gilze en Rijen	34.228	Kaag en Braassem	35.959
Goeree-Overflakkee	46.149	Kampen	47.303
Goes	38.458	Kapelle	27.018
Goirle	33.171	Katwijk	54.801
Gooise Meren	54.321	Kerkrade	35.286
Gorinchem	37.497	Koggenland	33.075
Gouda	55.859	Krimpen aan den IJssel	34.228
Groningen	106.330	Krimpenerwaard	49.610
Gulpen-Wittem	26.922	Laarbeek	32.113
Haaksbergen	32.402	Land van Cuijk	67.395
Haarlem	105.658	Landgraaf	34.805
Haarlemmermeer	110.080	Landsmeer	26.633
Halderberge	35.093	Lansingerland	59.512
Hardenberg	51.437	Laren	26.730
Harderwijk	44.323	Leeuwarden	70.087
Hardinxveld-Giessendam	29.710	Leiden	75.086
Harlingen	26.537	Leiderdorp	34.997
Hattem	26.826	Leidschendam-Voorburg	59.224
Heemskerk	39.420	Lelystad	56.243
Heemstede	36.535	Leudal	38.747
Heerde	30.094	Leusden	38.266
Heerenveen	44.130	Lingewaard	45.092
Heerlen	47.880	Lisse	32.305
Heeze-Leende	29.902	Lochem	38.458
Heiloo	33.555	Loon op Zand	32.305
Hellendoorn	38.843	Lopik	28.172
Helmond	61.339	Losser	31.440
Hendrik-Ido-Ambacht	38.170	Maasdriel	33.555
Hengelo	56.724	Maasgouw	32.305
Het Hogeland	41.727	Maashorst	49.995
Heumen	29.133	Maassluis	36.247
Heusden	43.938	Maastricht	62.877
Hillegom	31.921	Medemblik	42.784
Hilvarenbeek	29.325	Meerssen	29.518
Hilversum	67.395	Meierijstad	64.511
Hoeksche Waard	67.972	Meppel	37.112

Decentralisatie-uitkering Spreidingswet			
Gemeente	**Bedrag 2026**	**Gemeente**	**Bedrag 2026**
Middelburg	42.784	Pijnacker-Nootdorp	54.898
Midden-Delfland	31.440	Purmerend	66.049
Midden-Drenthe	37.208	Putten	33.267
Midden-Groningen	45.092	Raalte	40.285
Moerdijk	38.747	Reimerswaal	31.152
Molenlanden	44.419	Renkum	36.055
Montferland	37.401	Renswoude	23.365
Montfoort	27.883	Reusel-De Mierden	27.691
Mook en Middelaar	24.518	Rheden	38.843
Neder-Betuwe	32.690	Rhenen	30.575
Nederweert	29.037	Ridderkerk	41.919
Nieuwegein	52.206	Rijssen-Holten	40.285
Nieuwkoop	36.343	Rijswijk	47.976
Nijkerk	44.515	Roerdalen	30.094
Nijmegen	93.929	Roermond	45.572
Nissewaard	59.320	Roosendaal	54.994
Noardeast-Fryslân	40.573	Rotterdam	256.976
Noord-Beveland	23.942	Rozendaal	21.250
Noordenveld	36.343	Rucphen	31.152
Noordoostpolder	44.515	Schagen	44.419
Noordwijk	44.419	Scherpenzeel	25.672
Nuenen, Gerwen en Neder	34.036	Schiedam	54.032
Nunspeet	34.901	Schiermonnikoog	20.481
Oegstgeest	35.863	Schouwen-Duiveland	36.920
Oirschot	31.152	's-Gravenhage	241.690
Oisterwijk	38.074	's-Hertogenbosch	97.774
Oldambt	35.093	Simpelveld	24.711
Oldebroek	32.402	Sint-Michielsgestel	37.016
Oldenzaal	35.286	Sittard-Geleen	57.685
Olst-Wijhe	29.998	Sliedrecht	32.209
Ommen	29.998	Sluis	30.960
Oost Gelre	35.766	Smallingerland	44.707
Oosterhout	48.168	Soest	45.284
Ooststellingwerf	31.921	Someren	30.575
Oostzaan	25.384	Son en Breugel	30.479
Opmeer	26.537	Stadskanaal	32.209
Opsterland	35.093	Staphorst	29.998
Oss	64.607	Stede Broec	30.671
Oude IJsselstreek	38.458	Steenbergen	31.729
Ouder-Amstel	27.979	Steenwijkerland	41.631
Oudewater	25.672	Stein	31.633
Overbetuwe	45.957	Stichtse Vecht	55.763
Papendrecht	35.863	Súdwest-Fryslân	62.300
Peel en Maas	43.650	Terneuzen	44.419
Pekela	24.518	Terschelling	22.307

Decentralisatie-uitkering Spreidingswet			
Gemeente	**Bedrag 2026**	**Gemeente**	**Bedrag 2026**
Texel	27.018	Waddinxveen	38.266
Teylingen	41.823	Wageningen	35.190
Tholen	32.786	Wassenaar	34.420
Tiel	38.362	Waterland	29.710
Tilburg	114.310	Weert	44.130
Tubbergen	32.017	West Betuwe	49.033
Twenterand	36.151	West Maas en Waal	30.767
Tynaarlo	39.804	Westerkwartier	53.167
Tytsjerksteradiel	36.151	Westerveld	30.383
Uitgeest	27.595	Westervoort	26.922
Uithoorn	36.824	Westerwolde	31.921
Urk	32.113	Westland	81.816
Utrecht	197.179	Weststellingwerf	32.402
Utrechtse Heuvelrug	47.591	Wierden	33.940
Vaals	23.653	Wijchen	41.342
Valkenburg aan de Geul	27.787	Wijdemeren	33.748
Valkenswaard	35.670	Wijk bij Duurstede	33.075
Veendam	31.056	Winterswijk	33.651
Veenendaal	54.225	Woensdrecht	30.767
Veere	32.017	Woerden	49.514
Veldhoven	45.668	Wormerland	28.364
Velsen	53.359	Woudenberg	28.460
Venlo	62.973	Zaanstad	93.064
Venray	41.342	Zaltbommel	35.574
Vijfheerenlanden	51.437	Zandvoort	28.172
Vlaardingen	51.340	Zeewolde	32.786
Vlieland	20.481	Zeist	53.071
Vlissingen	37.978	Zevenaar	40.862
Voerendaal	26.441	Zoetermeer	82.393
Voorne aan Zee	57.685	Zoeterwoude	25.960
Voorschoten	34.709	Zuidplas	46.726
Voorst	33.651	Zundert	32.113
Vught	38.458	Zutphen	41.727
Waadhoeke	41.438	Zwartewaterland	32.113
Waalre	30.287	Zwijndrecht	39.612
Waalwijk	43.842	Zwolle	83.065
		Totaal	**15.300.012**

Bijlage 3.3-3 Decentralisatie-uitkering Pilot wijkgerichte vaccinatieaanpak

Decentralisatie-uitkering Pilot wijkgerichte vaccinatieaanpak	
Gemeente	**Bedrag 2026**
Almere	356.889
Amsterdam	1.500.000
Barneveld	239.790
Ede	372.918
Eindhoven	242.000
Rotterdam	1.278.000
's-Gravenhage	1.536.000
Tilburg	57.134
Utrecht	730.000
Zaanstad	245.905
Totaal	**6.558.636**

Bijlage 3.3-4 Decentralisatie-uitkering Faciliteitenbesluit opvangcentra

Mutatie decentralisatie-uitkering Faciliteitenbesluit opvangcentra			
Gemeente	**Bedrag 2026**	**Gemeente**	**Bedrag 2026**
Alphen aan den Rijn	1.063.481	Nieuwegein	175.723
Amersfoort	186.743	Noordoostpolder	185.790
Amsterdam	175.059	Nunspeet	263.030
Arnhem	109.771	Oirschot	163.430
Assen	69.878	Papendrecht	117.792
Bodegraven-Reeuwijk	7.986	Peel en Maas	22.368
Borsele	324.285	Renkum	11.345
Bronckhorst	22.690	Rheden	18.684
Capelle aan den IJssel	10.980	Rotterdam	120.245
Dalfsen	911.616	Schouwen-Duiveland	871.193
Delft	16.789	's-Hertogenbosch	11.900
Eindhoven	95.529	Smallingerland	11.565
Goes	21.048	Stede Broec	11.345
Heeze-Leende	11.345	Tytsjerksteradiel	235.549
Heiloo	29.324	Utrechtse Heuvelrug	30.537
Hengelo	26.591	Veendam	21.780
Hilversum	18.949	Vlaardingen	11.345
Hoeksche Waard	509.412	Waddinxveen	11.900
Hoorn	5.759	Wageningen	43.188
Leeuwarden	55.539	Wassenaar	90.296
Leidschendam-Voorburg	47.796	Westerveld	62.666
Lingewaard	187.245	Zwolle	132.042
		Totaal	**6.531.528**

Bijlage 3.3-5 Decentralisatie-uitkering Impulsbudget arbeidsmarktregio's

Mutatie decentralisatie-uitkering Impulsbudget arbeidsmarktregio's			
Gemeente	**Bedrag 2026**	**Gemeente**	**Bedrag 2026**
Alkmaar	158.307	Heerlen	158.307
Almere	158.307	Helmond	158.307
Amersfoort	158.307	Hilversum	158.307
Amsterdam	158.307	Leeuwarden	158.307
Apeldoorn	158.307	Leiden	158.307
Arnhem	158.307	Nijmegen	158.307
Breda	158.307	Roermond	158.307
Doetinchem	158.307	Rotterdam	158.307
Dordrecht	158.307	's-Gravenhage	158.307
Ede	158.307	's-Hertogenbosch	158.307
Eindhoven	158.307	Tiel	158.307
Emmen	158.307	Tilburg	158.307
Enschede	158.307	Utrecht	158.307
Goes	158.307	Venlo	158.307
Gorinchem	158.307	Zaanstad	158.307
Gouda	158.307	Zoetermeer	158.307
Groningen	158.307	Zwolle	158.307
Haarlem	158.307	**Totaal**	**5.540.745**

Bijlage 3.3-6 Decentralisatie-uitkering Landelijke aanpak adreskwaliteit

Decentralisatie-uitkering Landelijke aanpak adreskwaliteit			
Gemeente	**Bedrag 2026**	**Gemeente**	**Bedrag 2026**
Aa en Hunze	3.389	Boxtel	4.909
Aalsmeer	4.033	Breda	38.488
Aalten	2.606	Bronckhorst	3.158
Achtkarspelen	2.237	Brummen	3.158
Alblasserdam	2.421	Brunssum	2.467
Albrandswaard	2.283	Bunnik	3.711
Alkmaar	9.653	Bunschoten	3.389
Almelo	6.198	Buren	4.678
Almere	25.959	Capelle aan den IJssel	5.692
Alphen aan den Rijn	10.620	Castricum	2.606
Alphen-Chaam	2.099	Coevorden	2.606
Altena	5.554	Cranendonck	2.559
Ameland	2.559	Culemborg	3.296
Amersfoort	13.476	Dalfsen	2.467
Amstelveen	14.628	Dantumadiel	2.283
Amsterdam	217.120	De Bilt	4.863
Apeldoorn	18.589	De Fryske Marren	3.389
Arnhem	46.273	De Ronde Venen	2.744
Assen	5.646	De Wolden	3.020
Asten	3.803	Delft	57.098
Baarle-Nassau	2.053	Den Helder	6.613
Baarn	6.981	Deurne	6.060
Barendrecht	3.573	Deventer	12.647
Barneveld	4.909	Diemen	9.883
Beek	2.836	Dijk en Waard	6.521
Beekdaelen	2.513	Dinkelland	2.283
Beesel	2.007	Doesburg	1.961
Berg en Dal	3.895	Doetinchem	6.014
Bergeijk	3.020	Dongen	2.698
Bergen (L.)	2.145	Dordrecht	11.450
Bergen (NH.)	2.421	Drechterland	3.020
Bergen op Zoom	6.060	Drimmelen	5.093
Berkelland	3.481	Dronten	9.239
Bernheze	3.066	Druten	4.863
Best	2.421	Duiven	2.882
Beuningen	3.020	Echt-Susteren	3.849
Beverwijk	5.646	Edam-Volendam	2.145
Bladel	3.020	Ede	20.800
Blaricum	1.822	Eemnes	2.053
Bloemendaal	2.928	Eemsdelta	3.250
Bodegraven-Reeuwijk	3.619	Eersel	3.481
Boekel	2.467	Eijsden-Margraten	3.066
Borger-Odoorn	3.204	Eindhoven	74.786
Borne	2.145	Elburg	2.882
Borsele	3.435	Emmen	9.239

Decentralisatie-uitkering Landelijke aanpak adreskwaliteit			
Gemeente	**Bedrag 2026**	**Gemeente**	**Bedrag 2026**
Enkhuizen	3.435	Hof van Twente	3.711
Enschede	46.918	Hollands Kroon	5.922
Epe	2.882	Hoogeveen	4.909
Ermelo	6.244	Hoorn	5.047
Etten-Leur	3.619	Horst aan de Maas	7.166
Geertruidenberg	2.283	Houten	2.882
Geldrop-Mierlo	3.757	Huizen	3.343
Gemert-Bakel	3.481	Hulst	4.724
Gennep	5.784	IJsselstein	2.375
Gilze en Rijen	2.836	Kaag en Braassem	2.652
Goeree-Overflakkee	5.093	Kampen	5.461
Goes	3.987	Kapelle	2.237
Goirle	2.698	Katwijk	4.494
Gooise Meren	3.895	Kerkrade	4.863
Gorinchem	3.757	Koggenland	3.020
Gouda	7.442	Krimpen aan den IJssel	2.606
Groningen	133.148	Krimpenerwaard	4.540
Gulpen-Wittem	2.559	Laarbeek	3.250
Haaksbergen	2.237	Land van Cuijk	6.383
Haarlem	18.681	Landgraaf	4.817
Haarlemmermeer	13.891	Landsmeer	2.191
Halderberge	2.467	Lansingerland	2.974
Hardenberg	4.264	Laren	2.145
Harderwijk	6.429	Leeuwarden	27.618
Hardinxveld-Giessendam	2.283	Leiden	49.820
Harlingen	2.237	Leiderdorp	2.191
Hattem	1.869	Leidschendam-Voorburg	6.521
Heemskerk	2.790	Lelystad	9.929
Heemstede	2.974	Leudal	4.448
Heerde	3.020	Leusden	2.513
Heerenveen	5.047	Lingewaard	3.803
Heerlen	12.048	Lisse	3.250
Heeze-Leende	4.172	Lochem	2.329
Heiloo	2.145	Loon op Zand	3.389
Hellendoorn	2.836	Lopik	2.652
Helmond	6.613	Losser	4.448
Hendrik-Ido-Ambacht	2.283	Maasdriel	5.231
Hengelo	8.363	Maasgouw	6.060
Het Hogeland	4.126	Maashorst	5.830
Heumen	2.790	Maassluis	2.882
Heusden	4.310	Maastricht	58.848
Hillegom	4.264	Medemblik	5.139
Hilvarenbeek	2.237	Meerssen	2.928
Hilversum	12.878	Meierijstad	7.580
Hoeksche Waard	3.619	Meppel	3.665

Decentralisatie-uitkering Landelijke aanpak adreskwaliteit			
Gemeente	**Bedrag 2026**	**Gemeente**	**Bedrag 2026**
Middelburg	6.751	Pijnacker-Nootdorp	7.488
Midden-Delfland	3.020	Purmerend	7.949
Midden-Drenthe	2.790	Putten	2.559
Midden-Groningen	4.724	Raalte	2.652
Moerdijk	2.836	Reimerswaal	3.849
Molenlanden	2.652	Renkum	4.310
Montferland	3.435	Renswoude	2.191
Montfoort	2.375	Reusel-De Mierden	2.329
Mook en Middelaar	1.822	Rheden	8.041
Neder-Betuwe	3.158	Rhenen	3.389
Nederweert	4.264	Ridderkerk	3.112
Nieuwegein	5.001	Rijssen-Holten	2.329
Nieuwkoop	3.250	Rijswijk	6.014
Nijkerk	4.724	Roerdalen	3.481
Nijmegen	98.186	Roermond	6.659
Nissewaard	6.337	Roosendaal	10.298
Noardeast-Fryslân	3.527	Rotterdam	110.669
Noord-Beveland	2.145	Rozendaal	1.638
Noordenveld	2.329	Rucphen	2.836
Noordoostpolder	9.653	Schagen	4.586
Noordwijk	7.580	Scherpenzeel	2.375
Nuenen, Gerwen en Neder	2.467	Schiedam	11.265
Nunspeet	2.790	Schiermonnikoog	2.145
Oegstgeest	3.343	Schouwen-Duiveland	3.020
Oirschot	2.606	's-Gravenhage	129.278
Oisterwijk	3.296	's-Hertogenbosch	18.037
Oldambt	3.665	Simpelveld	2.283
Oldebroek	2.559	Sint-Michielsgestel	3.757
Oldenzaal	2.145	Sittard-Geleen	8.455
Olst-Wijhe	2.882	Sliedrecht	5.277
Ommen	3.066	Sluis	3.757
Oost Gelre	2.191	Smallingerland	5.461
Oosterhout	3.481	Soest	3.849
Ooststellingwerf	2.513	Someren	3.296
Oostzaan	2.099	Son en Breugel	2.606
Opmeer	2.283	Stadskanaal	3.296
Opsterland	2.467	Staphorst	2.099
Oss	10.344	Stede Broec	2.836
Oude IJsselstreek	3.343	Steenbergen	3.803
Ouder-Amstel	2.882	Steenwijkerland	4.264
Oudewater	2.513	Stein	1.822
Overbetuwe	4.126	Stichtse Vecht	4.632
Papendrecht	2.191	Súdwest-Fryslân	3.987
Peel en Maas	9.192	Terneuzen	4.448
Pekela	2.145	Terschelling	3.941

Decentralisatie-uitkering Landelijke aanpak adreskwaliteit			
Gemeente	**Bedrag 2026**	**Gemeente**	**Bedrag 2026**
Texel	3.158	Waddinxveen	3.204
Teylingen	4.632	Wageningen	37.705
Tholen	2.099	Wassenaar	2.790
Tiel	7.949	Waterland	2.007
Tilburg	83.538	Weert	6.291
Tubbergen	2.237	West Betuwe	5.185
Twenterand	2.606	West Maas en Waal	3.389
Tynaarlo	3.158	Westerkwartier	3.435
Tytsjerksteradiel	3.895	Westerveld	2.559
Uitgeest	2.099	Westervoort	2.375
Uithoorn	4.080	Westerwolde	2.145
Urk	2.744	Westland	26.742
Utrecht	154.290	Weststellingwerf	2.467
Utrechtse Heuvelrug	8.686	Wierden	2.375
Vaals	2.467	Wijchen	2.652
Valkenburg aan de Geul	3.204	Wijdemeren	2.421
Valkenswaard	2.191	Wijk bij Duurstede	2.744
Veendam	2.421	Winterswijk	4.080
Veenendaal	4.540	Woensdrecht	3.296
Veere	3.757	Woerden	3.987
Veldhoven	3.895	Wormerland	2.329
Velsen	7.028	Woudenberg	2.375
Venlo	15.411	Zaanstad	18.129
Venray	6.060	Zaltbommel	5.231
Vijfheerenlanden	3.895	Zandvoort	3.343
Vlaardingen	6.521	Zeewolde	7.212
Vlieland	2.145	Zeist	11.772
Vlissingen	8.041	Zevenaar	2.836
Voerendaal	1.915	Zoetermeer	6.705
Voorne aan Zee	4.494	Zoeterwoude	3.066
Voorschoten	2.467	Zuidplas	4.218
Voorst	4.172	Zundert	5.047
Vught	3.849	Zutphen	3.757
Waadhoeke	3.665	Zwartewaterland	3.250
Waalre	1.961	Zwijndrecht	3.619
Waalwijk	5.185	Zwolle	16.747
		Totaal	**2.856.125**

Bijlage 3.3-8 Decentralisatie-uitkering Startbanen statushouders

Decentralisatie-uitkering Startbanen statushouders	
Gemeente	**Bedrag 2026**
Alkmaar	175.000
Amsterdam	240.000
Doetinchem	175.000
Dordrecht	175.000
Enschede	175.000
Haarlem	175.000
Helmond	175.000
Meierijstad	175.000
Rotterdam	415.000
's-Hertogenbosch	175.000
Utrecht	240.000
Zwolle	175.000
Totaal	**2.470.000**

Bijlage 3.3-9 Decentralisatie-uitkering Veilig vergaderen

Decentralisatie-uitkering Veilig vergaderen	
Gemeente	**Bedrag 2026**
Altena	80.589
Amersfoort	66.848
Baarn	98.375
Best	92.961
Bunschoten	101.188
De Bilt	86.055
Geertruidenberg	102.407
Geldrop-Mierlo	87.489
Gooise Meren	79.886
Hilvarenbeek	111.324
Houten	83.110
IJsselstein	91.911
Krimpenerwaard	80.834
Leiderdorp	95.989
Lingewaard	84.300
Meppel	89.719
Montfoort	117.011
Nieuwegein	78.098
Noordoostpolder	82.738
Oudewater	127.293
Rijswijk	79.706
Stein	99.160
Vijfheerenlanden	79.338
Zoeterwoude	127.896
Totaal	**2.224.225**

Bijlage 3.3-12 Decentralisatie-uitkering Energy Performance of Buildings Directive

Decentralisatie-uitkering Energy Performance of Buildings Directive (EPBD)			
Gemeente	**Bedrag 2026**	**Gemeente**	**Bedrag 2026**
Aa en Hunze	3.289	Boxtel	2.669
Aalsmeer	2.893	Breda	13.574
Aalten	2.534	Bronckhorst	3.553
Achtkarspelen	2.622	Brummen	2.694
Alblasserdam	1.941	Brunssum	2.752
Albrandswaard	2.069	Bunnik	1.918
Alkmaar	7.671	Bunschoten	2.321
Almelo	5.590	Buren	2.720
Almere	9.403	Capelle aan den IJssel	3.387
Alphen aan den Rijn	7.347	Castricum	3.475
Alphen-Chaam	1.711	Coevorden	4.000
Altena	4.801	Cranendonck	2.468
Ameland	2.409	Culemborg	2.623
Amersfoort	9.766	Dalfsen	2.926
Amstelveen	5.712	Dantumadiel	1.923
Amsterdam	22.975	De Bilt	3.826
Apeldoorn	12.764	De Fryske Marren	6.329
Arnhem	8.186	De Ronde Venen	4.750
Assen	4.956	De Wolden	2.920
Asten	2.131	Delft	4.323
Baarle-Nassau	2.294	Den Helder	7.211
Baarn	2.697	Deurne	2.734
Barendrecht	3.546	Deventer	6.646
Barneveld	7.771	Diemen	1.914
Beek	1.803	Dijk en Waard	5.992
Beekdaelen	2.880	Dinkelland	2.533
Beesel	2.147	Doesburg	1.460
Berg en Dal	2.865	Doetinchem	4.581
Bergeijk	2.701	Dongen	2.705
Bergen (L.)	1.587	Dordrecht	8.189
Bergen (NH.)	5.273	Drechterland	2.285
Bergen op Zoom	6.982	Drimmelen	2.866
Berkelland	3.973	Dronten	5.096
Bernheze	2.358	Druten	1.814
Best	2.671	Duiven	2.169
Beuningen	2.442	Echt-Susteren	3.821
Beverwijk	3.521	Edam-Volendam	3.755
Bladel	2.757	Ede	10.147
Blaricum	1.407	Eemnes	1.441
Bloemendaal	2.060	Eemsdelta	4.337
Bodegraven-Reeuwijk	3.780	Eersel	2.401
Boekel	1.513	Eijsden-Margraten	2.439
Borger-Odoorn	3.125	Eindhoven	16.066
Borne	2.064	Elburg	2.786
Borsele	2.974	Emmen	9.622

Decentralisatie-uitkering Energy Performance of Buildings Directive (EPBD)			
Gemeente	**Bedrag 2026**	**Gemeente**	**Bedrag 2026**
Enkhuizen	2.096	Hof van Twente	3.951
Enschede	11.476	Hollands Kroon	5.213
Epe	3.463	Hoogeveen	4.703
Ermelo	4.400	Hoorn	4.440
Etten-Leur	3.985	Horst aan de Maas	4.848
Geertruidenberg	2.387	Houten	3.179
Geldrop-Mierlo	3.769	Huizen	3.064
Gemert-Bakel	2.951	Hulst	3.175
Gennep	2.520	IJsselstein	2.357
Gilze en Rijen	3.812	Kaag en Braassem	3.086
Goeree-Overflakkee	9.326	Kampen	4.646
Goes	4.330	Kapelle	2.122
Goirle	2.110	Katwijk	3.808
Gooise Meren	5.024	Kerkrade	4.821
Gorinchem	2.837	Koggenland	2.554
Gouda	4.313	Krimpen aan den IJssel	2.620
Groningen	13.853	Krimpenerwaard	4.394
Gulpen-Wittem	1.887	Laarbeek	2.241
Haaksbergen	2.483	Land van Cuijk	6.772
Haarlem	9.243	Landgraaf	3.194
Haarlemmermeer	11.222	Landsmeer	1.682
Halderberge	3.399	Lansingerland	4.312
Hardenberg	5.864	Laren	1.581
Harderwijk	3.885	Leeuwarden	11.084
Hardinxveld-Giessendam	1.777	Leiden	5.633
Harlingen	2.073	Leiderdorp	2.123
Hattem	1.743	Leidschendam-Voorburg	3.881
Heemskerk	3.618	Lelystad	5.339
Heemstede	2.619	Leudal	3.476
Heerde	1.825	Leusden	2.573
Heerenveen	4.996	Lingewaard	3.447
Heerlen	7.281	Lisse	2.599
Heeze-Leende	2.047	Lochem	4.246
Heiloo	2.579	Loon op Zand	2.602
Hellendoorn	3.562	Lopik	1.844
Helmond	6.813	Losser	2.277
Hendrik-Ido-Ambacht	2.455	Maasdriel	2.487
Hengelo	7.442	Maasgouw	3.036
Het Hogeland	4.779	Maashorst	5.093
Heumen	1.979	Maassluis	2.735
Heusden	4.335	Maastricht	8.018
Hillegom	2.169	Medemblik	4.616
Hilvarenbeek	2.325	Meerssen	1.776
Hilversum	6.051	Meierijstad	6.199
Hoeksche Waard	6.560	Meppel	2.947

Decentralisatie-uitkering Energy Performance of Buildings Directive (EPBD)			
Gemeente	**Bedrag 2026**	**Gemeente**	**Bedrag 2026**
Middelburg	5.281	Pijnacker-Nootdorp	3.447
Midden-Delfland	2.114	Purmerend	6.020
Midden-Drenthe	4.569	Putten	3.696
Midden-Groningen	5.501	Raalte	3.475
Moerdijk	4.243	Reimerswaal	3.033
Molenlanden	3.807	Renkum	2.781
Montferland	2.859	Renswoude	1.162
Montfoort	1.719	Reusel-De Mierden	1.803
Mook en Middelaar	1.406	Rheden	4.191
Neder-Betuwe	2.421	Rhenen	2.162
Nederweert	1.927	Ridderkerk	3.477
Nieuwegein	3.895	Rijssen-Holten	3.653
Nieuwkoop	3.169	Rijswijk	3.843
Nijkerk	3.567	Roerdalen	2.344
Nijmegen	9.892	Roermond	4.400
Nissewaard	5.507	Roosendaal	7.724
Noardeast-Fryslân	4.694	Rotterdam	20.142
Noord-Beveland	3.217	Rozendaal	900
Noordenveld	4.049	Rucphen	2.312
Noordoostpolder	4.894	Schagen	7.681
Noordwijk	5.541	Scherpenzeel	1.573
Nuenen, Gerwen en Neder	2.323	Schiedam	3.298
Nunspeet	3.902	Schiermonnikoog	1.355
Oegstgeest	1.978	Schouwen-Duiveland	8.248
Oirschot	2.376	's-Gravenhage	16.428
Oisterwijk	3.066	's-Hertogenbosch	10.234
Oldambt	4.096	Simpelveld	1.720
Oldebroek	2.602	Sint-Michielsgestel	2.304
Oldenzaal	2.870	Sittard-Geleen	7.343
Olst-Wijhe	1.980	Sliedrecht	2.197
Ommen	3.242	Sluis	8.669
Oost Gelre	3.022	Smallingerland	4.991
Oosterhout	5.429	Soest	3.991
Ooststellingwerf	3.319	Someren	2.396
Oostzaan	1.606	Son en Breugel	2.150
Opmeer	1.670	Stadskanaal	3.362
Opsterland	2.625	Staphorst	2.065
Oss	6.445	Stede Broec	2.056
Oude IJsselstreek	3.003	Steenbergen	2.883
Ouder-Amstel	2.516	Steenwijkerland	5.020
Oudewater	1.460	Stein	2.252
Overbetuwe	3.637	Stichtse Vecht	4.625
Papendrecht	2.566	Súdwest-Fryslân	8.685
Peel en Maas	3.795	Terneuzen	5.844
Pekela	1.697	Terschelling	2.088

Decentralisatie-uitkering Energy Performance of Buildings Directive (EPBD)			
Gemeente	**Bedrag 2026**	**Gemeente**	**Bedrag 2026**
Texel	5.545	Waddinxveen	3.024
Teylingen	2.965	Wageningen	2.664
Tholen	3.880	Wassenaar	2.591
Tiel	3.606	Waterland	2.114
Tilburg	15.669	Weert	4.349
Tubbergen	1.955	West Betuwe	4.071
Twenterand	2.786	West Maas en Waal	2.096
Tynaarlo	4.056	Westerkwartier	4.882
Tytsjerksteradiel	3.398	Westerveld	3.067
Uitgeest	1.739	Westervoort	1.491
Uithoorn	2.775	Westerwolde	2.736
Urk	2.310	Westland	8.442
Utrecht	13.866	Weststellingwerf	2.829
Utrechtse Heuvelrug	4.839	Wierden	3.153
Vaals	1.801	Wijchen	3.703
Valkenburg aan de Geul	2.165	Wijdemeren	3.680
Valkenswaard	2.965	Wijk bij Duurstede	2.188
Veendam	3.084	Winterswijk	3.187
Veenendaal	3.803	Woensdrecht	3.430
Veere	6.104	Woerden	3.986
Veldhoven	3.829	Wormerland	1.799
Velsen	6.356	Woudenberg	1.736
Venlo	8.115	Zaanstad	9.871
Venray	3.439	Zaltbommel	3.010
Vijfheerenlanden	4.491	Zandvoort	2.626
Vlaardingen	3.813	Zeewolde	3.541
Vlieland	1.288	Zeist	4.195
Vlissingen	4.647	Zevenaar	3.596
Voerendaal	1.529	Zoetermeer	5.716
Voorne aan Zee	5.941	Zoeterwoude	1.547
Voorschoten	2.319	Zuidplas	4.450
Voorst	2.670	Zundert	2.454
Vught	3.114	Zutphen	3.845
Waadhoeke	4.169	Zwartewaterland	2.570
Waalre	1.867	Zwijndrecht	3.397
Waalwijk	4.299	Zwolle	7.749
		Totaal	**1.399.081**

Bijlage 3.3-15 Decentralisatie-uitkering Veerkracht en weerbaarheid

Decentralisatie-uitkering Veerkracht en weerbaarheid	
Gemeente	**Bedrag 2026**
Alphen aan den Rijn	30.000
Amsterdam	50.000
Barneveld	29.000
Bergen op Zoom	80.000
Breda	27.623
Delft	23.000
Dordrecht	24.800
Druten	25.640
Eindhoven	73.550
Enschede	41.323
Groningen	30.000
Hengelo	30.000
Leiden	25.000
Leidschendam-Voorbu	30.000
Nunspeet	22.320
Rotterdam	46.055
Súdwest-Fryslân	50.000
Tiel	26.000
Tilburg	50.000
Veenendaal	30.000
Voorst	30.000
Wageningen	24.750
Wijchen	25.640
Zeewolde	21.074
Zutphen	21.566
Totaal	**867.341**

Bijlage 3.3-16 Decentralisatie-uitkering Regionale Energie Strategieën

Decentralisatie-uitkering Regionale Energie Strategieën			
Gemeente	**Bedrag 2026 t/m 2031**	**Mutatie deze circulaire**	**Bedrag 2026 t/m 2031 deze circulaire**
Alphen aan den Rijn	423.374		423.374
Amersfoort	276.667		276.667
Barendrecht	570.000	-570.000	0
Bodegraven-Reeuwijk	265.721	-265.721	0
Breda	490.082		490.082
Brummen	297.737		297.737
Cranendonck	574.671		574.671
Culemborg	281.176		281.176
Doetinchem	303.978		303.978
Dordrecht	274.187		274.187
Goeree-Overflakkee	146.634		146.634
Goes		376.059	376.059
Gorinchem	159.769		159.769
Heerlen	454.883		454.883
Hengelo		438.902	438.902
Het Hogeland	397.208		397.208
Hoeksche Waard	153.189		153.189
Land van Cuijk	406.434		406.434
Leeuwarden	493.820		493.820
Nijkerk	330.169		330.169
Nijmegen	510.387		510.387
Oldebroek	256.127		256.127
Rotterdam		570.000	570.000
Terneuzen	376.059	-376.059	0
Tilburg	347.526		347.526
Utrecht	562.946		562.946
Venlo	428.487		428.487
Zuidplas		265.721	265.721
Zwolle		416.627	416.627
Totaal	**8.781.231**	**855.529**	**9.636.760**

Bijlage 3.3-18 Decentralisatie-uitkering Basisregistratie Personen (BRP): centralisering inschrijving vergunninghouders

Decentralisatie-uitkering Basisregistratie Personen (BRP): centralisering inschrijving vergunninghouders	
Gemeente	**Bedrag 2026**
Amsterdam	69.555
Cranendonck	52.166
Gilze en Rijen	59.036
's-Gravenhage	13.031
Utrecht	21.725
Venlo	26.083
Westerwolde	69.770
Zevenaar	168.521
Zwolle	34.778
Totaal	**514.665**

Bijlage 3.3-22 Decentralisatie-uitkering Work in NL Betrekken zelforganisaties en sleutelpersonen

Decentralisatie-uitkering Work in NL Betrekken zelforganisaties en sleutelpersonen	
Gemeente	**Bedrag 2026**
Deventer	35.000
Haarlem	35.000
Helmond	35.000
Leiden	35.000
Maastricht	35.000
Roermond	35.000
Rotterdam	35.000
's-Gravenhage	35.000
Venlo	35.000
Zaanstad	35.000
Totaal	**350.000**

Bijlage 3.3-23 Decentralisatie-uitkering Vrouwelijke statushouders

Decentralisatie-uitkering Vrouwelijke statushouders	
Gemeente	**Bedrag 2026**
Alphen aan den Rijn	30.000
Amsterdam	30.000
Barneveld	30.000
Duiven	30.000
Enschede	30.000
Leiden	30.000
Nijmegen	30.000
Rotterdam	30.000
Utrecht	30.000
Zwolle	30.000
Totaal	**300.000**

Bijlage 3.3-29 Decentralisatie-uitkering Openbare Bibliotheken

Decentralisatie-uitkering Openbare Bibliotheken			
Gemeente	**Bedrag 2027**	**Gemeente**	**Bedrag 2027**
Aa en Hunze	105.000	Boxtel	105.000
Aalsmeer	105.000	Breda	580.122
Aalten	105.000	Bronckhorst	109.748
Achtkarspelen	105.000	Brummen	105.000
Alblasserdam	105.000	Brunssum	105.000
Albrandswaard	105.000	Bunnik	105.000
Alkmaar	345.248	Bunschoten	105.000
Almelo	229.256	Buren	105.000
Almere	709.488	Capelle aan den IJssel	212.579
Alphen aan den Rijn	357.716	Castricum	113.085
Alphen-Chaam	105.000	Coevorden	108.973
Altena	179.785	Cranendonck	105.000
Ameland	105.000	Culemborg	105.000
Amersfoort	499.480	Dalfsen	105.000
Amstelveen	292.312	Dantumadiel	105.000
Amsterdam	2.872.877	De Bilt	133.245
Apeldoorn	516.097	De Fryske Marren	159.356
Arnhem	524.057	De Ronde Venen	139.534
Assen	215.845	De Wolden	105.000
Asten	105.000	Delft	335.771
Baarle-Nassau	105.000	Den Helder	172.868
Baarn	105.000	Deurne	105.000
Barendrecht	148.538	Deventer	320.589
Barneveld	194.974	Diemen	105.000
Beek	105.000	Dijk en Waard	278.804
Beekdaelen	109.504	Dinkelland	105.000
Beesel	105.000	Doesburg	105.000
Berg en Dal	108.885	Doetinchem	184.421
Bergeijk	105.000	Dongen	105.000
Bergen (L.)	105.000	Dordrecht	375.123
Bergen (NH.)	105.000	Drechterland	105.000
Bergen op Zoom	215.611	Drimmelen	105.000
Berkelland	134.157	Dronten	138.601
Bernheze	105.000	Druten	105.000
Best	105.000	Duiven	105.000
Beuningen	105.000	Echt-Susteren	105.000
Beverwijk	131.309	Edam-Volendam	113.234
Bladel	105.000	Ede	382.260
Blaricum	105.000	Eemnes	105.000
Bloemendaal	105.000	Eemsdelta	136.780
Bodegraven-Reeuwijk	113.738	Eersel	105.000
Boekel	105.000	Eijsden-Margraten	105.000
Borger-Odoorn	105.000	Eindhoven	761.838
Borne	105.000	Elburg	105.000
Borsele	105.000	Emmen	335.137

Decentralisatie-uitkering Openbare Bibliotheken			
Gemeente	**Bedrag 2027**	**Gemeente**	**Bedrag 2027**
Enkhuizen	105.000	Hof van Twente	109.114
Enschede	496.183	Hollands Kroon	154.306
Epe	105.000	Hoogeveen	173.182
Ermelo	105.000	Hoorn	232.416
Etten-Leur	140.657	Horst aan de Maas	136.704
Geertruidenberg	105.000	Houten	155.404
Geldrop-Mierlo	124.083	Huizen	125.925
Gemert-Bakel	105.000	Hulst	105.000
Gennep	105.000	IJsselstein	105.000
Gilze en Rijen	105.000	Kaag en Braassem	105.000
Goeree-Overflakkee	161.034	Kampen	173.347
Goes	123.180	Kapelle	105.000
Goirle	105.000	Katwijk	204.804
Gooise Meren	186.700	Kerkrade	139.763
Gorinchem	119.133	Koggenland	105.000
Gouda	237.345	Krimpen aan den IJssel	105.000
Groningen	745.502	Krimpenerwaard	176.589
Gulpen-Wittem	105.000	Laarbeek	105.000
Haaksbergen	105.000	Land van Cuijk	285.617
Haarlem	515.139	Landgraaf	112.374
Haarlemmermeer	509.283	Landsmeer	105.000
Halderberge	105.000	Lansingerland	203.231
Hardenberg	195.554	Laren	105.000
Harderwijk	154.498	Leeuwarden	396.994
Hardinxveld-Giessendam	105.000	Leiden	397.500
Harlingen	105.000	Leiderdorp	105.000
Hattem	105.000	Leidschendam-Voorburg	240.694
Heemskerk	120.563	Lelystad	261.632
Heemstede	105.000	Leudal	110.102
Heerde	105.000	Leusden	105.000
Heerenveen	158.463	Lingewaard	145.796
Heerlen	267.680	Lisse	105.000
Heeze-Leende	105.000	Lochem	105.000
Heiloo	105.000	Loon op Zand	105.000
Hellendoorn	110.880	Lopik	105.000
Helmond	295.423	Losser	105.000
Hendrik-Ido-Ambacht	105.000	Maasdriel	105.000
Hengelo	256.337	Maasgouw	105.000
Het Hogeland	146.623	Maashorst	183.180
Heumen	105.000	Maassluis	113.231
Heusden	142.401	Maastricht	384.379
Hillegom	105.000	Medemblik	141.230
Hilvarenbeek	105.000	Meerssen	105.000
Hilversum	288.515	Meierijstad	259.970
Hoeksche Waard	278.907	Meppel	111.679

Decentralisatie-uitkering Openbare Bibliotheken			
Gemeente	**Bedrag 2027**	**Gemeente**	**Bedrag 2027**
Middelburg	153.839	Pijnacker-Nootdorp	179.160
Midden-Delfland	105.000	Purmerend	293.355
Midden-Drenthe	105.000	Putten	105.000
Midden-Groningen	187.105	Raalte	119.206
Moerdijk	117.324	Reimerswaal	105.000
Molenlanden	139.156	Renkum	105.000
Montferland	112.893	Renswoude	105.000
Montfoort	105.000	Reusel-De Mierden	105.000
Mook en Middelaar	105.000	Rheden	133.739
Neder-Betuwe	105.000	Rhenen	105.000
Nederweert	105.000	Ridderkerk	146.656
Nieuwegein	208.184	Rijssen-Holten	119.786
Nieuwkoop	105.000	Rijswijk	188.664
Nijkerk	141.163	Roerdalen	105.000
Nijmegen	579.107	Roermond	187.365
Nissewaard	271.792	Roosendaal	238.403
Noardeast-Fryslân	140.102	Rotterdam	2.055.102
Noord-Beveland	105.000	Rozendaal	105.000
Noordenveld	105.000	Rucphen	105.000
Noordoostpolder	158.387	Schagen	148.773
Noordwijk	141.682	Scherpenzeel	105.000
Nuenen, Gerwen en Neder	105.000	Schiedam	249.890
Nunspeet	105.000	Schiermonnikoog	105.000
Oegstgeest	105.000	Schouwen-Duiveland	105.000
Oirschot	105.000	's-Gravenhage	1.736.877
Oisterwijk	105.000	's-Hertogenbosch	495.000
Oldambt	121.225	Simpelveld	105.000
Oldebroek	105.000	Sint-Michielsgestel	105.000
Oldenzaal	105.000	Sittard-Geleen	282.006
Olst-Wijhe	105.000	Sliedrecht	105.000
Ommen	105.000	Sluis	105.000
Oost Gelre	105.000	Smallingerland	174.423
Oosterhout	179.114	Soest	145.952
Ooststellingwerf	105.000	Someren	105.000
Oostzaan	105.000	Son en Breugel	105.000
Opmeer	105.000	Stadskanaal	105.000
Opsterland	105.000	Staphorst	105.000
Oss	291.424	Stede Broec	105.000
Oude IJsselstreek	120.768	Steenbergen	105.000
Ouder-Amstel	105.000	Steenwijkerland	140.074
Oudewater	105.000	Stein	105.000
Overbetuwe	150.261	Stichtse Vecht	201.898
Papendrecht	105.000	Súdwest-Fryslân	276.089
Peel en Maas	139.739	Terneuzen	170.663
Pekela	105.000	Terschelling	105.000

Decentralisatie-uitkering Openbare Bibliotheken			
Gemeente	**Bedrag 2027**	**Gemeente**	**Bedrag 2027**
Texel	105.000	Waddinxveen	108.403
Teylingen	118.154	Wageningen	130.476
Tholen	105.000	Wassenaar	105.000
Tiel	129.698	Waterland	105.000
Tilburg	703.775	Weert	157.069
Tubbergen	105.000	West Betuwe	163.007
Twenterand	105.000	West Maas en Waal	105.000
Tynaarlo	107.104	Westerkwartier	198.454
Tytsjerksteradiel	105.000	Westerveld	105.000
Uitgeest	105.000	Westervoort	105.000
Uithoorn	105.000	Westerwolde	105.000
Urk	105.000	Westland	362.566
Utrecht	1.153.269	Weststellingwerf	105.000
Utrechtse Heuvelrug	155.876	Wierden	105.000
Vaals	105.000	Wijchen	128.423
Valkenburg aan de Geul	105.000	Wijdemeren	105.000
Valkenswaard	105.000	Wijk bij Duurstede	105.000
Veendam	105.000	Winterswijk	105.000
Veenendaal	215.876	Woensdrecht	105.000
Veere	105.000	Woerden	165.307
Veldhoven	146.150	Wormerland	105.000
Velsen	214.601	Woudenberg	105.000
Venlo	317.795	Zaanstad	503.863
Venray	137.579	Zaltbommel	105.000
Vijfheerenlanden	192.900	Zandvoort	105.000
Vlaardingen	236.314	Zeewolde	105.000
Vlieland	105.000	Zeist	203.276
Vlissingen	139.928	Zevenaar	138.989
Voerendaal	105.000	Zoetermeer	399.050
Voorne aan Zee	228.787	Zoeterwoude	105.000
Voorschoten	105.000	Zuidplas	150.338
Voorst	105.000	Zundert	105.000
Vught	105.000	Zutphen	150.341
Waadhoeke	143.832	Zwartewaterland	105.000
Waalre	105.000	Zwijndrecht	136.698
Waalwijk	157.487	Zwolle	409.148
		Totaal	**62.045.070**

Bijlage 3.2-30 Decentralisatie-uitkering IBO Problematische schulden

Decentralisatie-uitkering IBO Problematische schulden			
Gemeente	**Bedrag vanaf 2027**	**Gemeente**	**Bedrag vanaf 2027**
Aa en Hunze	18.364	Boxtel	32.064
Aalsmeer	16.698	Breda	211.511
Aalten	21.169	Bronckhorst	21.237
Achtkarspelen	32.715	Brummen	16.942
Alblasserdam	19.247	Brunssum	39.213
Albrandswaard	19.143	Bunnik	7.041
Alkmaar	130.601	Bunschoten	11.427
Almelo	122.365	Buren	13.037
Almere	246.204	Capelle aan den IJssel	84.999
Alphen aan den Rijn	87.616	Castricum	19.845
Alphen-Chaam	4.307	Coevorden	37.049
Altena	36.619	Cranendonck	13.456
Ameland	1.652	Culemborg	24.884
Amersfoort	166.496	Dalfsen	15.974
Amstelveen	58.641	Dantumadiel	23.847
Amsterdam	1.587.891	De Bilt	29.233
Apeldoorn	183.029	De Fryske Marren	41.675
Arnhem	321.140	De Ronde Venen	23.972
Assen	99.386	De Wolden	13.740
Asten	11.168	Delft	137.406
Baarle-Nassau	5.365	Den Helder	76.240
Baarn	18.686	Deurne	25.426
Barendrecht	30.121	Deventer	138.250
Barneveld	36.840	Diemen	21.185
Beek	13.462	Dijk en Waard	67.426
Beekdaelen	25.800	Dinkelland	13.682
Beesel	11.716	Doesburg	14.239
Berg en Dal	37.598	Doetinchem	69.710
Bergeijk	10.090	Dongen	20.010
Bergen (L.)	9.469	Dordrecht	181.878
Bergen (NH.)	16.821	Drechterland	11.644
Bergen op Zoom	86.785	Drimmelen	14.433
Berkelland	35.725	Dronten	32.266
Bernheze	19.362	Druten	15.948
Best	20.959	Duiven	21.839
Beuningen	20.935	Echt-Susteren	24.933
Beverwijk	45.985	Edam-Volendam	17.053
Bladel	12.295	Ede	94.999
Blaricum	5.277	Eemnes	4.766
Bloemendaal	10.211	Eemsdelta	67.596
Bodegraven-Reeuwijk	19.897	Eersel	10.069
Boekel	6.940	Eijsden-Margraten	13.911
Borger-Odoorn	23.245	Eindhoven	334.983
Borne	17.091	Elburg	15.918
Borsele	14.229	Emmen	164.600

Decentralisatie-uitkering IBO Problematische schulden			
Gemeente	**Bedrag vanaf 2027**	**Gemeente**	**Bedrag vanaf 2027**
Enkhuizen	18.713	Hof van Twente	25.298
Enschede	285.948	Hollands Kroon	34.378
Epe	23.870	Hoogeveen	66.910
Ermelo	21.041	Hoorn	79.874
Etten-Leur	39.786	Horst aan de Maas	25.854
Geertruidenberg	19.148	Houten	28.303
Geldrop-Mierlo	34.885	Huizen	33.899
Gemert-Bakel	23.849	Hulst	18.830
Gennep	13.739	IJsselstein	25.868
Gilze en Rijen	20.802	Kaag en Braassem	17.209
Goeree-Overflakkee	32.972	Kampen	50.746
Goes	42.414	Kapelle	6.913
Goirle	17.672	Katwijk	48.052
Gooise Meren	39.098	Kerkrade	73.871
Gorinchem	45.010	Koggenland	12.858
Gouda	88.491	Krimpen aan den IJssel	29.023
Groningen	444.219	Krimpenerwaard	40.070
Gulpen-Wittem	9.710	Laarbeek	14.466
Haaksbergen	17.370	Land van Cuijk	67.445
Haarlem	161.592	Landgraaf	50.973
Haarlemmermeer	101.403	Landsmeer	6.322
Halderberge	25.497	Lansingerland	31.197
Hardenberg	52.959	Laren	5.154
Harderwijk	44.737	Leeuwarden	243.055
Hardinxveld-Giessendam	12.653	Leiden	148.419
Harlingen	23.177	Leiderdorp	18.542
Hattem	7.302	Leidschendam-Voorbu	80.076
Heemskerk	37.678	Lelystad	103.073
Heemstede	12.970	Leudal	21.870
Heerde	11.540	Leusden	17.899
Heerenveen	64.910	Lingewaard	29.930
Heerlen	185.575	Lisse	14.958
Heeze-Leende	6.628	Lochem	23.074
Heiloo	14.533	Loon op Zand	14.896
Hellendoorn	27.587	Lopik	8.331
Helmond	127.403	Losser	18.479
Hendrik-Ido-Ambacht	20.774	Maasdriel	15.258
Hengelo	113.231	Maasgouw	16.695
Het Hogeland	54.011	Maashorst	46.611
Heumen	12.325	Maassluis	38.870
Heusden	32.322	Maastricht	172.525
Hillegom	14.888	Medemblik	32.437
Hilvarenbeek	7.384	Meerssen	12.683
Hilversum	100.298	Meierijstad	59.358
Hoeksche Waard	52.920	Meppel	37.965

Decentralisatie-uitkering IBO Problematische schulden			
Gemeente	**Bedrag vanaf 2027**	**Gemeente**	**Bedrag vanaf 2027**
Middelburg	60.684	Pijnacker-Nootdorp	25.596
Midden-Delfland	9.220	Purmerend	83.171
Midden-Drenthe	26.664	Putten	13.962
Midden-Groningen	88.132	Raalte	24.510
Moerdijk	29.393	Reimerswaal	15.790
Molenlanden	24.607	Renkum	29.785
Montferland	28.087	Renswoude	2.346
Montfoort	6.216	Reusel-De Mierden	7.490
Mook en Middelaar	4.968	Rheden	49.888
Neder-Betuwe	16.097	Rhenen	14.532
Nederweert	9.847	Ridderkerk	48.826
Nieuwegein	63.070	Rijssen-Holten	23.804
Nieuwkoop	14.932	Rijswijk	69.847
Nijkerk	28.008	Roerdalen	16.815
Nijmegen	316.579	Roermond	85.515
Nissewaard	104.362	Roosendaal	93.413
Noardeast-Fryslân	52.871	Rotterdam	1.452.068
Noord-Beveland	5.482	Rozendaal	289
Noordenveld	26.278	Rucphen	19.249
Noordoostpolder	48.580	Schagen	29.779
Noordwijk	28.380	Scherpenzeel	5.160
Nuenen, Gerwen en Nederwetten	14.827	Schiedam	106.959
Nunspeet	20.325	Schiermonnikoog	460
Oegstgeest	15.653	Schouwen-Duiveland	23.669
Oirschot	9.184	's-Gravenhage	1.017.155
Oisterwijk	20.006	's-Hertogenbosch	187.840
Oldambt	67.539	Simpelveld	8.420
Oldebroek	18.058	Sint-Michielsgestel	15.919
Oldenzaal	28.116	Sittard-Geleen	125.156
Olst-Wijhe	13.219	Sliedrecht	27.961
Ommen	14.101	Sluis	15.016
Oost Gelre	19.661	Smallingerland	85.182
Oosterhout	50.351	Soest	33.099
Ooststellingwerf	29.248	Someren	12.533
Oostzaan	5.010	Son en Breugel	9.695
Opmeer	7.635	Stadskanaal	49.066
Opsterland	26.914	Staphorst	9.313
Oss	106.996	Stede Broec	16.094
Oude IJsselstreek	39.138	Steenbergen	18.997
Ouder-Amstel	8.914	Steenwijkerland	46.693
Oudewater	5.383	Stein	19.298
Overbetuwe	33.451	Stichtse Vecht	37.431
Papendrecht	28.788	Súdwest-Fryslân	103.924
Peel en Maas	29.796	Terneuzen	56.453
Pekela	19.564	Terschelling	1.597

Decentralisatie-uitkering IBO Problematische schulden			
Gemeente	**Bedrag vanaf 2027**	**Gemeente**	**Bedrag vanaf 2027**
Texel	9.397	Waddinxveen	20.577
Teylingen	19.613	Wageningen	35.203
Tholen	19.276	Wassenaar	16.436
Tiel	55.027	Waterland	9.457
Tilburg	337.789	Weert	48.871
Tubbergen	9.872	West Betuwe	27.853
Twenterand	30.396	West Maas en Waal	12.291
Tynaarlo	24.071	Westerkwartier	50.347
Tytsjerksteradiel	32.161	Westerveld	14.950
Uitgeest	7.962	Westervoort	17.318
Uithoorn	20.165	Westerwolde	26.498
Urk	10.334	Westland	72.610
Utrecht	437.365	Weststellingwerf	26.599
Utrechtse Heuvelrug	31.927	Wierden	13.226
Vaals	13.633	Wijchen	36.698
Valkenburg aan de Geul	14.372	Wijdemeren	11.107
Valkenswaard	27.468	Wijk bij Duurstede	14.276
Veendam	42.570	Winterswijk	31.257
Veenendaal	61.853	Woensdrecht	15.182
Veere	9.933	Woerden	35.060
Veldhoven	32.006	Wormerland	12.165
Velsen	67.563	Woudenberg	6.423
Venlo	139.657	Zaanstad	170.341
Venray	44.327	Zaltbommel	19.750
Vijfheerenlanden	42.232	Zandvoort	18.409
Vlaardingen	110.666	Zeewolde	14.981
Vlieland	719	Zeist	60.688
Vlissingen	72.533	Zevenaar	45.391
Voerendaal	7.727	Zoetermeer	135.884
Voorne aan Zee	52.581	Zoeterwoude	3.941
Voorschoten	15.060	Zuidplas	27.198
Voorst	16.240	Zundert	13.153
Vught	21.179	Zutphen	70.910
Waadhoeke	49.547	Zwartewaterland	13.795
Waalre	8.552	Zwijndrecht	56.808
Waalwijk	45.469	Zwolle	177.476
		Totaal	**19.652.932**

Bijlage 3.2-31 Decentralisatie-uitkering Regeling heroïnebehandeling

Decentralisatie-uitkering Regeling heroïnebehandeling	
Gemeente	**Bedrag 2027**
Amsterdam	1.905.433
Apeldoorn	643.731
Arnhem	690.078
Deventer	643.731
Eindhoven	643.731
Enschede	713.252
Groningen	713.252
Heerlen	643.731
Leeuwarden	759.599
Maastricht	643.731
Nijmegen	643.731
Rotterdam	1.390.448
's-Gravenhage	1.287.451
's-Hertogenbosch	643.731
Tilburg	643.731
Utrecht	898.641
Totaal	**13.508.002**

Bijlage 3.3.1 Decentralisatie-uitkering Maatschappelijke opvang

Decentralisatie-uitkering Maatschappelijke opvang			
Gemeente	**Bedrag 2026 en verder**	**Gemeente**	**Bedrag 2026 en verder**
Alkmaar	3.641.305	Heerlen	5.711.695
Almelo	3.002.526	Helmond	3.061.519
Almere	8.705.535	Hilversum	2.257.960
Amersfoort	4.424.379	Hoorn	2.291.473
Amsterdam	63.601.342	Leeuwarden	14.887.164
Apeldoorn	4.311.608	Leiden	8.182.877
Arnhem	8.464.848	Maastricht	5.939.712
Assen	4.630.084	Nijmegen	10.675.593
Bergen op Zoom	3.100.089	Nissewaard	2.712.193
Breda	6.430.228	Oss	3.271.255
Delft	2.795.427	Purmerend	1.476.632
Den Helder	1.741.100	Rotterdam	40.416.329
Deventer	3.848.714	's-Gravenhage	29.606.322
Doetinchem	3.931.613	's-Hertogenbosch	5.260.828
Dordrecht	5.428.824	Tilburg	8.884.448
Ede	3.836.283	Utrecht	26.244.172
Eindhoven	11.860.760	Venlo	8.232.250
Emmen	3.120.741	Vlaardingen	2.285.620
Enschede	8.991.073	Vlissingen	7.040.675
Gouda	2.282.996	Zaanstad	2.516.516
Groningen	17.490.511	Zwolle	10.742.187
Haarlem	7.719.937	**Totaal**	**385.057.343**

Bijlage 3.3.3 Decentralisatie-uitkering Impulsbudget sociale infrastructuur

Mutatie decentralisatie-uitkering Impulsbudget sociale infrastructuur		
Gemeente	**Bedrag 2027 t/m 2030**	**Bedrag 2031**
Achtkarspelen	67.002	61.260
Albrandswaard	34.033	31.116
Alkmaar	647.261	591.793
Almelo	367.661	336.153
Almere	652.154	596.266
Alphen aan den Rijn	227.765	208.246
Altena	235.890	215.675
Ameland	6.594	6.029
Amersfoort	535.378	489.498
Amsterdam	1.338.765	1.224.037
Apeldoorn	467.526	427.460
Arnhem	940.156	859.588
Assen	267.370	244.457
Baarle-Nassau	7.870	7.196
Barendrecht	56.154	51.342
Beekdaelen	186.968	170.945
Berkelland	206.749	189.031
Bladel	152.297	139.245
Breda	338.201	309.218
Bronckhorst	63.173	57.760
Brummen	45.093	41.229
Brunssum	88.485	80.902
Dalfsen	13.826	12.641
De Ronde Venen	42.754	39.090
Delft	321.291	293.757
Den Helder	365.214	333.917
Deventer	249.078	227.732
Doetinchem	237.804	217.425
Dordrecht	687.250	628.355
Echt-Susteren	59.132	54.065
Edam-Volendam	44.030	40.257
Ede	346.284	316.608
Eemsdelta	121.667	111.241
Eindhoven	662.576	605.795
Emmen	441.044	403.248
Enschede	471.992	431.544
Gennep	44.349	40.548
Goeree-Overflakkee	80.615	73.707
Goes	256.310	234.345
Gouda	513.300	469.311
Groningen	485.393	443.796
Haarlem	250.566	229.094
Haarlemmermeer	356.281	325.749
Hardenberg	230.253	210.521
Harderwijk	388.612	355.309

Mutatie decentralisatie-uitkering Impulsbudget sociale infrastructuur		
Gemeente	**Bedrag 2027 t/m 2030**	**Bedrag 2031**
Heerlen	366.065	334.695
Hellendoorn	69.767	63.788
Helmond	568.773	520.031
Hengelo	352.665	322.443
Het Hogeland	91.676	83.820
Hoeksche Waard	95.505	87.320
Hoogeveen	234.826	214.702
Hoorn	521.127	476.468
Kampen	186.542	170.556
Katwijk	279.920	255.931
Kerkrade	62.961	57.565
Landgraaf	40.839	37.340
Landsmeer	11.699	10.696
Leeuwarden	645.347	590.043
Leiden	325.651	297.744
Lelystad	387.123	353.948
Leudal	50.836	46.480
Lochem	48.284	44.146
Losser	46.582	42.590
Maasgouw	38.712	35.395
Maastricht	349.687	319.720
Meierijstad	504.855	461.591
Meppel	128.687	117.658
Middelburg	197.816	180.863
Midden-Groningen	143.789	131.466
Montferland	92.952	84.986
Nieuwegein	228.658	209.063
Nijmegen	643.326	588.195
Nissewaard	229.296	209.646
Noardeast-Fryslân	144.214	131.855
Noordenveld	51.475	47.063
Oldambt	189.839	173.571
Oldenzaal	68.278	62.427
Olst-Wijhe	32.969	30.144
Ooststellingwerf	55.941	51.147
Oss	860.711	786.950
Oude IJsselstreek	82.955	75.846
Peel en Maas	237.166	216.842
Raalte	50.836	46.480
Renkum	53.814	49.203
Ridderkerk	80.190	73.318
Rijssen-Holten	62.961	57.565
Roerdalen	35.522	32.478
Roermond	174.631	159.665
Roosendaal	547.503	500.583

Mutatie decentralisatie-uitkering Impulsbudget sociale infrastructuur		
Gemeente	**Bedrag 2027 t/m 2030**	**Bedrag 2031**
Rotterdam	1.358.972	1.242.512
Schiedam	329.693	301.439
Schouwen-Duiveland	54.665	49.981
's-Gravenhage	1.145.629	1.047.452
's-Hertogenbosch	529.848	484.442
Sittard-Geleen	270.348	247.180
Stadskanaal	245.249	224.232
Steenwijkerland	121.455	111.046
Stichtse Vecht	50.198	45.897
Súdwest-Fryslân	336.287	307.468
Terneuzen	168.675	154.220
Texel	18.505	16.919
Tilburg	677.891	619.798
Tytsjerksteradiel	58.919	53.870
Utrecht	487.945	446.130
Veenendaal	167.824	153.442
Velsen	275.240	251.653
Venlo	293.746	268.572
Vijfheerenlanden	221.426	202.450
Vlieland	1.489	1.361
Voorst	37.649	34.422
Waalwijk	206.111	188.448
Wageningen	74.021	67.678
Waterland	19.569	17.892
Weert	136.131	124.465
West Betuwe	426.899	390.315
Westerkwartier	102.524	93.738
Westland	129.537	118.436
Weststellingwerf	56.367	51.536
Woerden	132.303	120.965
Zaanstad	434.982	397.705
Zeist	232.274	212.369
Zoetermeer	447.212	408.888
Zutphen	161.018	147.219
Zwolle	349.262	319.331
Totaal	**33.035.000**	**30.203.998**

Bijlage 4.3 Referentiewaarden EMU-saldo 2027 gemeenten

Individuele referentiewaarden EMU-saldo 2027 (bedragen x € 1000)

Gemeenten	Begrotingtotaal 2026 (incl. mutaties reserves)	Referentiewaarde 2027 o.b.v. begrotingstotaal
Aa en Hunze	95.899	4.731
Aalsmeer	124.177	6.126
Aalten	94.587	4.666
Achtkarspelen	109.723	5.413
Alblasserdam	70.690	3.487
Albrandswaard	77.330	3.815
Alkmaar	560.825	27.666
Almelo	397.348	19.602
Almere	1.265.206	62.414
Alphen aan den Rijn	531.258	26.207
Alphen-Chaam	32.735	1.615
Altena	191.144	9.429
Ameland	32.060	1.582
Amersfoort	770.640	38.016
Amstelveen	452.363	22.316
Amsterdam	7.758.444	382.732
Apeldoorn	811.456	40.030
Arnhem	1.119.482	55.225
Assen	447.614	22.081
Asten	61.461	3.032
Baarle-Nassau	26.289	1.297
Baarn	82.947	4.092
Barendrecht	166.736	8.225
Barneveld	194.239	9.582
Beek	65.094	3.211
Beekdaelen	124.048	6.119
Beesel	53.475	2.638
Berg en Dal	126.009	6.216
Bergeijk	63.175	3.116
Bergen (L.)	47.148	2.326
Bergen (NH.)	105.820	5.220
Bergen op Zoom	360.071	17.763
Berkelland	153.823	7.588
Bernheze	108.093	5.332
Best	117.762	5.809
Beuningen	96.974	4.784
Beverwijk	166.437	8.211
Bladel	77.104	3.804
Blaricum	44.414	2.191
Bloemendaal	81.716	4.031

Bodegraven-Reeuwijk	136.978	6.757
Boekel	56.328	2.779
Borger-Odoorn	112.915	5.570
Borne	97.117	4.791
Borsele	85.643	4.225
Boxtel	133.189	6.570
Breda	951.892	46.958
Bronckhorst	177.771	8.770
Brummen	76.279	3.763
Brunssum	129.580	6.392
Bunnik	61.036	3.011
Bunschoten	81.292	4.010
Buren	95.716	4.722
Capelle aan den IJssel	349.988	17.265
Castricum	100.433	4.954
Coevorden	151.927	7.495
Cranendonck	77.068	3.802
Culemborg	108.639	5.359
Dalfsen	106.389	5.248
Dantumadiel	78.112	3.853
De Bilt	137.609	6.788
De Fryske Marren	191.785	9.461
De Ronde Venen	163.790	8.080
De Wolden	70.730	3.489
Delft	584.459	28.832
Den Haag	3.634.447	179.291
Den Helder	285.199	14.069
Deurne	126.673	6.249
Deventer	505.710	24.947
Diemen	116.044	5.725
Dijk en Waard	316.806	15.628
Dinkelland	95.253	4.699
Doesburg	49.625	2.448
Doetinchem	328.316	16.196
Dongen	91.377	4.508
Dordrecht	916.706	45.222
Drechterland	59.648	2.942
Drimmelen	79.475	3.921
Dronten	166.469	8.212
Druten	69.362	3.422
Duiven	98.630	4.866
Echt-Susteren	115.098	5.678
Edam-Volendam	121.011	5.970
Ede	541.768	26.726
Eemnes	33.855	1.670

Eemsdelta	389.230	19.201
Eersel	69.040	3.406
Eijsden-Margraten	94.226	4.648
Eindhoven	1.364.833	67.329
Elburg	91.788	4.528
Emmen	557.922	27.523
Enkhuizen	78.113	3.853
Enschede	1.008.429	49.747
Epe	140.220	6.917
Ermelo	108.648	5.360
Etten-Leur	192.766	9.509
Geertruidenberg	85.227	4.204
Geldrop-Mierlo	145.566	7.181
Gemert-Bakel	111.379	5.494
Gennep	77.021	3.800
Gilze en Rijen	105.411	5.200
Goeree-Overflakkee	204.424	10.084
Goes	218.999	10.803
Goirle	78.785	3.887
Gooise Meren	198.735	9.804
Gorinchem	199.661	9.849
Gouda	438.181	21.616
Groningen	1.514.981	74.736
Gulpen-Wittem	53.410	2.635
Haaksbergen	91.090	4.494
Haarlem	884.839	43.650
Haarlemmermeer	701.463	34.604
Halderberge	132.951	6.559
Hardenberg	307.565	15.172
Harderwijk	235.856	11.635
Hardinxveld-Giessendam	64.483	3.181
Harlingen	86.354	4.260
Hattem	44.725	2.206
Heemskerk	142.915	7.050
Heemstede	94.612	4.667
Heerde	69.127	3.410
Heerenveen	249.455	12.306
Heerlen	532.304	26.259
Heeze-Leende	51.014	2.517
Heiloo	71.443	3.524
Hellendoorn	134.017	6.611
Helmond	483.460	23.850
Hendrik-Ido-Ambacht	118.296	5.836
Hengelo	464.128	22.896
Het Hogeland	248.571	12.262

Heumen	64.399	3.177
Heusden	149.343	7.367
Hillegom	74.911	3.695
Hilvarenbeek	51.168	2.524
Hilversum	416.143	20.529
Hoeksche Waard	306.117	15.101
Hof van Twente	140.101	6.911
Hollands Kroon	163.849	8.083
Hoogeveen	254.141	12.537
Hoorn	339.516	16.749
Horst aan de Maas	268.207	13.231
Houten	150.468	7.423
Huizen	146.213	7.213
Hulst	108.789	5.367
IJsselstein	105.133	5.186
Kaag en Braassem	99.530	4.910
Kampen	241.620	11.919
Kapelle	51.374	2.534
Katwijk	248.483	12.258
Kerkrade	229.484	11.321
Koggenland	87.091	4.296
Krimpen aan den IJssel	109.351	5.394
Krimpenerwaard	197.931	9.764
Laarbeek	76.782	3.788
Land van Cuijk	350.401	17.286
Landgraaf	157.972	7.793
Landsmeer	36.413	1.796
Lansingerland	239.045	11.792
Laren	37.918	1.871
Leeuwarden	785.133	38.731
Leiden	782.268	38.590
Leiderdorp	89.480	4.414
Leidschendam-Voorburg	339.501	16.748
Lelystad	467.305	23.053
Leudal	122.607	6.048
Leusden	101.510	5.008
Lingewaard	152.298	7.513
Lisse	79.720	3.933
Lochem	123.036	6.069
Loon op Zand	81.996	4.045
Lopik	45.295	2.234
Losser	90.020	4.441
Maasdriel	84.451	4.166
Maasgouw	81.818	4.036
Maashorst	240.733	11.876

Maassluis	127.994	6.314
Maastricht	726.061	35.817
Medemblik	171.849	8.477
Meerssen	64.181	3.166
Meierijstad	315.854	15.581
Meppel	179.834	8.871
Middelburg	266.647	13.154
Midden-Delfland	62.117	3.064
Midden-Drenthe	122.860	6.061
Midden-Groningen	434.501	21.434
Moerdijk	162.755	8.029
Molenlanden	143.679	7.088
Montferland	129.707	6.399
Montfoort	39.889	1.968
Mook en Middelaar	25.978	1.282
Neder-Betuwe	84.678	4.177
Nederweert	65.163	3.215
Nieuwegein	299.932	14.796
Nieuwkoop	105.781	5.218
Nijkerk	176.401	8.702
Nijmegen	1.110.965	54.805
Nissewaard	400.845	19.774
Noardeast-Fryslân	190.353	9.390
Noord-Beveland	42.785	2.111
Noordenveld	120.467	5.943
Noordoostpolder	234.692	11.578
Noordwijk	192.554	9.499
Nuenen, Gerwen en Nederwetten	97.242	4.797
Nunspeet	102.161	5.040
Oegstgeest	90.486	4.464
Oirschot	73.582	3.630
Oisterwijk	113.920	5.620
Oldambt	204.970	10.111
Oldebroek	82.931	4.091
Oldenzaal	135.611	6.690
Olst-Wijhe	63.613	3.138
Ommen	78.427	3.869
Oost Gelre	107.271	5.292
Oosterhout	249.432	12.305
Ooststellingwerf	99.343	4.901
Oostzaan	30.776	1.518
Opmeer	49.528	2.443
Opsterland	109.119	5.383
Oss	472.032	23.286

Oude IJsselstreek	151.328	7.465
Ouder-Amstel	66.454	3.278
Oudewater	35.607	1.757
Overbetuwe	153.188	7.557
Papendrecht	116.377	5.741
Peel en Maas	144.955	7.151
Pekela	66.579	3.284
Pijnacker-Nootdorp	178.898	8.825
Purmerend	397.251	19.597
Putten	80.615	3.977
Raalte	151.039	7.451
Reimerswaal	81.296	4.010
Renkum	127.671	6.298
Renswoude	23.155	1.142
Reusel-De Mierden	44.221	2.181
Rheden	187.041	9.227
Rhenen	71.204	3.513
Ridderkerk	184.960	9.124
Rijssen-Holten	134.860	6.653
Rijswijk	286.958	14.156
Roerdalen	71.737	3.539
Roermond	290.957	14.353
Roosendaal	381.270	18.808
Rotterdam	5.106.026	251.885
Rozendaal	7.836	387
Rucphen	90.707	4.475
Schagen	179.500	8.855
Scherpenzeel	36.403	1.796
Schiedam	542.606	26.767
Schiermonnikoog	11.774	581
Schouwen-Duiveland	176.497	8.707
's-Hertogenbosch	984.859	48.584
Simpelveld	36.554	1.803
Sint-Michielsgestel	92.997	4.588
Sittard-Geleen	478.913	23.625
Sliedrecht	113.852	5.616
Sluis	120.400	5.939
Smallingerland	277.660	13.697
Soest	173.862	8.577
Someren	69.215	3.414
Son en Breugel	53.700	2.649
Stadskanaal	159.764	7.881
Staphorst	65.395	3.226
Stede Broec	76.518	3.775
Steenbergen	87.377	4.310

Steenwijkerland	191.770	9.460
Stein	93.620	4.618
Stichtse Vecht	208.378	10.279
Súdwest-Fryslân	379.321	18.712
Terneuzen	259.401	12.797
Terschelling	36.189	1.785
Texel	91.596	4.519
Teylingen	111.805	5.515
Tholen	102.329	5.048
Tiel	197.618	9.749
Tilburg	1.344.206	66.311
Tubbergen	69.646	3.436
Twenterand	127.801	6.305
Tynaarlo	114.270	5.637
Tytsjerksteradiel	116.935	5.769
Uitgeest	39.138	1.931
Uithoorn	113.472	5.598
Urk	118.863	5.864
Utrecht	2.177.288	107.408
Utrechtse Heuvelrug	169.394	8.356
Vaals	47.112	2.324
Valkenburg aan de Geul	76.638	3.781
Valkenswaard	117.816	5.812
Veendam	147.522	7.277
Veenendaal	294.839	14.545
Veere	103.766	5.119
Veldhoven	181.976	8.977
Velsen	274.197	13.526
Venlo	602.254	29.710
Venray	183.425	9.049
Vijfheerenlanden	223.976	11.049
Vlaardingen	441.893	21.799
Vlieland	12.564	620
Vlissingen	328.352	16.198
Voerendaal	40.427	1.994
Voorne aan Zee	264.240	13.035
Voorschoten	86.437	4.264
Voorst	100.111	4.939
Vught	121.373	5.987
Waadhoeke	177.101	8.737
Waalre	50.488	2.491
Waalwijk	220.938	10.899
Waddinxveen	191.193	9.432
Wageningen	155.709	7.681
Wassenaar	98.750	4.871

Waterland	56.021	2.764
Weert	242.636	11.969
West Betuwe	192.130	9.478
West Maas en Waal	61.751	3.046
Westerkwartier	229.237	11.308
Westerveld	75.725	3.736
Westervoort	59.427	2.932
Westerwolde	138.486	6.832
Westland	422.301	20.833
Weststellingwerf	107.146	5.286
Wierden	83.934	4.141
Wijchen	147.803	7.291
Wijdemeren	71.758	3.540
Wijk bij Duurstede	73.152	3.609
Winterswijk	149.880	7.394
Woensdrecht	80.197	3.956
Woerden	205.039	10.115
Wormerland	54.794	2.703
Woudenberg	47.921	2.364
Zaanstad	888.509	43.831
Zaltbommel	107.617	5.309
Zandvoort	82.464	4.068
Zeewolde	111.925	5.521
Zeist	247.687	12.219
Zevenaar	175.268	8.646
Zoetermeer	559.672	27.609
Zoeterwoude	33.437	1.649
Zuidplas	173.671	8.567
Zundert	75.783	3.738
Zutphen	236.519	11.668
Zwartewaterland	83.700	4.129
Zwijndrecht	191.954	9.469
Zwolle	841.156	41.495

Deze brochure is een uitgave van:

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
BFR/Bekostiging Binnenlands Bestuur
Postbus 20011 | 2500 EA Den Haag

September 2026